

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

55

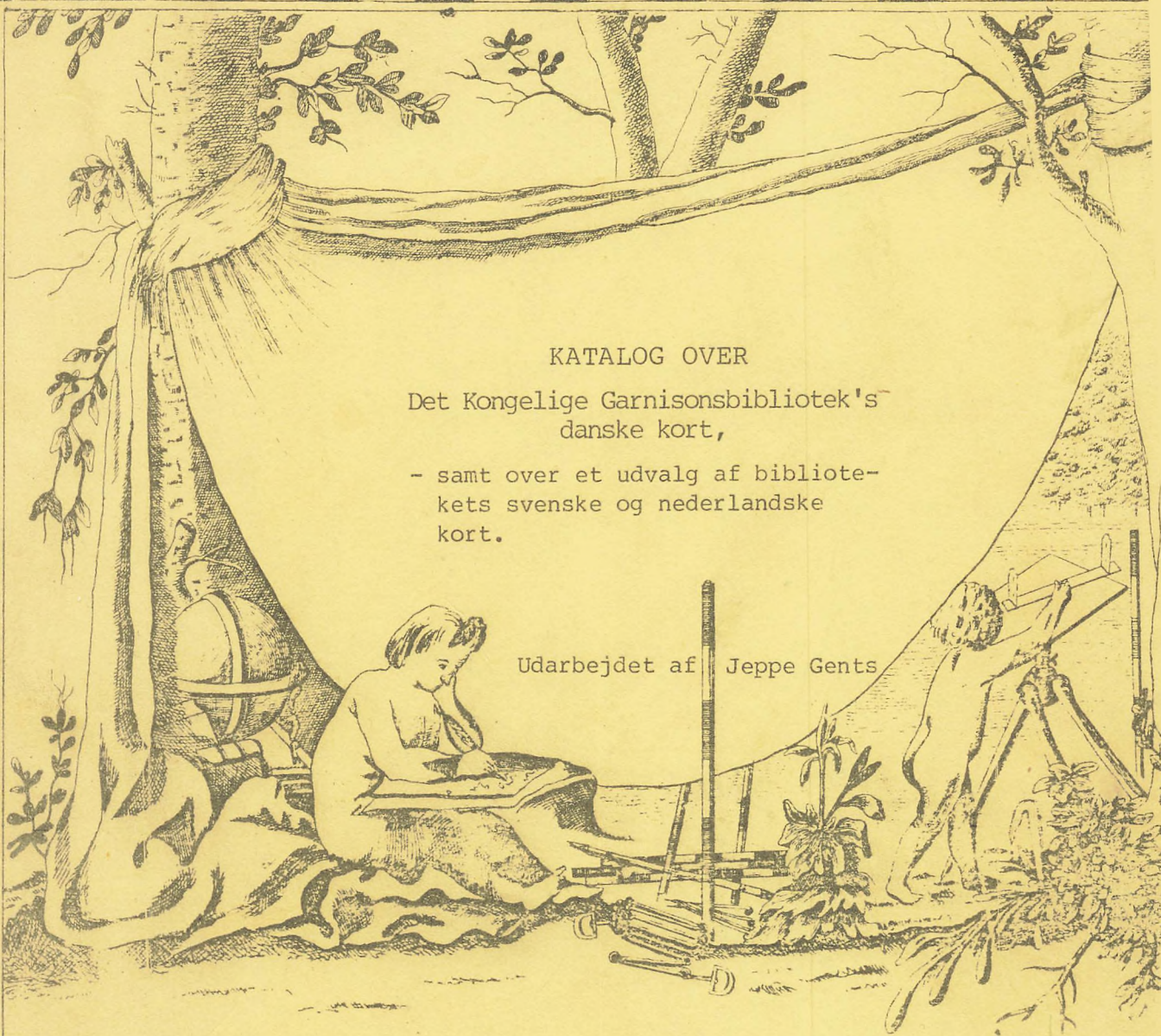
50

45

40

30

25

KATALOG OVER
 Det Kongelige Garnisonsbibliotek's
 danske kort,
 - samt over et udvalg af bibliote-
 kets svenske og nederlandske
 kort.

Udarbejdet af Jeppe Gents

DET KONGELIGE GARNISONSBIBLIOTEK

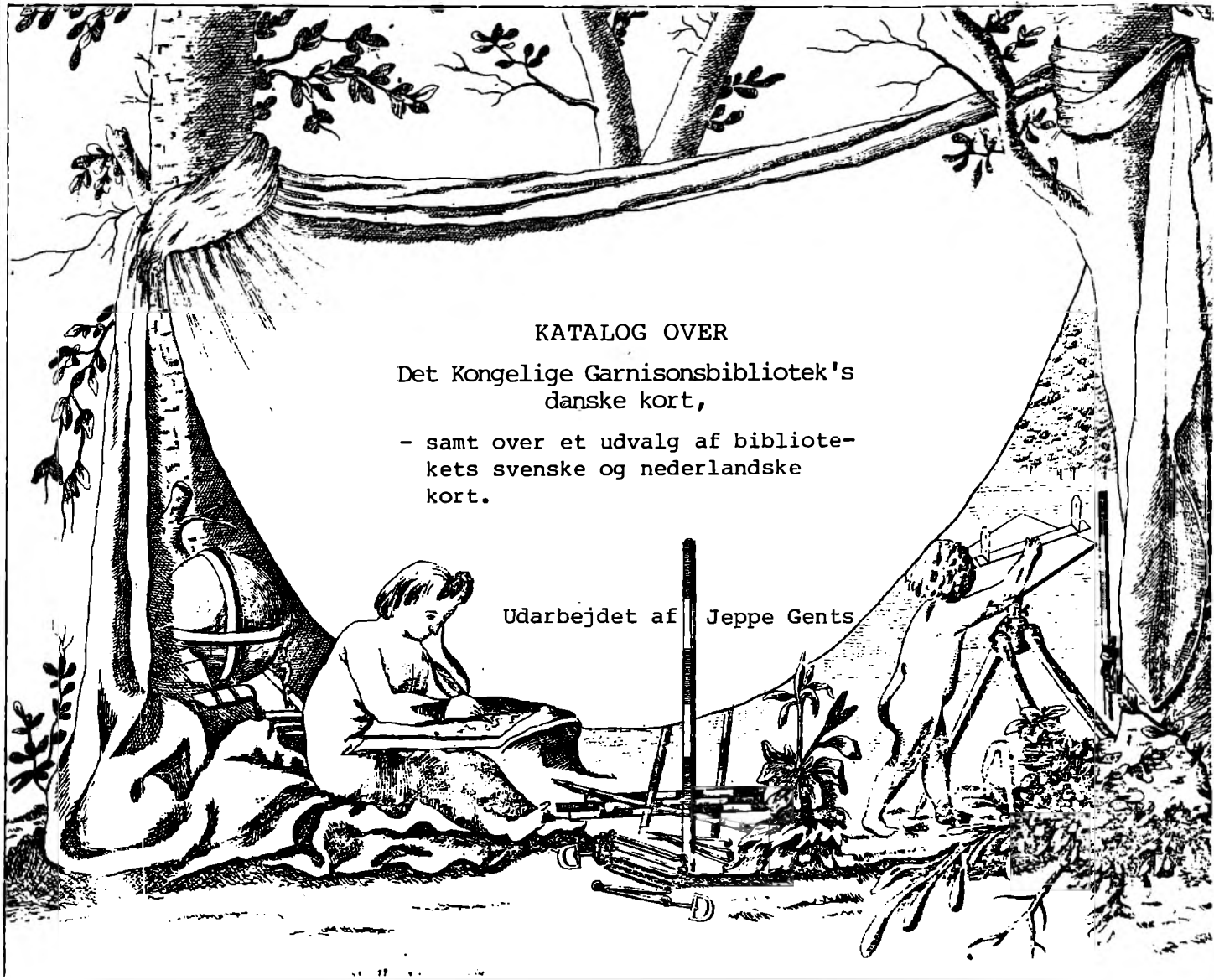
KØBENHAVN, 1980

KATALOG OVER

Det Kongelige Garnisonsbibliotek's
danske kort,

- samt over et udvalg af bibliote-
kets svenske og nederlandske
kort.

Udarbejdet af Jeppe Gents

DET KONGELIGE GARNISONSBIBLIOTEK

KØBENHAVN, 1980

Det Kongelige Garnisonsbibliotek

Katalog over Det Kongelige Garnisonsbibliotek's danske kort : samt over et udvalg af bibliotekets svenske og nederlandske kort / udarbejdet af Jeppe Gents. - København : biblioteket, 1980. - Iv, 162 s. : 1 kort ; 23 cm.

x: Hovedtitel
x: Gents, Jeppe

UDK 017.1:(084.3) "1642/1960"

DK5 01.6401

FRA HAVNEN
Poly-Esther bad i går den
gamle bibliofil om at blive fri
for hans exlibrigheder
-ATS Politiken

INDHOLD

	side
1. FORKORTELSER.....	iv
2. INDLEDNING MED LITTERATUR.....	1
3. KATALOG.....	10
3.1 DANSKE KORT.....	10
3.1.1 Johannes Mejer.....	10
3.1.2 O.A. Wangensteens Norgeskort.....	15
3.1.3 Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab.....	17
3.1.4 J. Erichsens og G. Schönings Islandskort.....	29
3.1.5 C.J. Pontoppidan.....	31
3.1.6 Generalquartermesterstaben.....	33
3.1.7 Th. Gliemann.....	37
3.1.8 H.C. Schumacher.....	43
3.1.9 J.H. Bredsdorffs og O.N. Olsens orografiske Europakort.....	46
3.1.10 J.H. Mansa.....	49
3.1.11 F. Geerz.....	53
3.1.12 Severin Stern.....	56
3.1.13 Adolph Bull.....	66
3.1.14 Generalstaben og hærens topografer.....	68
3.1.15 Kort fra Generalstabens værk om krigen 1848-1850	83
3.1.16 Kort fra Generalstabens værk om krigen 1864.....	87
3.1.17 Diverse kort over Danmark og forhenværende danske besiddelser fra perioden 1764-1960.....	90
3.2 SVENSKKE KORT.....	100
3.2.1 Lantmäterikontoret og dets personale samt lands- hövdingernes kortudgivelser.....	100
3.2.2 Det Hermelinske kortværk og Geografiska Inrätt- ningen.....	104
3.2.3 Carl Akrell.....	110
3.3. NEDERLANDSKE KORT.....	112
3.3.1 Eugéne Henri Fricx.....	112
4. REGISTRE TIL KATALOG.....	119
4.1 GEOGRAFISK REGISTER.....	119
4.2 NAVNEREGISTER.....	128
4.3 SAGREGISTER.....	141
5. BILAG.....	146
5.1 BILAG 1: Oversættelse af §: 212 m.m. i Anglo-American cataloguing rules. London, 1967.....	146
5.2 BILAG 2: Mål anvendt ved beregning af målestoksforhold.	158
5.3 BILAG 3: Kilder til det alfabetiske registers realop- lysninger.....	161

Illustrationen, s. 118, er en formindsket kopi af katalogens kort nr. 364 over Schleswig-Holstein, hvorpå områdets UDK-numre er afsat med overføringstal.

FORKORTELSER

I indførslernes hoveddel er altid og udelukkende benyttet følgende forkortelser fra katalogisators side:

cm = centimeter
et al. = et alii (med flere)
kolor. = koloreret
nr. = nummer
s.l. = sine loco (udgivelsessted ikke kendt)
s.n. = sine nomine (forlag, udgiver ikke kendt)
u.å. = uden årstalsangivelse

Forekommer der forkortelser på kortet, vil disse naturligvis ligeledes forekomme i beskrivelsen, som principielt er en afskrift. Sådanne forkortelser er som oftest opløst ved at det manglende er tilføjet i parentes, eksempelvis: "f" skrives "f.(ecit)".

I øvrigt kan følgende forkortelser forekomme (ud over de helt gængse):

AAGR	Anglo-American cataloguing rules
anon.	anonym
ART	Artilleriets Bibliotek
auf.	auflage
bd.	bind, band
eks.	eksempel, eksemplar
fol.	folio
Gl. Kgl. Saml.	katalogsignatur fra Det Kongelige Bibliotek
herausg.	herausgegeben
HST	Hærstabens Bibliotek
IGK	Ingeniørkorpsets Bibliotek
ill.	illustreret
kar.	karakteriseret
Kbh.	København
KGB	Det Kongelige Garnisonsbibliotek
KGB tidsskr.	Det Kongelige Garnisonsbibliotek. Tidsskrifts- afdelingen
litt. henv.	litteratur henvisning
matr.	matrikel
no.	nummer
p.	pagina
rdl.	rigsdaler
red.	redigeret, redaktør
rk.	række
s.	side
suppl.	supplement
tab.	tabel
u.	und
udarb.	udarbejdet
udg.	udgave
UDK	Det Universielle Decimalklassifikationssystem
uppl.	upplag
vol.	volume
årg.	årgang

- - -

INDLEDNING.

Denne katalog, der er udarbejdet i perioden november 1978 til januar 1980 med henblik på aflevering som specialeopgave til Danmarks Biblioteksskoles Sektion II, studiet til bibliotekar ved forskningsbibliotekerne, skal ses som starten på en registrering og ordning af Det Kongelige Garnisonsbiblioteks kortsamling. Ved dette arbejdes afslutning findes stadig cirka halvdelen af kortsamlingen uregistreret, men det bliver der forhåbentlig rådet bod på i nær fremtid.

Jeg har fra bibliotekets side fået frie hænder til opgavens løsning, blot var man interesseret i, at det benyttede registrerings- og ordningssystem lå så tæt som muligt op af de systemer, der i øvrigt benyttes i biblioteket.

Indhold og afgrænsning.

I katalogen er medtaget samtlige Det Kongelige Garnisonsbiblioteks danske landkort med undtagelse af kort i atlas og i bøger. Af kortbilag til monografiske værker er dog medtaget sådanne, der fandtes opstillet eller placeret sammen med de øvrige kort. Det drejer sig om dubletter af kortbilag, kortbilag hvortil tekstværket ikke findes på biblioteket, kortbilag der udgør en selvstændig del af et værk, eller kort hvortil tekstværket udgør den underordnede del og altså har bilagsfunktion.

Som danske kort regnes kort, der viser dansk eller tidligere dansk område og er udarbejdet af personer, bosiddende i Danmark eller i tidligere danske besiddelser i den periode, disse var danske.

Udeladt af katalogen er kort, der befinder sig i Det Kongelige Garnisonsbiblioteks specialsamling (det drejer sig om nogle få håndtegnede fæstningskort), søkort og størsteparten af bibliotekets udenlandske kort. Desuden er udelukket nogle enkelte kort, som jeg skønnede var uden interesse i en katalog fra et militært bibliotek, f.eks. et jordbundskort fra Danmarks Geologiske Undersøgelse og en kartografisk fremstilling af børnedødeligheden i Danmark.

De udenlandske kort, der som en slags smagsprøve er medtaget i katalogen, er dels nogle svenske og dels nogle nederlandske kort.

Katalogen rummer kort fra perioden 1652 - 1960. Der findes imidlertid ikke mange kort fra tiden efter 1928, da Generalstabens Topografiske Afdeling blev

slået sammen med Den Danske Gradmåling og der derved dannedes den nuværende civile institution Geodætisk Institut, så det er måske mere rammende at sige, at katalogen rummer kort fra Johannes Mejer til og med Generalstabens Topografiske Afdeling.

Hoveddelens opbygning.

I katalogens hoveddel er tilstræbt en kartografi-historisk opstilling. Inden for de tre lande Danmark, Sverige og Nederlandene er indførslerne samlet i afsnit under kartografen eller udgiveren af kortene. Kartograferne/kortudgiverne er ordnet indbyrdes kronologisk efter udgivelsesåret for deres første trykte kort, uanset om dette kort findes på biblioteket eller ej.

Ikke alle kartografer har fået deres eget afsnit. I et afsnit "Diverse ..." har jeg samlet alle de kartografer/udgivere, hvis kort ikke var så rigt repræsenteret i biblioteket (i de fleste tilfælde af den simple grund, at deres produktion ikke har været så stor). Omvendt fandt jeg det rigtigst at udskille kortbilagene til Generalstabens to store værker om de slesvigske krige 1848-1850 og 1864 i to selvstændige afsnit i stedet for at tage dem med under afsnittet med Generalstabens øvrige kort. Disse tre sidste afsnit under de danske kort er således lidt specielle i forhold til de øvrige afsnit, også når det gælder:

Afsnittets opbygning.

Før de enkelte indførsler findes en kort indledning med ekstra oplysninger om kortene og om personerne bag. I dette afsnit har jeg også søgt at råde bod på den begrænsning, en katalog pr. definition har ved kun at registrere, hvad der findes på ét bestemt fysisk afgrænset sted, idet jeg har givet oplysninger om, hvilke kort der i øvrigt er udgivet af personen/korporationen. Oplysningerne ændrer ikke katalogen til en bibliografi, men giver forhåbentlig nogle fingerpeg ved en videre søgning. I det hele taget er oplysninger i disse indledninger til katalogens forskellige afsnit for en stor del taget fra den litteratur, som angives efter indledningen, og oplysningerne er ikke efterkontrolleret. Derfor er personer og emner i disse indledninger ikke optaget i navne- og sagsregistre.

Afsnittets disposition ser herefter således ud:

- A. Overskrift: Udgivelsesår for første trykte kort + afsnittets titel.
- B. Indledning:
 - I. Korte data om personen/korporationen.
 - II. Kartografiske bemærkninger:
 - a. Er kortene udarbejdet helt eller delvist på grundlag af egne opmålinger eller andres?
 - b. Kopieret fra hvem?
 - c. Er dette kortværk senere blevet udgivet af andre? Kopieret af andre?

III. Bibliografiske bemærkninger:

- a. KGB's bestand i forhold til hvad der i øvrigt findes af trykte kort af personen/korporationen.
- b. Bemærkninger til KGB's eksemplarer (findes andre steder i biblioteket? Som genoptryk?).
- c. Litteratur der knytter sig til kortene, f.eks. topografier, statistiske værker o.lign.

IV. Om opstillingen af afsnittets indførsler.

C. Litteraturhenvisninger.

D. Indførslerne.

Normalt er indførslerne i de enkelte afsnit opstillet kronologisk. Hvis der er brugt en anden opstilling end den kronologiske, eller hvis det har været nødvendigt med en underopstilling under den kronologiske, så er det, som det ses af dispositionen (B. IV), angivet i indledningen til afsnittet.

Hvor det er angivet, at opstillingen eller underopstillingen er geografisk, følger den den rækkefølge, i hvilken UDK har opstillet de danske landsdele og amter i sine geografiske hjælpetabeller, d.v.s. den rækkefølge, man også finder i denne katalogs geografiske register.

Findes der flere kort over dele af det samme amt - UDK's mindste enhed er amtet -, anføres først kort over de nordlige dele før kort over de sydlige, og dernæst kort over de vestlige dele før kort over de østlige.

Ved alle henvisninger til litteratur, der findes på KGB, er angivet plads-signatur.

Indførslerne.

Indførslerne er med få ændringer udformet efter reglerne for beskrivelse af kort i: Anglo-american cataloguing rules. British text. London, 1967. En oversættelse af reglerne med mine kommentarer, eksempler og ændringer dertil er bragt som bilag 1.

Den nye udgave af AACR fra 1978 var det endnu ikke muligt at låne nogetsteds, da jeg startede på opgaven i november 1978. Senere har jeg haft lejlighed til at se den igennem og har lagt mærke til, at nogle af de problemer jeg havde med reglerne fra 1967, som f.eks. hvornår en samling kort skal beskrives samlet, og hvornår kortene skal beskrives i hver deres indførsel, er blevet behandlet i 1978 udgaven.

ISBD(CM) - International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials forelå derimod ved opgavens start, men jeg var ikke opmærksom på dens eksistens og har derfor til indførslernes formelle udformning benyttet grundreglerne i ISBD(M) - International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications, sådan som de foreligger i 2. del af Katalogiseringsregler og bibliografisk standard for danske biblioteker.

Der er en tydelig gensidig supplerings og sammenhæng mellem ISBD(CM) og 1978 udgaven af AACR, hvorimod 1967 udgaven af AACR egentlig ikke behøver nogen supplerings, så det er måske i sidste ende meget godt, at jeg ikke begyndte at blande ISBD(CM) og 1967 udgaven af AACR sammen.

Hver indførsel har et løbenummer, der bruges ved alle henvisninger til indførslen. I alt rummer katalogen 449 indførsler, som repræsenterer ca. 1.100 kortblade. Indførslerne for de kort, der befinder sig i mapperne eller i skuffesystemet på KGB's 3. sal, har alle et pladsnummer i parentes sidst i hovedindførslen. Katalognummer og pladsnummer er således ikke identiske. Hvis et kort er placeret et andet sted i biblioteket, vil det være angivet i indførslen hvor; se f.eks. katalognr. 149.

Nogle af Videnskabernes Selskabs kort haves både i det originale kobbertryk og som genoptryk i offset, og da indførslen for genoptrykket i alle tilfælde følger lige efter indførslen for det originale kort, har jeg valgt at erstatte titel-, "forfatter"- og målestoksangivelsen i indførslen for genoptrykket med en henvisning til den fulde beskrivelse i den foregående indførsel.

Registre.

Den kartografi-historiske opstilling af indførslerne i katalogens hoveddel suppleres af tre registerindgange: Et geografisk-, et navne- og et emneregister.

Geografisk register:

Samtidig med katalogiseringen af kortene blev disse klassificeret efter det universelle decimalklassifikationssystem (UDK's) geografiske tillægstal (hvis man sætter 912(084.3) foran det geografiske tillægstal og tillægstallet for tidsangivelsen, så har man kortets fulde UDK notation, f.eks. betegner 912(084.3)(430.1-43.23)"1960" et landkort over delstaten Schleswig-Holstein fra 1960). Grunden til, at jeg har valgt at klassificere kortene efter UDK, der opererer med en moderne inddeling og opdeling af landene, og hvor der derfor sjældent findes geografiske tillægstal, som passer på de administrative områder, de gamle kort dækker, skyldes dels, at det er det system, som benyttes ved klassifikationen og opstillingen af KGB's nyere litteratur, og således er et system, der i forvejen benyttes i biblioteket, og dels, at det som et moderne system forhåbentligt er umiddelbart lettere tilgængeligt.

For Nordens vedkommende er benyttet UDK-tallene fra den forkortede svenske udgave af systemet. UDK-tallene for de tyske, franske, hollandske og belgiske landområder er taget fra den forkortede tyske udgave af systemet. Derudover har jeg - med hjemmel i systemet - selv konstrueret tre ~~Sted~~tillægstal, som jeg synes var praktiske; nemlig (430.1-43.23^{*S}) for Schleswig, defineret som landområdet fra den nuværende dansk/tyske grænse og ned til Ejderen, og (430.1-43.23^{*H}) for Holstein, defineret som området fra Ejderen og ned til Elben og Lauenburgs grænse, og endelig (489.^{*51}) for Skanderborg amt, som tilsyneladende er faldet ud af UDK's geografiske hjælpetabeller.

For områder i kongeriget Danmark, som de fleste af kortene afbilder, findes 30 geografiske tillægstal i UDK-systemet, hvilket resulterer i en ret grov systematik. Henvisningerne under de forskellige geografiske tillægstal er derfor underdelt kronologisk efter kortets udgivelsesår, eller i få tilfælde, hvor der er stor forskel på udgivelsesåret og årstallet for situationen, afbildet på kortet, efter årstallet for situationen; se eksempelvis nr. 330. Endvidere har kortene fået hovedplaceringer - i registret markeret med streg under henvisningen - og biplaceringer tilsvarende uden streg under. Et kort kan godt få flere hovedplaceringer i registret, f.eks. indførsel nr. 18, der både dækker Københavns og Frederiksborgs amter og derfor bliver indført under (489.11) og (489.12), begge steder med streg under. Ligeledes bliver nr. 20, der dækker hele Præstø amt, en stor del af Sorø amt og et lille hjørne af Københavns amt, understreget under (489.14) og (489.15), men ikke under (489.11). Denne understregning skal kun omfattes som et fingerpeg, idet hvert kort kun bliver vurderet i sin egen sammenhæng. Det kunne således godt tænkes, at et lille kort i stor målestok, som har fået en hovedplacering under f.eks. Odense amt, ikke har så stor interesse som et stort kort i lille målestok, der kun har fået en biplacering under samme område.

For f.eks. Generalstabens store atlas- og målebordsværker er der i det geografiske register givet henvisninger, dels fra de store områder, som bibliotekets bestand af værkerne tilsammen dækker, og dels fra de mindre områder, som de enkelte atlas- og målebordsblade dækker, således at lige meget om man søger på amts-, landsdels- eller lands-"niveau", vil man blive gjort opmærksom på disse større kortværker.

For at kunne klassificere kortene har det været nødvendigt med nogle kort, der viste udstrækningen af de områder, UDK's geografiske tillægstal opererer med. Således har jeg til støtte ved klassifikationen af kort over områder i det nuværende Danmark benyttet Geodætisk Instituts kommune- og sognekort over Danmark fra 1945 (nr. 317). På side 118 findes en afbildning af det kort, som jeg har støttet mig til ved klassifikationen af kort over områder i det nuværende Land Schleswig-Holstein. Ved hjælp af "Letraset" overføringstal har jeg mærket de administrative områder på kortet med deres respektive UDK-tal.

For de svenske og finske korts vedkommende har jeg benyttet nogle kortskitser i Svensk uppslagsbok til at konstatere de forskellige län's udstrækning, og til klassifikationen af E.H. Frick's kort fra Belgien, Holland og Nordfrankrig benyttede jeg kort nr. 27, 28 og 40 i Stielers Hand-Atlas. Herausgegeben von Justus Perthes' Geographischer Anstalt. 9. neubearbeitete und neugestochene Auflage, Gotha, 1910.

Navneregister:

I navneregistret findes henvisninger til alle korporations- og personnavne, der forekommer i indførslerne (navne og emner, der forekommer i indledningerne til de forskellige afsnit i katalogens hoveddel, er ikke medtaget i registrene; begrundelse er angivet ovenfor), d.v.s. også navne på forlag og trykkeri, samt navne i noteafsnittet.

Registret er forsynet med henvisninger fra én anvendt navneform til en anden, men man skal søge navneformen under den moderne stavemåde, hvis der eksisterer en sådan.

F.eks. Viidenskabernes Selskab

findes kun under den moderne stavemåde

Videnskabernes Selskab, hvorfra man bliver henvist til

Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.

For firmaer angives hjemsted og, dersom det ikke fremgår af firmanavnet, angives det også, hvilken slags firma det drejer sig om, bogtrykkeri, forlag eller lignende. For personer oplyses fødsels- og dødsår (med bindestreg imellem de to årstal), eller hvis dette ikke er muligt, den periode eller det år, personen med sikkerhed vides at have virket (med bindestreg på hver side af tidsangivelsen), samt personens metier. Navneregistrets realoplysninger er angivet i den udstrækning, de har kunnet findes uden egentlige arkivstudier. Udover angivelser på kortene selv er der hentet oplysninger fra følgende kilder (Bilag 3).

Sagsregister:

I sagsregistret kan man få henvisning til kort, der indeholder et informationsaspekt ud over det rent geografiske, f.eks. sprogekort, orografiske kort, oversigtskort, historiske kort, krigskort m.v., eller man kan få henvisning til kort, der på anden måde indeholder "yderligere materiale". Desuden er der henvist til enkelte andre ting, der kan tænkes at have speciel interesse, såsom vandmærke, exlibris, dedikationer m.m.

Udarbejdelsen af sagsregistret er foregået på den måde, at jeg har gennemgået titel- og noteafsnittene i de enkelte indførsler for eventuelle emner, f.eks. findes i indførsel nr. 316 emnet:

Udskrivnings- og garnisonsforhold efter hærordningen af 1864.

Denne sætning permuteres således, at det i sagsregistret bliver muligt at slå op under et hvert af de informationsbærende ord i sætningen (understreget i sætningen ovenfor). Findes der et geografisk ord i emnet, trækkes dette dog ikke frem som opslagsord, idet der for denne indgangsværdi findes det geografiske register.

Kortenes genfindning før og efter denne katalog.

KGB's kortsamling befinder sig på 3. sal i bibliotekets fløj af Søndre Magasin, Kastellet. En del af kortene var ved arbejdets start grovsorteret og lagt i store plastikcharteques, som var samlet til mapper, hvortil der var udarbejdet

indholdslistes. De øvrige kort lå i nogle skuffesystemer uden nogen form for ordning. Disse skuffesystemer måtte gennemses for kort, der opfyldte medtagelseskriterierne til denne katalog.

For at få et overblik over, hvad der kunne tænkes at være i samlingen, konsulterede jeg ældre kataloger over de militære biblioteker. KGB's kortsamling består nemlig - foruden kort fra det oprindelige Garnisonsbibliotek - af kort fra flere andre militære biblioteker, der i tidens løb er indgået i KGB, især af kort fra det ret store Ingeniørkorpsets bibliotek (IGK).

Over KGB og IGK findes følgende ældre trykte kataloger, begge systematisk opbygget med register, og begge indeholdende en afdeling med kort:

Fortegnelse over Det Kgl. Garnisonsbibliotek i Kjøbenhavn.
Sluttet december 1898. Kbh., 1899.

Tillæg til fortegnelse ... Sluttet november 1902. Kbh., 1902.

II. Tillæg til fortegnelse ... Sluttet december 1905. Kbh., 1905.

Katalog over Ingeniørkorpsets bibliotek. Kbh., 1901.

Størsteparten af kortene i disse kataloger findes stadig i samlingen, men dertil findes der kort fra andre biblioteker og kort fra tiden efter henholdsvis 1905 og 1901.

Katalogerne er, foruden ovennævnte indholdslistes til kortmapperne, de eneste indgange til det kortmateriale, som ikke er registreret i nærværende katalog, idet KGB's systematiske kortkatalog, der står opstillet på læsesalen, kun dækker den nyere litteratur, der står opstillet på de åbne hylder på bibliotekets 1. sal. Hvis man har en titel eller en "forfatter", kan man selvfølgelig også slå op i KGB's alfabetiske kortkatalog, der dækker alle samlingerne. Men denne er lidt problematisk at benytte for korts vedkommende, f.eks. skal en samling af Videnskabernes Selskabs kort findes under "Kort over Danmark og Slesvig. 1768-1805!", (sic!).

Kortene findes efter nærværende katalogs tilblivelse fortsat i mapperne, nu blot reorganiseret, så de registrerede kort findes i nogle mapper og de uregistrerede i andre. Hvert plastikcharteque er blevet forsynet med et nummer - pladsnummeret - som katalogens indførsler, som tidligere nævnt, henviser til med nummeret i parentes sidst i indførslernes hoveddel. Enkelte kort, der var for store til at kunne være i et plastikcharteque, er placeret i et skuffesystem af træ og ligeledes nummereret.

Om katalogiseringen.

Christopher Edmond Merrett udnævner i sin bog "Map cataloguing and classification: a comparison of approaches", 1976, de anglo-amerikanske katalogiseringsregler for kort til: "The most satisfactory rules for descriptive cataloguing, and the most widely used ...". Det kan imidlertid hævdes, at disse regler ikke

tager specielt hensyn til registreringen af ældre kort, men AACR giver skam mulighed for en fyldig beskrivelse, også af ældre kort. Det er ned fuldt overlæg og begrundet i tids-sparehensyn og i notesafsnittets sandsynlige opsvulmen, at jeg f.eks. ikke har gjort mere ud af beskrivelsen af kortenes udsmykning, ikke har angivet hvilken teknik - kobbertryk, litografi, heliogravure o.s.v. - kortene er udført i og ikke har angivet, hvem der er dedikationer til, men blot at de er der.

Jeg har derimod efter katalogens afslutning fortrudt, at jeg ikke altid foruden de almindelige elementer i impressum har taget trykkested, trykkeri og evt. trykkeår med i beskrivelsen, når disse oplysninger fandtes på kortet. På de kort, hvor der intet forlag er angivet, har jeg dog anført trykkeriet i stedet.

Den nuværende retskrivning er fulgt, hvad angår brugen af store og små bogstaver.

Skarpe parenteser, der i AACR sættes omkring oplysninger, hentet fra andre kilder end de "primære" (se bilag 1), fandtes ikke på de maskiner, der var til rådighed til renskrivningen af katalogen. De skarpe parenteser er erstattet af runde ditto og kan derfor ikke skelnes fra den øvrige brug af runde parenteser.

Litteratur:

Anglo-American Cataloguing Rules. British text. Prepared by The American Library Association, The Library of Congress, The Library Association and The Canadian Library Association. London, 1967. XXIV, 327 s.

Anglo-American Cataloguing Rules. Prepared by The American Library Association et al. 2. ed. London, 1978. XVII, 620 s.

Fjällbrant, Nancy. Att ordna referenser och presentera resultat. En vägledning för doktorander och andre forskara. Göteborg, 1975 (CTHB-Publikation, nr. 9). 39 s., ill.

Dezimalklassifikation DK-Handausgabe. Herausgegeben vom Deutschen Normenausschuss (DNA). Bd. 1-2. Berlin, 1967-1968. 440 + 261 s.

Kejbo, Ib. Historisk kartografi. Kbh., 1966 (Dansk Historisk Fællesforenings håndbøger). 83 s.

International Federation of Library Associations and Institutions. ISBD (CM): International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials. Recommended by the Joint Working Group on the International Standard Bibliographic Description for Cartographic Material: Set up by the IFLA Committee on Cataloguing and the IFLA Sub-section of Geography and Map Libraries. London, 1977. X, 58 s.

International Federation of Library Associations and Institutions. ISBD(G): General International Standard Bibliographic Description: Annotated text. Prepared by the Working Group on the General International Standard Bibliographic Description set up by the IFLA Committee on Cataloguing. London, 1977, X, 24 s.

Katalogiseringsregler og bibliografisk standard for danske biblioteker. 2. del, beskrivelse af monografier, baseret på ISBD(M) - International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications. Udarbejdet af Det Danske Katalogregældvalg. Foreløbig udgave. Ballerup, 1974. 99 s.

Merrett, Christopher Edmond. Map cataloguing and classification: a comparison of approaches. Sheffield, 1976. (Occasional publications series/University of Sheffield. Postgraduate School of Librarianship and Information Science, no. 7). 30 s.

Kunze, Horst. Über das registermachen. Leipzig, 1964. 64 s.

1644 - Johannes Mejer.

Johannes Mejer, 1606 - 1674, er en af de største personligheder i ældre dansk kartografihistorie. Han var matematiker - fra 1647 Kgl. Matematiker under Christian den Fjerde - hvilket på hans tid betød, at han på en gang var astrolog, kalenderudgiver og kartograf.

Han fødtes og døde i Husum, hvor han også havde bopæl det meste af sit liv, og det var derfor naturligt, at hans første kortarbejder udførtes for Hertugen af Gottorp. Af disse tidlige arbejder skal nævnes de to vigtigste, nemlig et atlas på 63 kort over Åbenrå amt og et lignende på 43 over Slien, sildehegnene i denne fjord, byen Slesvig, Dannevirke m.v.

Hele livet igennem udarbejdede Mejer kort over områder af det danske rige, men kun en beskedent del af disse kort blev trykt og udgivet; resten foreligger i håndtegning, hvis de ellers er bevaret. Geodætisk Institut har reproducere disse hånd tegnede kort og udgivet dem i trebindsværket "Johannes Mejers kort over det danske rige".

Mejers trykte produktion omfatter 2 kort over den sydlige del af Jyllands vestkyst fra 1644, samt 37 kort over hertugdømmerne Slesvig og Holsten, som blev udgivet i 1652 i værket: "Johannes Mejero (und) Casparum Danckwerth. Neue Landesbeschreibung der zween Hertzogthümer Schleswich und Holstein zusamt vielen dabeii gehörigen neuen Landkarten die auff ihr Husum, 1652. 301 s. + 40 tavler og kort. Specialsamling Fol. 25.

Caspar Dankwerth havde skrevet teksten til bogen, som findes her på biblioteket (Det kongelige Garnisonsbibliotek - KGB) i sin helhed. Den er katalogiseret som monografi og opstillet i specialsamlingen. De 14 kortblade, som er med i denne katalog, er løse ekstræksemplærer af bogens kortblade.

Dankwerth's hustru solgte efter mandens død kobberpladerne til Mejers kort til Joan Blaeu, som genoptrykte dem, blot med ændring af kartoucheteksten fra tysk til latin, i første (Slesvigkortene) og tredje (Holstenkortene) bind af atlasværket "Atlas Maior". Desuden er kortene kopieret i utallige af tidens atlas.

Om graden af originalitet i Mejers kort over hertugdømmerne er det svært at sige noget bestemt. Enkelte dele af området har han haft kendskab til gennem sine tidligere opmålinger, desuden har han foretaget observationsrejser og gradsbestemmelser i et vist omfang, og så har han i øvrigt gjort brug af de kortarbejder, som fandtes på hans tid, først og fremmest over det velhavende marskland.

Det er imidlertid helt bestemt, at Mejers kort kom til at stå uovertrufne fra udgivelsen og 150 år frem.

Kortene anføres nedenfor i den rækkefølge, i hvilken de forekommer i "Neue Landesbeschreibung der zwei Herzogthümer Schleswich und Holstein ...".

Litteratur:

P. Lauridsen. Kartografen Johannes Mejer. - i: Historisk Tidsskrift. København, 1887-88, 6.rk., 1.bd. S. 239-402. Med kort.

N.E. Nørlund. Johannes Mejers kort over det danske rige. Bd. 1-3. København, Munksgaard, 1942. (39 s. + 290 kort). (Geodætisk Instituts Publikationer, I-III). HST II N.f.nr. 15.

1. Westertheil des Amptes Naderschleben zusambt Riepen und dem Löhmcloster / author Johannes Mejerus ; Matthias und Clauss Petersen sculps. - (Målestok ca. 1:146.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 41 x 53 cm. (Nr. 1)
Kortet er revnet enkelte steder.
Dateret anno 1649.
Dedikation på latin.
Kartouche med fisk (skrubber, pigvar og østers) hængende under.
2. Das Ambt Tondern ohne Lundtofft Herde / author Johannes Mejerus ; Christian Rothgiesser sculps. - (Målestok ca. 1:122.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 43 x 58 cm. (Nr. 2)
Dateret anno 1648.
Dedikation på latin.
Kartouche, bl.a. med en marskbonde med engspade, springstok og en kniplingspige.
3. Landtcarte vom Ampte Apenrade und Luntoft Herde / author Johannes Mejer ; Christian Rothgiesser sculpsit. - (Målestok ca. 1:85.000). - (Husum) : (s.n.) (1652). - Kort 45 x 60 cm. (Nr. 3)
Kortets kanter er flossede.
Indskudt kort: Grundtriss der Stat Apenrade mit dem Schloss Brundlundt aō 1648. - Målestok ca. 1:14.000. - 15 x 12 cm.
Dedikation på latin.
Kartouche.
4. Landtcarte von dem Furstenthumb Sonderborg als dem Ländern Alsen, Sundewitt und Luxborg / author Johannes Mejer ; Matthias Peterss. & Claus P. sculp(sit). - (Målestok ca. 1:81.000). - (Husum) ; (s.n.), (1652). - Kort 43 x 57 cm. (Nr. 4)
Dateret aō. 1649.
Indskudt kort: Grundtriss der Stadt undt d. Slosses Sonderborg. - Målestok ca. 1:7.700. - 14 x 11 cm.
Dedikation på latin.
Kartouche.
5. Landtcarte von dem Ambte Flensborg ohne Nordgroessherde / author Johannes Mejer ; Matthias & Nicolaus Peters sculps. - (Målestok ca. 1:104.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 43 x 56 cm. (Nr. 5)
Dateret anno 1648.
Indskudt kort: Grundriss der Stadt Flensborg. - Målestok ca. 1:9.000. - 10 x 17 cm (orienteret mod vest).
Dedikation på latin.
Kartouche.
6. Nordertheildes Amptes Gottorff / author Johannes Mejer ; Matthias und Clauss Petersen sculpf. - (Målestok ca. 1:98.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 38 x 56 cm. (Nr. 6)
Dateret anno 1649.
Dedikation på latin.
Kartouchen forestiller en høj port.
7. Landtcarte von Nordgoesherde Ambt Husum, Lundenberg undt dem Nortstrande / author Johannes Mejer ; Matthias und Clauss Petersen sculps. - (Målestok ca. 1:90.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 42 x 60 cm. (Nr. 7)
Dateret anno 1649.
Dedikation på latin.
Kartouche med fisk og planter under.

8. Geometrisch Grundtriss von der Insull Arroë ; Geometrisch Grundtriss von dem Lande Femeren ; Grundtriss der Stat Borg auf Femern ; Grundtriss der Stat Borg mit ihren Feltschäiden ; Landtcarte von dem Dänischen Wäide // author Johannes Mejer ; Andres Lorensen Rodtgiesser sculpsit. - (Målestok ca. 1:76.000, 1:92.000, 1:4.500, 1:35.000 og 1:98.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - 5 kort, henholdsvis 19 x 30 cm, 23 x 30 cm, 20 x 14 cm, 20 x 15 cm og 24 x 30 cm, på ét blad. (Nr. 8)

Beskåret foroven.

Johannes Mejers navn er kun nævnt på de to øverste kort, men han menes dog at have forfattet alle kortene. Det samme forhold gør sig gældende for kobberstikkeren, som kun er nævnt på kortet i nederste venstre hjørne og for årstallet, der er angivet på tre af de fem kort.

Tre af kortene dateret anno 1648, de øvrige to udateret.

Dedikation på latin på kortet over Krø i øverste venstre hjørne.

Kartoucher.

9. Neue Landtcarte von dem Hertzogthumbe Holstein / author Johannes Mejer ; Matthias und Clauss Petersen sculps. - (Målestok ca. 1:380.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 42 x 62 cm. (Nr. 9)

Kortet har fået en brunlig farve og er revnet enkelte steder i kanten.

Dateret anno 1649.

Dedikation på latin.

Kartouche med det holstenske våben, flankeret af en bonde med en hund til højre og en herremand til venstre.

10. Nordertheill von Wageren : worinnen auch die Ampter Cissmar und Oldenburg / author Johannes Mejer ; Christian Lorensen Rodtgiesser sculps. - (Målestok ca. 1:130.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 42 x 61 cm. (Nr. 10)

Kortets højre kant er flosset.

Dateret anno 1649.

Indskudte kort: 1.) Grundtriss von Lutkenborg. - Målestok ca. 1:6.500. - 6 x 10 cm. 2.) Grundtriss von Hillighaven æ 1649. - Målestok ca. 1:10.000. - 6 x 9 cm. 3.) Grundtriss der Newstadt. - Målestok ca. 1:6.100. - 8 x 11 cm. 4.) Grundtriss d. Statt undt d. Schlosses Plöen. - Målestok ca. 1:10.000. - 6 x 9 cm. 5.) Grundtriss vom Flecken Preetze. - Målestok ca. 1:14.500. - 12 x 7 cm.

Dedikation på latin.

Målestok i skridt og rode.

Kartouche.

11. Landtcarte von dem Furstenthumbe Stormarn / author Johannes Mejer ; Matthias & Nicolaus Peters sculp(sit). - (Målestok ca. 1:200.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 39 x 54 cm. (Nr. 11)

Kortet har fået en brunlig farve.

Dateret anno 1650.

Dedikation på latin.

Kartouche med Stormarn' våben under.

12. Landt Carte von der Grafschaft Pinnen Berg / author Johannes Mejer ; Andres Lorensen Rodtgiesser sculps. - (Målestok ca. 1:130.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 42 x 54 cm. (Nr. 12)

Dateret aō. 1650.

Indskudt kort: Grundtriss der Statt und Vehrung Krempe æ o. 1648, - Målestok 1:7.500. - 12 x 13 cm.

Dedikation på latin.

Kartouche med mennesker og geder, og landskab i baggrunden.

13. Neue Landtcarte von dem Ampte Steinborg : der Kremper undt Wilstermarsch / author Johannes Mejerus ; Matthias & Nicolaus Peters. sculps. - (Målestok ca. 1:84.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - Kort 40 x 57 cm. (Nr. 13)
- Mangler et stykke af højre og venstre side.
Dateret anno 1651.
Indskudt kort: Grundtræss der Vehstung Gluckstadt. - Målestok ca. 1:11.000.
- 13 x 15 cm.
Dedikation på latin.
Kartouche.
14. Landtcarte von Dithmarschen anno 1559 ; Landtcarte von Dithmarschen anno 1651 / author Johannes Mejer ; Matthias & Nicolaus Peters. sculps. - (Målestok ca. 1:152.000). - (Husum) : (s.n.), (1652). - 2 kort 40 x 30 cm, på ét blad. (Nr. 14)
- Bladets højre kant er revnet et par steder.
Dedikation på begge kort på latin.
Kartoucher (på kortet til venstre med Dithmarsken' våben under).

1761 - O.A. Wangensteens Norgeskort.

Ove Andreas Wangensteen, født i Norge i 1700-tallets første halvdel.

1743 startede han sin tjeneste i den norske hær, hvor han avancerede til kar. kaptajn ved artilleriet. I 1761 udarbejdede han nedenstående kort over Norge og modtog 400 rdl. i forskud fra hæren, mod forventet tilbagebetaling, når han fik kompagni. Han døde imidlertid i Rendsborg 1763, og Olai Ovenstad citerer i "Militærbiografier. Den norske hærs officerer", uvist fra hvilken kilde, at dermed var "Haabet om at se et specielt kort over det norske rige ogsaa for nærværende tid hævet". Kortet, der er dateret 1761, udkom ikke desto mindre i 1763, hvis det ikke allerede var udkommet. Kortet er stukket af den hamburgske kobberstikker med det velklingende navn T.A. Pingeling.

I sin anmeldelse af værket i "Det Throndhjæmske Selskabs skrifter" 1763 mener Gerhard Schøning at kunne bestemme Wangensteens hovedkilde som værende den navnkundige norske kartograf Melchior Ramus' kortarbejder, men Kristian Nissen nævner meget kategorisk i tredje del af "Bidrag til Norges karthistorie" Joachim Fridr. Ramus' "Delineatio Norwegiae novissima", der publiceredes i Jonas Ramus' bog "Norriges Kongers historie" (Kbh., 1719), som Wangensteen's væsentligste kilde ved udarbejdelsen af kortet, og selv om Nissen ikke på dette sted finder plads til nærmere dokumentation, så har han sikkert bevisførelsen i orden.

Litteratur:

Gerhard Schøning. Nogle anmærkninger og erindringer ved det over Norge nylig udkomne kort. - i: Det Throndhjæmske Selskabs skrifter. Bd. II. Kbh., 1763. s. 351-76.

Norsk geografisk tidsskrift. Bd. IX. 1942/43. Oslo. Utgitt av Det Norske Geografiske Selskab, 1943. - heri: Kristian Nissen. Bidrag til Norges karthistorie III. s. 206: om Wangensteens kilder.

Ove Andreas Wangensteen. - i: Olai Ovenstad. Militærbiografier. Den norske hærs officerer fra 18. januar 1628 til 17. maj 1814. Oslo. Norsk Slektshistorisk forening, 1949. Bd. II, s. 538. Læsesal.

15. Kongeriget Norge afdelet i sine fiire stifter, nemlig Aggershuus, Christiansand, Bergenhuus og Tronhjem, samt underliggende provstiers / med kongelig allernaadigst tilladelse og bevilling forfærdiget af O. A. Wangensteen ; T. A. Pingeling junior sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:1.600.000). - (S.l.) : (s.n.), 1761. - Kort 56 x 48 cm. (Nr. 15)

Vandmærke: En krone og såvidt det kan tydes, et "4" med "FR" ved foden.

Indskudt kort: Nordlænd og Finmarken under Tronhiems stift. - Målestok ca. 1:4.515.000. - 16 x 24 cm.

Kartouche: Øverst, landskab med dyr; nederst, kyst med fiskere og skibe i søen.

1766 - Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab.

Videnskabernes Selskab blev stiftet i 1742 med det formål at dyrke og fremme videnskab i almindelighed. Man følte på den tid en mangel på gode og nøjagtige kort over det danske land, især da man kunne se, hvorledes Frankrig ved G.D. Cassini og dennes efterfølgere med succes gennemførte en stor opmåling, baseret på triangulation, som resulterede i "Carte topographique de la France" (183 plancher 1744 - 1793).

Så allerede i 1757 støttede selskabet et forsøg på opmåling og kortlægning af landet. Det var på den unge kartograf Peder Kofoed's initiativ, og han stod også ene mand for opmålingerne. Peder Kofoed døde imidlertid allerede i 1760, og selskabet havde på det tidspunkt også indset, at opgaven var for stor for én mand. I 1761 begyndte man at uddanne landmålere til arbejdet. En af selskabets første landmålere var senere professor Thomas Bugge, som fik overdraget ledelsen af landmålingsarbejdet i perioden 1780 - 1815. Bugge forfattede i 1779 en "Beskrivelse over den opmaalings maade, som er brugt ved de danske geographiske korter; med tilføiet trigonometrisk karte over Sjælland og de der henhørende triangler, beregnede longituder og latituder, samt astronomiske observationer". Kbh., Gyldendals Forlag, IGK A 44 a.

Opmålingen blev foretaget på måleborde og verificeret ved, som der står på kortene, "trigonometriske samt astronomiske operationer"; derefter blev målebordsbladene sat sammen, reduceret og rentegnet, for til sidst at blive stukket i kobber og trykt. På kortene er anført korttegnernes og kobberstikkernes navne, men selv om en stor del af korttegnernes også deltog i landmålingen, står der desuden en del andre dygtige landmålere bag kortenes tilblivelse.

Opmålingerne over hele landet samt i Slesvig og den nordlige del af Holsten fandt sted i årene 1761 - 1820. Holsten nåede ikke at udkomme på kort, idet et af selskabets medlemmer, professor og leder af observatoriet i Altona H.C. Schumacher ret stærkt kritiserede selskabets kort for ikke at være udviklet i takt med fremskridtet inden for geodæsien. Selskabet måtte også indrømme, at kortene, der indtil det 19. årh.'s begyndelse for sin tid var fortræffelige arbejder, efterhånden ikke længere levede op til brugernes krav om bl.a. afbildning af terrænet. Opmålingsarbejdet i Holsten blev herefter overladt til Schumacher, se videre herom side 43.

Hermed var selskabets opmålinger ophørt, men kortudgivelsen fortsatte, indtil dannelsen af Generalstabens Topografiske Sektion i 1842, som fik overdraget alt selskabets materiale vedrørende landmålingen og kortudgivelsen.

Samtlige selskabets trykte, selvstændigt udgivne kort haves på Garnisonsbiblioteket, enkelte dog kun som fotokopi eller genoptrykt i offset. Biblioteket har ingen af de små kort over de danske provinser, som udkom 1760 - 1782 i selskabets "Dansk historisk almanak". Derimod haves et genoptryk i offset af et konceptkort fra 1786 over øen Læsø og en formindsket udgave af generalkortet over Sjælland (også som genoptryk i offset), udført af P.H. Baagøe, som var elev hos en af selskabets kobberstikkere, G.N. Angelo. Dette sidste kort

er således ikke udarbejdet i selskabets regi, men var af Angelo beregnet til at skulle ledsage en beskrivelse over krigsskuepladsen på Sjælland år 1807, som han havde i sinde at udgive. Da selskabet havde privilegium (monopol) på kortudgivelsen i Danmark, nedlagde det forbud mod kortets udgivelse, men købte det af Baagøe og lod det selv trykke i nogle få eksemplarer.

Udover kortene, medtaget her i katalogen, findes på biblioteket et atlas, hvor størsteparten af selskabets kort findes indbundet samlet. Atlaset er katalogiseret som monografi, men placeret sammen med mapperne med de øvrige kort.

Vedr. opstillingen af kortene nedenfor: Et oversigtskort er anbragt først; de øvrige kort er opstillet i den rækkefølge, som selskabet havde planlagt udgivelserne (denne rækkefølge stemmer, med enkelte undtagelser, overens med den faktiske udgivelseskronologi). Genoptryk i offset, og fotokopier er opstillet sammen med originalkortet eller på dettes plads. Uden for kronologien bringes aller- sidst Baagøe's kort.

Litteratur:

C. Molbech. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs historie i dets første aarhundrede 1742 - 1842. Kbh., 1843. - heri: s. 67-84, 192-210, 359-367 og 439-448: om landmålingen og kortudgivelsen. HST III Z.b. nr. 20.

N.E. Nørlund. Videnskabernes Selskabs kortlægning. - i hans: Danmarks kortlægning. En historisk fremstilling. København. Munksgaard, 1942. (Geodætisk Instituts Publikationer, IV). Bd. I, s. 58-69 + plancherne 99-105.

KGB 1-8-91. HST II N.f.nr. 3.

Asger Lomholt. Landmaaling og fremstilling af kort under bestyrelse af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742 - 1843. - i hans: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742 - 1942. Samlinger til selskabets historie. Bd. IV. Kbh. Munksgaard, 1961. KGB 061.61.

16. Videnskabernes Selskabs kort / Geodætisk Institut. - (Målestok ca. 1: 1.500.000). - København : instituttet, 1956. - Kort 32 x 28 cm, på blad 47 x 36 cm. (Nr. 16)

Oversigtskort, hvor Videnskabernes Selskabs korts dækning af landet er indtegnet på et Danmarkskort.
Indskudt kort over Færøerne og over Bornholm.

17. Kiøbenhavns amt : efter kongelig ordre opmaalt og ved trigonometriske operationer prøvet under Det Kongel. Videnskabers Societets direction / reduceret og tegnet ved O. C. Wessel ; H. Quist stukket. - (Målestok ca. 1:80.000). - (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 49 x 57 cm. (Nr. 40)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongel. Videnskabernes Societet, 1769.

Transversalmålestok, målestok i geografiske danske mil og målestok i almindelige danske mil.

Kartouche.

18. Den nordøstlige fjerdedeel af Siælland under Det Kongl. Viidenskabers Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret og tegnet af Caspar Wessel ; stukket af Defehrt ; Martin scripsit. - (Målestok ca. 1: 120.000). - (København) : (Kongl. Videnskabernes Societet), 1771. - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 17)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 19.

Rentegnet år 1768.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med landligt og heraldisk motiv.

19. Som nr. 18. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 41)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabers Societet, 1771.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med landligt og heraldisk motiv.

20. Den syd østlige fjerdedeel af Siælland under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmåling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af C. Wessel ; gravé a l'eau forte et au burin par Martin. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), (177?). - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 18)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 21.

I kartouchen: Defehrt sc(ulpsit).

Rentegnet år 1770.

Viser også Moen.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med motiv af klintekyst med kalkbrudsarbejdere og udskibning ved anløbsbro.

21. Som nr. 20. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 57 x 67 cm.
(Nr. 42)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Videnskabernes Societet, 177?.

I kartouchen : Defehrt sc.(ulpsit).

Viser også Møen.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med motiv af klintekyst med kalkbrudsarbejdere og udskibning ved anløbsbro.

22. Den nord vestlige fjerdedeel af Siælland under Det Kongl. Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af C. Wessel ; gravée a l'eau forte par Martin ; terminée au burin par Guiter. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Videnskabernes Societet), (177?). - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 19)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 24.

I kartouchen: O.N. Flint sc(ulpsit).

Rentegnet år 1771.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med eng/mose motiv.

23. Som nr. 22. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 57 x 67 cm.
(Nr. 43)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Videnskabernes Societet, 177?.

I kartouchen: O. N. Flint sc.(ulpsit).

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche med eng/mose motiv.

24. Den sydvestlige fjerdedeel af Siælland under Det Kongl. Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af C. Wessel ; gravé a l'eau forte et au burin par Guiter. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Videnskabernes Societet), (177?). - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 20)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 25.

Rentegnet år 1772.

Viser også Tyn's østkyst, samt Langelands nordlige halvdel.

Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.

Kartouche forestillende to putti'er med landmålingsinstrumenter, siddende mellem et par træer.

25. Som nr. 24. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 57 x 67 cm. (Nr. 44)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Videnskabernes Societet, 177?.

Viser også Tyn's østkyst, samt Langelands nordlige halvdel.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche forestillende to putti'er med landmålingsinstrumenter, siddende mellem et par træer.

26. Kort over Møen, Falster og Laaland under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af H. Skanke ; Guiters sculpsit. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), (1781). - Kort 57 x 85 cm. (Nr. 21)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 27.

Rentegnet år 1776.

Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.

Kartouche.

27. Som nr. 26. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 57 x 85 cm. (Nr. 45)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1781.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Kartouche.

28. Kort over Siælland og Møen med tilgrændsende kyster af Skaane, Falster, Laaland, Langeland, Thorsinge, Fyen, Samsøe og Jylland under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af C. Wessel og H. Skanke ; Guiters sculpsit. - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), (178?). - Kort 60 x 68 cm. (Nr. 22)

Haves også som genoptryk i offset, se nr 29.

Rentegnet år 1777.

42 sjællandske batterier (bestykkede - og ubestykkede skanser), fra krigene 1801 og 1807 - 1814, er på et senere tidspunkt indtegnet på kortet og det kan derfor betegnes som krigskort. Ligeledes er landevejene optegnet med brunt.

Målestok i alm. danske mil og geografiske mil.

Kartouche: Forrest et monument med trofæsamling og tre løver på et skjold; landlige motiver i baggrunden.

29. Som nr. 28. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 60 x 68 cm. (Nr. 46)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 178?.

Amtsinddelingen, bedt før og efter ændringen i 1793, er påtrykt.

Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.

Kartouche: Forrest et monument med trofæsamling og tre løver på et skjold; landlige motiver i baggrunden.

30. Kort over den nordlige deel af Fyen med tilgrændsende kyster af Jylland og Schleswig under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af C. Wessel ; Guiters sculpsit. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), (1785)k - Kort 48 x 84 cm. (Nr. 23)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 31.

Rentegnet år 1780.

Kartouche.

31. Som nr. 30. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 49 x 86 cm. (Nr. 47)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1785.
Kartouche.

32. Kort over den sydlige deel af Fyen tilligemed det tilgrændsende stykke af hertugdømmet Schleswig, saavel som øerne Langeland, Taasinge, Ærøe, Als og mellemliggende smaae øer under Det Kongelige Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / tegnet af H. Skanke ; Guiter sculpsit. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Viidenskabernes Societet), (1787). - Kort 57 x 85 cm. (Nr. 24-25)

Haves i to eksemplarer, plus som genoptryk i offset, se nr. 33.
Rentegnet år 1783.

På bagsiden af det ene eksemplar: ... veje anlagt af Ingeniørkorpsets Vejdirektion er indtegnet med rødt, 1834-1867 ... udstillet på Tøjmu-seets særudstilling nr. 23 fra 6/11 1959 - 13/3 1960.
Kartouche m. kyst og skib i baggrunden.

33. Som nr. 32. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 57 x 87 cm. (Nr. 48)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelig Viidenskabernes Societet, 1787.
Kartouche med kyst og skib i baggrunden.

34. Kort over øen Lessøe / under Det Kongelige Viidenskabers Societets direction ; optaget af I. Ellung. - (Målestok ca. 1:60.000). - (København) : Geodætisk Institut, 1976. - Kort 48 x 51 cm. (Nr. 70)

Genoptryk i offset af konceptkort fra 1786.
Kartouche med læssesk gård og to læsseske kvinder, samt øens segl og en hornfisk.

35. Kort over Haureballegaards, Stiernholms, Æskier og Skanderborg samt stykker af Silkeborg og Koldinghuus amter, under det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret, sammensat og tegnet af O. Wæberg ; stukket af N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), 1789. - Kort 48 x 84 cm. (Nr. 26)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 36.
Rentegnet år 1787.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 1. (af de ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Landligt motiv med dyr, plov og lade.

36. Som nr. 35. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 49 x 86 cm. (Nr. 49)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1789.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 1. (af de ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Landligt motiv med dyr, plov og lade.

37. Kort over Dronningborg og Kaløe amter, samt stykker af Aalborghuus, Halds, Mariager, Silkeborg, Haureballegaards og Skanderborg amter, under Det Kongelige Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret, sammensat og tegnet af O. Warberg ; stukket af N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Viidenskabernes Societet), 1791. - Kort 51 x 84 cm. (Nr. 27)
- Haves også som genoptryk i offset, se nr. 38.
Rentegnet år 1789.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 2. (af de ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Strand med pige, der henter fisk fra fiskerjolle.
38. Som nr. 37. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 52 x 86 cm. (Nr. 50)
- Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Viidenskabernes Societet, 1791.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 2. (af de ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Strand med pige, der henter fisk fra fiskerjolle.
39. Kort over Anholt : under Det Kongelige Videnskabernes Selskabs bestyrelse ved rigtig landmaaling optaget, samt ved trigonometriske og astronomiske operationer prøvet / måalt, reduceret og tegnet af O. Warberg ; N. Angelo sculpsit. - (Målestok ca. 1:40.000). - København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 20 x 36 cm. (Nr. 51)
- Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Selskab, 1792.
O-meridian: Kiöbenhavns observatorium.
I margen over kortet står flg.: "Side 529. Nye Saml: af Vidensk: Selsk: Skriefft: IV. Bd", der henviser til en afhandling af Th. Bugge: "Om den rette længde og brede af øen Anholt ..." (KGB tidsskr.).
Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.
Kartouche.
40. Kort over en deel af Aalborghuus og Seiglstrup amter samt af Vendsyssel under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøved / reduceret, sammensat og tegnet af P. Harboe ; stukket af N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), 1793. - Kort 51 x 84 cm. (Nr. 28)
- Haves også som genoptryk i offset, se nr. 41.
Rentegnet år 1791.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 3. (af ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Landskab med fisker, plov- og høstmand.
41. Som nr. 40. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 52 x 86 cm. (Nr. 52)
- Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1793.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 3. (af ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Landskab med fisker, plov- og høstmand.

42. Kort over Aastrup og Børglum amter under Det Kongl. Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøved / reduceret, sammensat og tegnet af P. Harboe ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), 1795. - Kort 51 x 84 cm. (Nr. 29)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 43.

Rentegnet år 1793.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 4. (af ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Fiskerfamilie ved jolle, vippefyr og sejler i baggrunden.

43. Som nr. 42. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 52 x 86 cm. (Nr. 53).

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1795.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 4. (af ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Fiskerfamilie ved jolle, i baggrunden vippefyr og sejler.

44. Kort over Ørum amt samt stykker af Aalborg og Vestervig amter og Vendsyssel under Det Kongl. Viidensk. Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøved / reduceret, sammensat og tegnet af P. Harboe ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), 1797. - Kort 51 x 85 cm. (Nr. 30)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 45.

Rentegnet år 1795.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 5. (af ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Motiv m. en stud og et får liggende forrest; mand med spade stående ved siden.

45. Som nr. 44. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 52 x 86 cm. (Nr. 54)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Viidenskabernes Societet, 1797.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 5. (af ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Motiv m. en stud og et får liggende forrest; mand med spade stående ved siden.

46. Kort over Skivehus, Bøvling og Lundenæs amter samt stykker af de tilstødende amter under Det Kongelige Viidenskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøved / reduceret, sammensat og tegnet af P. Harboe ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Viidenskabernes Societet), 1800. - Kort 52 x 85 cm. (Nr. 31)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 47.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 6. (af ialt 9 kort over Jylland).

Kartouche: Motiv m. fiskere der trækker våd; får og høstmand.

47. Som nr. 46. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 52 x 86 cm. (Nr. 55)
Genoptryk i offset. Originaludgave København ; Kongl. Videnskabernes Societet, 1800.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 6. (af ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Motiv m. fiskere, der trækker våd; får og høstmand.
48. Kort over Lundenæs amt samt stykker af Bøvling, Koldinghuus, Riberhuus og Silkeborg amter under Det Kongl. Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmåling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret og tegnet af P. Harboe ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongl. Videnskabernes Societet), 1806. - Kort 49 x 85 cm. (Nr. 32)
Haves også som genoptryk i offset, se nr. 49.
Rentegnet år 1803.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 7. (af ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Motiv fra fjord- eller søbred m. arbejdende folk i forgrunden og hytte i baggrunden.
49. Som nr. 48. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 49 x 86 cm. (Nr. 56)
Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongl. Videnskabernes Societet, 1806.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 7. (af ialt 9 kort over Jylland).
Kartouche: Motiv fra fjord- eller søbred m. arbejdende folk i forgrunden og hytte i baggrunden.
50. Kort over en deel af Koldinghuus og Riberhuus amter udi Jylland samt af Haderslewhuus amt udi hertugdømmet Schleswig under Det Kongelige Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmåling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret og tegnet af T. Bugge og F. Wilster ; stukket af I. Sonne. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Videnskabernes Societet), (1811). - Kort 48 x 84 cm. (Nr. 33)
Haves også som genoptryk i offset, se nr. 51.
Rentegnet år 1804.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 8. (af ialt 9 kort over Jylland).
Ren kartouche.
51. Som nr. 50. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 49 x 86 cm. (Nr. 57)
Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Societet, 1811.
I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 8. (af ialt 9 kort over Jylland).
Ren kartouche.

52. Kort over Tender og Lugumcloster, samt deele af Haderslebhuus, Apenrade, Flensborg og Bredsted amter udi hertugdømmet Schleswig under Det Kongelige Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret og tegnet af T. Bugge og F. Wilster ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Videnskabernes Societet), (1809). - Kort 56 x 84 cm. (Nr. 34)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 53.

Rentegnet 1809.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 9. (af ialt 9 kort over Jylland).

Ren kartouche.

53. Som nr. 52. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 57 x 86 cm. (Nr. 53)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Societet, 1809.

I margen over kortets øverste højre hjørne: No. 9. (af ialt 9 kort over Jylland).

Ren kartouche.

54. Kort over Bornholm under Det Kongel. Videnskabernes Societets direction ved rigtig landmaaling optaget og ved trigonometriske samt astronomiske operationer prøvet / reduceret og tegnet af T. Bugge og F. Wilster ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Videnskabernes Societet), (1811). - Kort 72 x 61 cm. (Nr. 35), (1822). - Kort 72 x 61 cm. (Nr. 35)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 55.

Iflg. kortet er årstallet for rentegningen 1805. Dette er en fejl fra kobberstikkerens side, 1807 skulle være det korrekte årstal, jfr. "Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942 : sømlinger til selskabets historie". Bd. IV. Kbh., 1961. S. 135 (KGB 061.61).

Ren kartouche.

55. Som nr. 54. (København) : (Geodætisk Institut), (ca. 1956). - Kort 69 x 59 cm. (Nr. 59)

Beskåret på alle fire sider.

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Societet, 1811 (Obs! Jfr. Snoken til Endførslen Ovenover angående frentede tegningsåret). - (København) : (Geodætisk Institut).

Ren kartouche.

56. Kort over Jylland / construeret af Thomas Bugge ; reduceret og tegnet af I. Ellung. - (Målestok ca. 1:360.000). - (København) : Kongelige Videnskabernes Societet, 1820. - Kolor. kort 82 x 60 cm. (Nr. 36)

Haves også i to eksemplarer som genoptryk i offset, se nr. 57.

Stukket af G. N. Angelo og J. Sonne.

Rentegnet år 1811.

Viser Jylland fra Rømø's nordspids til Skagen, desuden det meste af Fyn og øvrige vøstdanske øer over til Sjællands kyster.

Indskudt kort: Anholt.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Ren kartouche.

57. Som nr. 56. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 83 x 61 cm. (Nr. 60-61)

Haves i to eksemplarer; begge genoptryk i offset.

Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Selskab, 1820.

Stykket af G. N. Angelo og J. Sonne.

Viser Jylland fra Rømø's nordspids til Skagen, samt det meste af Fyn og øvrige vestdanske øer over til Sjællands kyster.

Indskudt kort: Anholt.

På det ene eksemplars bagside: ... veje anlagt af Ingeniørkorpsets Vejdirektion 1834-1867 indtegnet med rødt til Tøjhusmuseets 23. særudstilling.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

Ren kartouche.

58. Kort over den sydlige deel af hertugdømmet Schleswig samt øen Femern : efter de af Det Kongelige Videnskabernes Selskab foranstaltede trigonometriske og geographiske opmaalinge / konstrueret af C. Wessel ; reduceret og tegnet af H. C. Klingsey ; stukket af H. C. Klingsey. - (Målestok ca. 1:120.000). - (København) : (Kongelige Videnskabernes Selskab), 1825. - Kort 54 x 93 cm. (Nr. 37)

Haves også som genoptryk i offset, se nr. 59.

Vandmærke: J KOOL & COMP. Samt en oprejst løve, kronet og med sværd i hånden.

En del af Holsten er medtaget, dog kun med angivelse af enkelte byer.

Indskudt kort: Femern. - Målestok ca. 1:120.000. - 18 x 22 cm.

59. Som nr. 58. København : Geodætisk Institut, 1956. - Kort 54 x 95 cm. (Nr. 62)

Genoptryk i offset. Originaludgave København : Kongelige Videnskabernes Selskab, 1825.

En del af Holsten er medtaget, dog kun med angivelse af enkelte byer.

Indskudt kort: Femern. - Målestok ca. 1:120.000. - 18 x 22 cm.

60. Sønderjylland eller hertugdømmet Slesvig : udført, efter de af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab foranstaltede trigonometriske og geographiske opmaalinge / af O. N. Olsen ; stukket af H. C. Klingsey. - Målestok 1:240.000. - (København) : Kongelige Videnskabernes Selskab, 1835. - Kort 64 x 53 cm. (Nr. 38)

Conisk projektion.

Vandmærke: J Whatman 1817.

Denne tidlige udgave kan ikke verificeres nogen steder, der er sandsynligvis tale om et prøvetryk. Udgaven adskiller sig fra den officielle 1. udg. fra 1836 (se nr. 61) bl.a. ved "NB" bemærkningen påtrykt nord for Als og nord for Føhr.

Indskudte kort: 1) Femern. - Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm. 2) Årø.

- Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil, samt i meter.

Bilag til kortet: Anmeldelse af det ved Det Kgl. Danske Videnskabs Selskab udgivne generalkaart over hertugdømmet Slesvig, ledsaget af nogle bemærkninger og forklaringer, vedkommende dette kaarts construction og udførelse i detail / ved O. N. Olsen. - København, 1836. - 11 s.

(er placeret i plastikmappe nr. 38).

61. Sønderjylland eller hertugdømmet Slesvig : udført efter de af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab foranstaltede trigonometriske og geographiske opmaalinge / af O. N. Olsen ; stukket af H. C. Klingsey. - Målestok 1:240.000. - (København) : Kongelige Videnskabernes Selskab, 1836. - Kolor. kort 64 x 54 cm. (Nr. 39 og 766-767)

61. Haves i tre eks. på lærred. Kun det ene eks. er indlagt i mappe, resten forts. placeret i skuffesystem af træ.
Conisk projektion.
Indskudte kort: 1) Femern. - Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm. 2) Ærø. - Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil, samt i meter.
Tekst bilag: Anmeldelse af det ved Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab udgivne generalkaart over hertugdømmet Slesvig, ledsaget af nogle bemærkninger og forklaringer, vedkommende dette kaarts construction og udførelse i detail / ved O. N. Olsen. - København, 1836. - 11 s. (er placeret i plastikmappe nr. 38).
62. Sønd Jylland eller hertugdømmet Slesvig: udført, efter ide af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab foranstaltede trigonometriske og geografiske opmaalinger / af O. N. Olsen; stukket af H. C. Klingsey. - Målestok 1:240.000. - (Udg. med) jernbanelinier og veje tilførte. - København: Geodætisk Institut, 1956. - Kort 64 x 54 cm. (Nr. 63-64)
Haves i to eksemplarer; begge genoptryk i offset.
Originaludgave København: Videnskabernes Selskab, 1852 (original 1. udg. sammesteds, 1836).
Conisk projektion.
Indskudte kort: 1) Femern. - Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm. 2) Ærø. - Målestok 1:240.000. - 8 x 10 cm.
På bagsiden af det ene eksemplar: Veje anlagt af Ingeniørkorpsets Vejdirektion 1834-1867 indtegnet med rødt til Tøjhusmuseets 23. særudstilling 6/11 1959 - 13/3 1960.
Målestok i alm. danske mil, geografiske mil og i meter.
63. Kongeriget Danmark med hertugdømmet Slesvig / udarbejdet af O. N. Olsen; stukket af P. J. Seehusen. - Målestok 1:480.000. - (København): Geodætisk Institut, (1979). - Kort 100 x 128 cm, på 4 blade. (Nr. 66-69)
Fotokopi. Originaludgave København: Videnskabernes Selskab, 1841, haves ikke (originaludg. er på 2 blade á 50 x 80 cm).
Indskudte kort: 1) Plante-geographisk skizze af Danmark. - Målestok ca. 1:3.600.000. - 14 x 20 cm. 2) Geognostisk skizze over Danmark og nærmeste nabolande 1840. - Målestok ca. 1:2.880.000. - 20 x 18 cm. 3) Bornholm. - Målestok ca. 1:480.000. - 9 x 9 cm.
Angiver inddelingen i amter, herreder, adelige districter m. m., samt folkemængden i disse, år 1840.
Målestok i alm. danske mil, geografiske mil og i meter, samt i bredde-minutter.
64. Kort over Siælland og Møen med tilgrændsende kyster af Skaane, Falster, Laaland, Langeland, Thorsinge, Fyen, Samsøe og Iylland / tegnet og stukket af P. H. Baagøe. - (Målestok ca. 1:320.000). - København: Geodætisk Institut, 1956. - Kort 47 x 52 cm. (Nr. 65)
Genoptryk i offset. Originaludgave København: (s.n.), 1813, haves ikke.
Originaludgaven er en kopi i formindsket målestok af Videnskabernes Selskabs kort over samme område, se nr. 28.
Med kartouche.

1772 - J. Erichsens og G. Schönings Islandskort.

I 1772 blev der på Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs foranstaltning udgivet det imponerende og smukke værk: "Vice-lavmand Eggert Olafsens og land-physici Bjarne Povelsens reise igiennem Island," foranstaltet af Videnskabernes Selskab i Kiøbenhavn og beskreven af forbemeldte Eggert Olafsen med dertil hørende 51 kobberstøkker og et nyt forfærdiget kart over Island", Deel 1 - 2, Sorøe, 1772. Da forfatteren selv var druknet på Island inden værkets udgivelse, blev det kollegerne, professorer på Sorø Akademi Gerhard Schønning og John Erichsen, der måtte forberede udgivelsen samt udarbejde et "nyt forfærdiget kart over Island". Til grundlag for kortet lagde de dels major i Ingeniørkorpset Thomas Hans Henrik Knoff's opmålinger på Island 1730-1734 og et deraf udarbejdet kort over øen 1734, og dels et kort, som stiftamtmand på Island O.M. Ranzau senere, men også på grundlag af Knoff's målinger, havde ladet udarbejde, og som i 1761 blev udgivet af Homanns arvinger i Nürnberg.

Under arbejdet med redigering af kort og bog blev J. Erichsen udnævnt til en stilling i centraladministrationen (han endte i øvrigt som chef for Det Kgl. Bibliotek) og Schønning måtte færdiggøre kortet alene. Han søgte bl.a. at forbedre og udvide stednavnene på kortet og led ~~disse kontrollører af afdøde~~ Olafsens bror.

En formindsket udgave af Erichsens og Schönings kort udkom i Videnskabernes Selskabs "Dansk historisk Almanak" for året 1778.

Schønning interesserede sig stærkt for samtidens kartografi. I manuskript-samlingen på Det kgl. Bibliotek (Gl. Kgl. Saml. nr. 983, Fol.) findes således 27 kapsler med 126 kopier af samtidige kort, som for størstepartens vedkommende er kopieret af Schønning selv.

Litteratur:

Schönings fortale i ovennævnte værk af Eggert Olafsen.

L. Daac. Gerhard Schønning. - i: Dansk Biografisk leksikon. Bd. XV. Kbh., Schultz, 1935. Læsesal.

Carl S. Petersen. John Erichsen. - i: Dansk Biografisk leksikon. Bd. VI. Kbh., Schultz, 1935. (Rettelse bd. 27, s. 512). Læsesal.

N.E. Nørlund. Islands kortlægning. En historisk fremstilling. Kbh. Munksgaard, 1944. (Geodætisk Instituts Publikationer, VII), s. 42-48 + plancherne 64, 65 og 66.1. HST II N.f.nr. 4.

Asger Lomholt. Niels Horrebows, Eggert Olafsens og Bjarne Povelsens rejser gennem Island 1749 - 1751 og 1752 - 1757. III. - i hans: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742 - 1942. Samlinger til selskabets historie. Bd. III. Kbh., Munksgaard, 1960, s. 101-118. KGB 061.61.

65. Nyt carte over Island / forfattet ved Erichsen og Schönning ; Jonæs Haas sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:1,189.000). - (Sorøe) : (Videnskabernes Selskab), 1772. - Kort 44 x 52 cm. (Nr. 71)

O-meridian: Ferro.

Forfattet 1771.

Udkom som bilag til værket: Vice-lavmand Eggert Olafsens og land-physici Bjarne Povelsens reise igiennem Island ... Deel 1-2. Sorøe, 1772.

Målestok i danske miil, ting mannaleid og uger til siøs.

Kartonche.

1778 - C.J. Pontoppidan.

Christian Jochum Pontoppidan, 1739-1807, var præstesøn, født på Sydsjælland. Som 18-årig gik han i udenlandsk krigstjeneste og var 1758 kuradsér i den hannoverske armé. Han blev ved sin tilbagekomst til Danmark i 1773 ansat ved landkadetkompagniet, det senere landkadetakademi, som tegnelærer. Hans to Norgeskort overgik i fin stil, hvad der hidtil var udkommet af generalkort over dette land. Til hver af kortene udgav han en bog med "geografiske oplysninger", hvori han detaljeret gøre rede for de kilder, han har benyttet til tegning af kortene. Denne oversigt giver således værdifulde oplysninger til Norges kartografiske historie.

Ved udarbejdelsen af kortet over det sydlige Norge har Pontoppidans hovedkilde været hofjægermestrene, brødrene von Längens opmålinger og kort fra 1737-1746, samt en mængde andre kort, korrigeret med de på den tid foreliggende polhøjde observationer.

Den datidige overbibliotekar på Det Kgl. Bibliotek, John Erichsens navn findes på kortet. Hans "bestyrelse" af arbejdet med kortet er tilsyneladende blot at opfatte som en kvalitetsmæssig garanti.

Til udarbejdelsen af kortet over det nordlige Norge angiver Pontoppidan at have benyttet ingeniør, oberstløjtnant Snitlers kort over Nordland og Finmarken, samt kortene, der fra dansk og svensk side blev udarbejdet ved fastlæggelsen og opmålingen af rigsgrænsen 1737-1766, igen korrigeret ved polhøjde observationer, som i øvrigt er angivet på kortet.

Udover Norgeskortene, som haves her på biblioteket, findes følgende trykte kort af Pontoppidan: 1) Kort over Danmark, Norge og Sveriges Riger med angrænsende russiske provinser. 1778. Hertil udkom samme år "Forklaring over constructionen af kortet over Scandinavien". (Forkortet udg. 1782). 2) Mappa Daniae, Norvegiae et Sveciae ex optimis mappis geographicis confecta et juxta recentiores observationes mathematicas delineata anno 1781. 3) Fyrstendømmet Breslau efter det Wieland - Schubartske kort 1736 i den Homannske atlas over hertugdømmet Slesien fra 1749. 1787. og 4) Post-kort over Dannemarck og alle Færgesteder. 1788.

Litteratur:

C.J. Pontoppidan. Geographisk oplysning til cartet over det sydlige Norge i tvende afdelinger. Uddragen og samlet af de bedste, til cartet brugte, locale efterretninger og hielpemidler. Kbh., 1785. 298 s. + 2 tavler. KGB II 2.c. g. 93.

----- . Geographisk oplysning til cartet over det nordlige Norge i tvende afdelinger. Uddragene af de bedste til cartet brugte lokale efterretninger. 2. oplag. Kbh. Schultz, 1806. 47 s. (1. oplag. Kbn., 1795).

Axel Pontoppidan. Tegnemester og kartograf Christian Pontoppidan. Ill. - i hans: Den yngre slægt Pontoppidan. Kbh. Schultz, 1931. s. 178-187. KGB II 2.d.e. nr. 527.

66. Det sydlige Norge / efter kongelig allernaadigst befaling ved hielp af gode geographiske korter og mathematiske observationer sammendraget og aflagt under bestyrelse af I. Erichsen ; ved C. J. Pontoppidan ; sc(ulpsit) Skule. - (Målestok ca. 1:850.000). - København : til kiøbs hos I. G. Blanckensteiner, 1785. - Kolor. kort 103 x 68 cm. (Nr. 72-74)

Haves i 3 eksemplarer: Eks. 1, opklæbet på karton og i dårlig stand. Eks. 2, viser flg. norske dragonregimenters distrikter: Trondheimske- , Oplandske- , Aggershuusiske- og Smaaleenske Dragonregiment. Eks. 3, på kortet er indtegnet " ... de norske regenters, korpseres, skielöbernes og artilleri kompagniernes samt husarernes, doublörer, beliggenhed, hvad farve og no. ethvert distrikt haver, og af hvor mange battallioner ethvert bestaaer, sammes styrke og hvor de garnisonerer". Dette tydeligvis efter den norske hærlov af 1. juli 1789.

O-meridian: København.

Vandmærke på eks. 2 tilsyneladende lig vandmærket på nr. 15 (se dette).

Målestok i geografiske mil, norske mil og norske grænse mil.

Sammen med kortet udkom: C. J. Pontoppidan. Geographisk oplysning til cartet over det sydlige Norge i tvende afdelinger. Kbh., 1785. (KGB II.2.C.g. 93).

Kartouche: I baggrunden en fjord imellem stejle fjeldsider; i forgrunden fiskenet, gevær og jagttaske, hørive og obelisk med det norske våben forneden.

67. Det nordlige Norge / efter kongelig allernaadigst befaling af de beste geographiske og mathematiske efterretninger samlet og aflagt af C. J. Pontoppidan ; stukket af Fridrich. - (Målestok ca. 1:1.400.000). - København : sælges hos Blanckensteiner, 1795. - Kolor. kort 52 x 69 cm. (Nr. 75)

O-meridian: København.

72 observerede polhøjder af Maximilian Hell, Jørgen Nicolai Holm, Nils Marelius og Ole Nicolai Bützov angivet.

Målestok i geografiske mil, norske mil og norske grænsemil.

Sammen med kortet udkom: C. J. Pontoppidan. Geographisk oplysning til cartet over det nordlige Norge i tvende afdelinger. Kbh., 1795.

Kartouche: Fiskenet og bue med kogger og pile foran fjeld. Bagerst hav og skib.

1817 - Generalqvartermesterstaben.

Generalqvartermesterstaben var en underafdeling af den Generalstab, som i 1808 var blevet oprettet efter fransk og delvist preussisk forbillede. Generalqvartermesterstaben havde bl.a. til opgave at tilvejebringe topografiske og statistiske oplysninger om riget. Til dette formål startede staben i 1809 en opmåling, og man nåede frem til 1841 at rentegne kort over det meste af landet øst for Storebælt. Kongelig tilladelse til at udgive en kortserie over det danske rige fik staben i 1830; men de rentegnede kort blev aldrig trykt og udgivet.

Hvad Generalqvartermesteren nåede at udgive af sine opmålinger, var følgende: Grundtegning af den kongelige residence og fæstning København med omliggende egn. Målestok 1:13.333. 1817. - Københavns omegn. Målestok 1:80.000. 1818. - Københavns omegn. Målestok 1:120.000. 1821. - Københavns omegn. Målestok 1:60.000. 1830, og den del af produktionen, som haves på biblioteket: Skeletkort over garnisonernes omegn, 24 blade, hvoraf flere haves i to eksemplarer, det militære vejkort nr. 1 over Københavns omegn, som haves i tre eksemplarer, samt Rendsborg og omegn. Målestok 1:40.000. 1839.

I 1842 blev Generalqvartermesterens kortopgaver, ved en omorganisation af Generalstaben, overtaget af den nyoprettede Generalstabens Topografiske Sektion.

Opstillingen er kronologisk; skeletkortene er underdelt geografisk.

Litteratur:

P.G. Henriksen. Hærkort i Danmark og nabolande igennem tiderne. Kbh. Geodætisk Institut, 1971. 71 s. - heri: kapitel IV, s. 23-31: Om Generalqvartermesterstaben. KGB 623.71(91).

68. Skelet kort over Jægersborg omegn / C. Henckel scp. - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa en miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 38 x 46 cm. (Nr. 104)
Vandmærke: C & I Honig.
Transversalmålestok.
69. Skelet kort over Kjöbenhavns omegn i 5 planer / C. Henckel (og) Harttwieg scp. - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa en miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 97 x 124 cm, på 5 blade á 48 x 44 cm. (Nr. 105-109)
C. Henckel har litograferet plan I, II og IV, plan V er litograferet af Harttwieg og for plan III er ikke angivet nogen litograf.
Vandmærker: C & I Honig.
Kortets udstrækning nord - syd: Søllerød til Vallensbæk (Hollanderbyen på Amager). Øst - vest: Amager til Måløv.
Transversalmålestok på plan I.
70. Skelet kort over Roeskildes omegn / Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 46 x 50 cm. (Nr. 110)
Vandmærke: C & I Honig,
71. Skelet kort over Helsingørs omegn / Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer = 1 miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 46 x 41 cm. (Nr. 101)
Vandmærke: C. & I Honig.
72. Skelet kort over Frederiksborgs omegn / Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa en miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 47 x 40 cm. (Nr. 102)
Vandmærke: C & I Honig.
73. Skelet kort over Hirschholms (Hørsholms) omegn / Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 39 x 48 cm. (Nr. 103)
Vandmærke: C & I Honig.
74. Skelet kort over egnen om Slagelse. - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 49 x 57 cm. (Nr. 111)
Kortet er beskåret.
Vandmærke: C & I Honig.
75. Skelet kort over Nestveds omegn / C. Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 50 x 40 cm. (Nr. 112)
Vandmærke: C & I Honig.
76. Skelet kort over Vordingborgs omegn / Harttwieg lith(og)rapheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa een miil". - (København) : Generalqvarteermeesteren, 1823. - Kort 45 x 47 cm. (Nr. 113)
Vandmærke: C & I Honig.

77. Skelet kort over egnen om Odense / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 59 x 47 cm. (Nr. 99)
Vandmærke: C & I Honig.
78. Skelet kort over egnen om Nyeborg / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på 1 miil" - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823, - Kort 46 x 51 cm. (Nr. 100)
Vandmærke: C & I Honig.
79. Skelet kort over egnen om Aalborg / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 53 x 45 cm. (Nr. 84)
Vandmærke: C & I Honig.
80. Skelet kort over egnen om Randers / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på 1 miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 48 x 57 cm. (Nr. 85-86)
Haves i to eksemplarer; heraf et i dårlig stand.
Vandmærke: C & I Honig.
81. Skelet kort over egnen om Aarhus / C. Henckel sc.(ulpsit). - (Målestok ca. 1:20.000). - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 57 x 60 cm. (Nr. 87-88)
Haves i to eksemplarer; heraf et beskåret.
Vandmærke: C & I Honig.
82. Skelet kort over egnen om Skanderborg / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller " 12 decimaltommer på 1 miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 44 x 40 cm. (Nr. 89-90)
Haves i to eksemplarer; heraf et i dårlig stand.
Det ene eksemplar med vandmærke: J Honig & Zoonen.
83. Skelet kort over Horsens omegn / Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på en miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 52 x 49 cm. (Nr. 91)
Vandmærke: C & I Honig.
84. Skelet kort over egnen om Veile / Harttwieg lith.(ogrøpheret). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på en miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 36 x 49 cm. (Nr. 92-93)
Haves i to eksemplarer.
Vandmærke på det ene eksemplar: C & I Honig.
85. Skelet kort over egnen om Fredericia / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på en miil". - (København) : Generalqvarteermesteren, 1823. - Kort 52 x 67 cm. (Nr. 94-95)
Haves i to eksemplarer; heraf et i dårlig stand.
Vandmærke: C & I Honig.
Transversalmålestok.

86. Skelet kort over egnen om Colding / C. Henckel sc.(ulpsit). - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på en miil". - (København) : Generalquartteermesteren, 1823. - Kort 49 x 51 cm. (Nr. 96-97)
Haves i to eksemplarer; heraf et beskåret og i dårlig stand.
Vandmærke: C & I Honig.
87. Skelet kort over Haderslevs omegn. - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på 1 miil". - (København) : Generalquartteermesteren, 1823. - Kort 40 x 48 cm. (Nr. 98)
Vandmærke: J. Honig & Zoonen.
88. Militært veikaart over Kjöbenhavns omegn / stukket i steen og trykt af C. Henckel. - Målestok ca. 1:60.000 eller "4 decimaltommer paa 1 miil". - (København) : Generalquartteermesteren, 1828. - Kort 56 x 50 cm. (Nr. 76-78)
Haves i tre eksemplarer; heraf et kolor., samt et med flg. stemplet exlibris: Serck's Stiftung, Bibliothek des Lieb Regiments Ihre Majestät der Königin.
Utydelige vandmærker.
I margenen øverst til højre: No. I.
89. Omegnen af fæstningen Rendsborg : begrænset med hensyn til militært brug / efter Hans Majestät Kongens allerhöieste befaling udført og udgiven af Generalquartteermesterstaben ; graveret i steen af C. Henckel. - Målestok 1:40.000. - Kjöbenhavn : Generalquartteermesterstaben, 1839. - Kort 55 x 53 cm. (Nr. 79-80)
Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.
Efter opmåling 1836 og 1837.
Utydeligt vandmærke på det ene eksemplar.
Viser området Ahlefeldt - Jevenstedt (nord - syd) og Höbeck - Tetenhusen (øst - vest).
Transversalmålestok.
90. Omegnen af fæstningen Rendsborg : begrænset med hensyn til militært brug / efter Hans Majestät Kongens allerhöieste befaling udført og udgivet af Generalquartteermesterstaben. - Målestok 1:40.000. - (Udg.) med nogle rettelser og tilföininger. - Kjöbenhavn : Generalquartteermesterstaben, 1836. - Kort 55 x 53 cm. (Nr. 81-83)
Haves i tre eks.: heraf de to på lærred.
1.udg. Kjöbenhavn : Generalquartteermesterstaben, 1839.
Viser området Ahlefeldt - Jevenstedt (nord - syd) og Höbeck - Tetenhusen (øst - vest).
Transversalmålestok.

1819 - Th. Gliemann.

Johan Georg Theodor Gliemann, 1793 - 1828, var jurist og embedsmand i statsforvaltningen. Derudover nåede han i sin forholdsvis korte levetid at forfatte og få udgivet flere topografiske værker samt mange udmærkede kort.

Hans første kartografiske udgivelse - et skoleatlas på 23 kort plus en statistisk tabel - kom på Loses forlag i 1819. I 1820 fik han udgivet et dansk post kort og 1821 et generalkort på fire blade over Danmark. I 1823 startede udgivelsen af hans 32 amtskort. Den afsluttedes først i 1829, d.v.s. efter hans død.

Om disse amtskort, som alle haves her på biblioteket, siges det i hans nekrolog i Dansk Litteraturlidende 1828, bl.a.: "Disse kort have det fortrin fremfor de fra Videnskabernes Selskab udkomne, at udgiveren var blevet sat i stand til ved benyttelse af militaire kort fra Generalquartermesterstabens arkiv at antyde højderne, samt byernes form ...". Udover Generalquartermesterstabens arkiv har Gliemann ved udarbejdelsen af sine amtskort benyttet de netop (1822) færdiggjorte matrikelkort samt Videnskabernes Selskabs kort.

Amtskortene er litograferet, dels af Harttwieg og dels af Mansa, og heraf må Mansas kort absolut siges at være de kønneste.

Opstillingen er kronologisk og herunder geografisk.

Litteratur:

(Anon.) Necrolog (J.G.T. Gliemann). - i: Dansk litteraturlidende for året 1828. No. 44. Kbh. A. Seidelin, 1828. s. 821 - 825.

O. Nielsen (og Harald Jørgensen). Johan Georg Theodor Gliemann. - i: Dansk Biografisk leksikon. Bd. VIII. København. Schultz, 1936. Læsesal.

91. Kort over Frederiksborg amt / tegnet af Th. Gliemann : Harttwieg lith(ographe-
ret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "en miil på en deci-
maltomme". - (København) : trykt i Kgl. Steentr., (ca. 1823). - Kolor. kort
23 x 26 cm, på blad 34 x 43 cm. (Nr. 114)
- Haves i to eksemplarer; heraf et beskadiget.
O-meridian: Københavns.
Det ene eksemplar med vandmærke: Rottersak J L.
Ren kartouche.
92. Kort over Holbeks amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogra-
pheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "en miil på en decimaltomme".
- (København) : trykt i Konglt. Steentrykk., (ca. 1823). - Kolor. kort
29 x 37 cm. (Nr. 115)
- Haves i to eksemplarer; heraf et skjoldet.
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Rottersak J L.
Ren kartouche.
93. Kort over Sorøe amt / tegnet af Theodor Gliemann ; lithog(rapheret)
af Mansa. - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil på een decimaltomme".
- (København) : trykt i Kongelige Steentryk., 1823. - Kolor. kort 22 x 30
cm, på blad 34 x 43 cm. (Nr. 116)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Rottersak J L.
94. Kort over Præstøe amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogra-
pheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil på een decimaltomme".
- (København) ; trykt i Konglt. Steentr., (ca. 1823). - Kolor. kort
31 x 27 cm. (Nr. 117)
- Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred.
O-meridian: Københavns.
Det ene eksemplar med vandmærke: Rottersak J L.
Ren kartouche.
95. Kort over Kjøbenhavns amt / tegnet af Th. Gliemann ; lithog(rapheret)
af Mansa. - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil på een decimaltomme".
- (København) : trykt i Konglt. Steentryk., 1824. - Kolor. kort 23 x 29
cm, på blad 35 x 44 cm. (Nr. 118)
- O-meridian: Københavns.
Ren kartouche.
96. Kort over Maribo amt eller øerne Laaland og Falster / tegnet af Th.
Gliemann ; Harttwieg lith(ographe-
ret). - Målestok ca. 1:210.000 eller
"een miil på een decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr.,
1824. - Kolor. kort 28 x 36 cm. (Nr. 119)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Rottersak J L.
Ren kartouche.
97. Kort over Bornholms amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogra-
pheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil på een decimaltomme".
- (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1824. - Kolor. kort 26 x 28
cm. (Nr. 120)
- Haves i to eksemplarer.
O-meridian: Københavns.

98. Kort over Odense amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil paa 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1824. - Kolor. kort 28 x 32 cm. (Nr. 121)
Kartouche.
99. Kort over Svendborg amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil på een decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentrykk., 1824. - Kolor. kort 35 x 27 cm. (Nr. 122)
Haves i to eksemplarer; heraf det ene skjoldet.
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Rottersak J L.
Ren kartouche.
100. Kort over amterne Sønderborg og Nordborg tilligemed de fyrstelig augustenburgske godsers distr. og grevskabet Reventlau-Sandberg, samt godserne Ballegaard og Beuschau / tegnet af Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kgl. Steentr., 1825. - Kolor. kort 23 x 27 cm, på blad 34 x 43 cm. (Nr. 123)
O-meridian: Københavns.
Ren kartouche.
101. Kort over den nordre deel af Hjørring amt eller herrederne Horns...1, Venneberg...2, Dronninglund...3, samt Lessøe / tegnet af T. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1825. - Kolor. kort 30 x 39 cm. (Nr. 124)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au molin de Bayac.
102. Kort over den søndre deel af Hjørring amt eller herrederne Børglum...1, Hvetbo...2, Øster Han...3, / tegnet af T. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1825. - Kolor. kort 28 x 36 cm. (Nr. 124)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
103. Kort over Thisted amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil paa 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., (ca. 1825). - Kolor. kort 29 x 33 cm. (Nr. 125)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
Ren kartouche.
104. Kort over Aalborg amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ograppheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1825. - Kolor. kort 30 x 37 cm. (Nr. 126)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
Ren kartouche.

105. Kort over den vestre deel af Viborg amt eller herrederne 1. Hindborg, 2. Nørre, 3. Harre, 4. Rødding og 5. Fjends / tegnet af T. Gliemann ; Harttwieg lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., (ca. 1825). - Kolor. kort 28 x 23 cm, på blad 41 x 35 cm. (Nr. 127)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
106. Kort over den østlige deel af Viborg amt eller de syv herreder: 1. Nørlyng 2. Rinds 3. Sønderlyng 4. Hovelberg 5. Medelsom 6. Lysgaard 7. Hids / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil paa een decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1825. - Kolor. kort 32 x 27 cm. (Nr. 128)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
Kartouche.
107. Kort over Randers amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kgl. Steentr., (ca. 1826). - Kolor. kort 31 x 36 cm. (Nr. 129)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: G M.
Indskudt kort: Øen Anholt.
108. Kort over Aarhus amt / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1826. - Kolor. kort 32 x 21 cm, på blad 41 x 34 cm. (Nr. 130)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
109. Kort over Skanderborg amt / tegnet af T. Gliemann ; Harttwieg lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kgl. Steentr., 1826. - Kolor. kort 27 x 27 cm. (Nr. 131)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: AB au moulin de Bayac.
110. Kort over den søndredeel af Ringkjøbing amt eller de fire herreder: Hind...1. Bølling...2. Hammerum...3. Nørre...4. / tegnet af Th. Gliemann ; Harttwieg lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Konglt. Steentr., 1826. - Kolor. kort 30 x 33 cm. (Nr. 132)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: G M.
111. Kort over den nordre deel af Ringkjøbing amt eller de fem herreder: 1. Vandfuld. 2. Skodborg. 3. Ulvborg. 4. Hjerm. 5. Ginding. / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongeligt Steentr., 1827. - Kolor. kort 30 x 34 cm. (Nr. 132)
- O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.

112. Kort over Veile amt / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil = een decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1827. - Kolor. kort 28 x 38 cm. (Nr. 133)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
113. Kort over den nordre deel af Ribe amt eller de syv herreder 1. Vester 2. Øster 3. Skæds 4. Gjørding 5. Malt 6. Slaugs 7. Andst / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1827. - Kolor. kort 26 x 38 cm. (Nr. 134)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
114. Kort over den søndre deel af Ribe amt som indbefatter 1. Riberhuus birk, 2. Lo herred, 3. Vesterland Føhr og Amrom birk, 4. Møgeltønder og 5. Ballum birk (Schackenborg) / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1827. - Kolor. kort 38 x 23 cm. (Nr. 134)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
115. Kort over Haderslev amt samt staden Haderslev og de adelige godser Grøn og Nübbel / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "een miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1828. - Kolor. kort 24 x 36 cm. (Nr. 135)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
116. Kort over Tønder amt samt staden Tønder, de fleste adelige godser af andet Angler district, en deel octroyerede koge, og nogle cancelli godser / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i Kongl. Steentr., 1828. - Kolor. kort 20 x 38 cm, på blad 34 x 44 cm. (Nr. 136)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
117. Kort over Flensborg amt, staden Flensborg, og den største deel af de til 1. ste Angler district hørende adelige godser / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ogripheret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : trykt i det Kongl. Steentryk., 1828. - Kolor. kort 20 x 29 cm, på blad 34 x 44 cm. (Nr. 137)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.

118. Kort over Apenrade og Lygumkloster amter samt staden Apenrade / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ographeeret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - (København) : faaes hos Reitzel, 1829. - Kolor. kort 16 x 27 cm, på blad 34 x 44 cm. (Nr. 138)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
119. Kort over Gottorf amt, staden Schleswig, Schwansener adelige godasers district, de til I.ste Angler district hørende adelige godser Boelschuby, Dollroth, Roest, Fehrenstedt, Flarup og Toestorf, samt flekken Cappeln, cancelliegodserne Grumby, Tolkschuby og Winning, samt de octroyerede Børmer og Megger koge, tilligemed Johannis Klosters district / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ographeeret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - København : faaes hos Reitzel, 1829. - Kolor. kort 24 x 23 cm, på blad 44 x 34 cm. (Nr. 139)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
Kartouche.
120. Kort over amterne Husum og Bredstedt, landskaberne Eidersted og Nordstrand, stæderne: Husum, Tønningen og Garding, en deel octroyerede koge, de til 2.det Angler district hørende adelige godser Mirebüll og Hoyersworth, cancelliegodserne Mildstedthof og Rødemishof, samt de adelige godser Seegarden og Wischhof / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ographeeret). - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 decimaltomme". - København : faaes hos Reitzel, 1829. - Kolor. kort 29 x 28 cm. (Nr. 140)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: De Erven D. Blauw.
121. Kort over Hütten amt, og landskabet Stapelholm, stæderne Friedrichsstadt og Eckernförde, fæstningen Friedrichsort, samt 1.ste og 2.det Dänisch Wohlder adelige godasers district og den octroyerede Kleinseer kog, tilligemed de norden for Eideren beliggende dele af Holsteen / tegnet af Th. Gliemann ; lith(ographeeret).af Mansa. - Målestok ca. 1:210.000 eller "1 miil = 1 dec. tomme". - København : faaes hos Reitzel, 1829. - Kolor. kort 21 x 32 cm, på blad 34 x 45 cm. (Nr. 141)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: Jardel Laroque Rottersak.
122. Kort over Fehmern amt og landskab samt staden Burg / tegnet af Th. Gliemann ; Mansa lith(ographeeret). - (Målestok ca. 1:250.000). - København : faaes hos Reitzel, 1829. - Kolor. kort 16 x 18 cm, på blad 35 x 46 cm. (Nr. 142)
O-meridian: Københavns.
Vandmærke: De Erven D. Blauw.
Kartouche.

Ca. 1830 - H.C. Schumacher.

Heinrich Christian Schumacher, 1780 - 1850, blev født i Holsten som søn af amtmænd i Segeberg, Andreas Schumacher. Faderen havde bl.a. været ansat i udenrigstjenesten og havde været Christian den VII's kabinetssekretær, hvad der vel nok senere skaffede sønnen en vis bevågenhed fra de bevilgende myndigheders side.

H.C. Schumacher studerede jura og blev også dr.jur., men begyndte samtidig at interessere sig stærkt for astronomi. Han startede en korrespondance med den førende tyske astronom og geodæt J.C.F. Gauss og kom på et års studieophold ved Gauss' observatorium i Göttingen. Efter hjemkomsten til Holsten fortsatte Schumacher sine astronomiske observationer i Hamborg. I 1810 blev han ekstraordinær - og i 1815 ordinær professor i astronomi ved Københavns Universitet. I 1816 indsendte Schumacher til kongen, Frederik den VI, et forslag om udførelse af en dansk gradmåling fra Skagen til Lauenburg, hvilket blev godkendt af majestæten.

Gradmåling består i astronomiske stedbestemmelser, azimuthbestemmelser og i triangulation, d.v.s. trekantsmålinger, hvor man dækker et landområde med sammenhængende trekanter, og således, ved at måle en af siderne i en af trekantene, kan beregne sig frem til de øvrige sider i trekantsnettet. Gradmålingen er det skelet, på hvilket man baserer den topografiske landmåling.

Schumacher var med godkendelsen af sit projekt i 1816 udnævnt til leder af Den Danske Gradmåling, en institution der bestod indtil 1928, da den blev lagt sammen med Generalstabens Topografiske Afdeling og derved dannede nutidens Geodætisk Institut. Gradmålingen fik hovedsæde i Altona, hvor Schumacher fik opført et astronomisk observatorium.

Samtidig med gradmålingsarbejdet fik Schumacher til opgave at udføre en topografisk opmåling af hertugdømmet Lauenburg, og i 1819 blev han opfordret til at indtræde i Videnskabernes Selskabs Landmålingskommission (om Vid.Selsk.' kort, se s. 17). Dette afslog han under henvisning til sit arbejde i Altona; men rettede samtidig en ret skarp kritik mod selskabets kort, som han ikke mente var fulgt med udviklingen inden for geodæsi. Kritikken resulterede i, at Schumacher også fik overdraget den topografiske opmåling af Holsten, hvor Videnskabernes Selskabs opmålinger ikke var tilendebragt. Endelig fik han af senatet i Hamborgområdet overladt opmålingen af dette område (resultatet af opmålingerne i Hamborgområdet gik for en stor dels vedkommende tabt ved en brand i Hamborg 1842). Det siger sig selv, at Schumacher havde en del folk beskæftiget ved disse projekter, først og fremmest danske og slesvig-holstenske officerer; alligevel var opgaverne for mange og for store, og han fik ikke tilendebragt en eneste af dem, sådan som han havde tænkt sig det.

Under Schumachers ledelse blev ca. 1/3 af Holsten samt en lille del af Lauenburg opmålt i 1:20.000 (enkelte områder kun i 1:80.000) i årene 1822 til 1841, hvorefter Schumacher blev fritaget for de topografiske opmålingsopgaver for at kunne koncentrere sig om gradmålingen.

Foruden de kort, biblioteket er i besiddelse af, resulterede Schumachers opmålingsarbejder i følgende trykte kort, der dog ikke alle kom i handlen:

- 1) (Barmstedt - Hörnerkirchen - Wahrenberge). 1:80.000. Udateret, men opmålt 1825 af løjtnant Laurits Christian Bentzen. Kortet er stukket af Heinrich Brose.
- 2) (Volksdorf og omegn) 1:80.000. Udateret, men på grundlag af målebordsblad fra 1826. Tegnet af løjtnant Gerhard Mow og stukket af Heinrich Brose.
- 3) Wohldorf und Ohlstedt. Opmålt og reduceret af Heinrich KÜbbe 1832.
- 4) Güldenstein et ses environs. 1:80.000. Med en grundplan af slottet. Udarbejdet 1830 af premierløjtnant Christian Vilhelm Nyegaard.
- 5) Glückstadt im Jahre 1836. 1:4.000. Opmålt og tegnet af kaptajn Vilhelm Carl Teodor Thalbitzer og graveret af Edvard Klingsey. Udkom mellem 1836 og 1841.
- 6) Kort over den sydlige deel af hertugdømmet Lauenburg. Udarbejdet på grundlag af det af Gerhard Marinus Rosencrone Benzon i årene 1838-1839 udarbejdede målebord.
- 7) Glückstadt. I. 1:80.000. Tegnet af L.C. Bentzen og stukket af S. Siebert. 1843.

Fra opmålingerne i Hamborgområdet foreligger:

- 8) Karte der Elbgegend vom Billwärder Ausschlage bis Blankenese mit den Städten Hamburg und Altona. 1:20.000. 1849. Tegnet af C.L. Bentzen, stukket af Heimbürger.
- 9) Hamburg nebst dessen nächster Umgebung und Altona. 1:20.000. 1859. Tegnet og stukket af Selmar Siebert.

Litteratur:

F. Geerz. Geschichte der geographischen Vermessungen und der Landkarten Nordalbingiens vom Ende des 15. Jahrhunderts bis zum Jahre 1859. Berlin, 1859.
- heri: s. 113-124: om Schumachers kartografiske og geodætiske virksomhed.

Einar Andersen. Heinrich Christian Schumacher. Et mindeskrift. København, Geodætisk Instituts Forlag, 1975. 207 s. Ill. KGB 92 (Schumacher).

123. Segeberg : Sr. Majestät dem Könige allerunterthänigst überreicht / von H. C. Schumacher. - (Målestok 1:20.000). - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1830). - Kort 38 x 38 cm. (Nr. 208)

Viser området Klein Rönnau - Herrenmühle (nord - syd) og Weede - Mözen (øst - vest).

Iflg. F. Geerz' "Geschichte der geographischen Vermessungen und der Landkarten Nordalbingiens ...", Berlin, 1859, skal kortet "von O. N. von Olsen gezeichnet und von professor H. Brose gestochen seyn."

124. Altona im Jahre 1836 / unter Schumachers Direction ; aufgenommen und gezeichnet von Nyegaard ; gest.(ochen) v. Selmar Siebert. - Målestok 1:4.000. - (S.l.) : gedruckt v. P. Dien, (1840). - Kort 59 x 60 cm. (Nr. 796)

Placeret i skuffesystem af træ.

O-meridian: Paris.

Højdetal på land og dybdeangivelser i floden i hamborgske fod.

Transversalmålestokke i engælske, danske, frænske og hamborgske fod.

Til kortet hører heftet: H. C. Schumacher. Bericht über den Plan von Altona. Kopenhagen, Schultz, 1839. 16 s. + 1 prospekt af byen + 1 tabel. (IGK R. V. 7).

125. Die Herzogthümer Holstein und Lauenburg mit dem Fürstenthume Lübeck und den Gebieten der freien Städte Lübeck und Hamburg / hauptsächlich nach Vermessungen unter der Direction des Conferenzzraths Schumacher ; ausgeführt von C. von Bentzen ; gestochen von A. Heimbürger. - Målestok 1:320.000. - Kopenhagen : Königlichem See-Karten Archive, 1848. - Kolor. kort 45 x 63 cm, foldet til 16 x 12 cm.

Beskåret og på lærred. Opstillet på IGK R. III. 7.

Omslagstitel: Holsteen.

Angiver områdets administrative inddeling.

Målestok i elle, danske mil og toise.

1833 - J.H. Bredsdorffs og O.N. Olsens orografiske Europakort.

Lektor i mineralogi ved Københavns Universitet J.H. Bredsdorff og premierløjtnant O.N. Olsen indsendte i 1824 til en konkurrence, udskrevet af Société de Géographie i Paris en afhandling om Europas orografi med tilhørende kort. Selskabet tildelte forfatterne en guldmedalje for deres bidrag.

Jacob Hornemann Bredsdorff, 1790-1841, var polyhistor, d.v.s. cand. theol., naturvidenskabsmand, særlig inden for mineralogi - geognostik og botanik, sprogforsker, geograf og historiker. I forbindelse med det orografiske Europakort kan det nævnes, at biblioteket har et hefte på 37 sider, forfattet af Bredsdorff, med titlen: Udsigt over bjergsystemerne paa det faste land af Europa, Kbh., 1826. KGB II-3-39.

O.N. Olsen, født i 1794, var officer, havde taget landmålereksamen og gennemgået Kunstakademiets Tegneskoler. Han var med til udarbejdelsen af Videnskabernes Selskabs to sidste kort (se nr. 60-63) og fungerede fra 1836 som selskabets faste topograf og korttegner. I 1830 var han blevet lærer i topografi på den militære højskole, og han var også involveret i Generalkvartermesterstabens topografiske arbejder, samt i kortlægningen af Island.

Hans litterære virksomhed inden for topografien var ligeledes omfattende. 1830-1831 udkom hans "Ledetraad ved forelæsningerne i topographi ved Den Kongelige Militaire Højskole". Hefte 1-3. + figurer til samme, del 1-3, IGK A 166. Generalkvartermesterstabens udgav 1831-1836 Olsens "Topographisk tegnekunst", der falder i fire dele: Kortsignaturer, kortskrift, terrainfigurering og troppetegn IGK A 166 a. Til den sidste del udkom der som følge af hærens omorganisation i 1842 et tillægshäfte. "Topographisk tegnekunst" blev brugt ved udførelsen af Generalstabens kort og fik således stor betydning.

I 1841 deltog Olsen, der på det tidspunkt var blevet major i Generalstabens, i en komite af generalstabsofficerer, som skulle betænke, hvorledes stabens topografiske virksomhed bedst kunne organiseres. Deres betænkning lagde grunden til Generalstabens Topografiske Sektion, hvis første chef blev O.N. Olsen, der døde på denne post i 1848.

Bredsdorff og Olsen søgte 1827 Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab om midler til udgivelse af deres prisbelønnede afhandling og kort. Dette bevilgedes, og Olsen korrigerede og reviderede kortet, der blev udgivet 1833 sammen med hans "Commentaire à l'esquisse orographique de l'Europe", IGK R.1.6.

Litteratur:

Japetus Steenstrup. Jacob Hornemann Bredsdorff. - i: Dansk biografisk lexikon. Bd. III. Kbh. Gyldendal, 1889. s. 38-42. Læsesal.

E.C. Rasmussen (og A. Schneider). Oluf Nicolai Olsen. - i: Dansk biografisk leksikon. Bd. XVII. Kbh. Schultz, 1939. s. 440-442. Læsesal.

N.E. Nørlund. Bjørn Gunnlaugsson. Ill. - i:hans: Islands kortlægning. En historisk fremstilling. Kbh. Munksgaard, 1944. (Geodætisk Instituts Publikationer, 7) s. 57-60 + planche 71-74. HST II N.f. nr. 4.

Asger Lomholt. Det Kongelige Videnskabernes Selskab 1742-1942. Samlinger til selskabets historie. Bd. IV. Kbh. Munksgaard, 1961. - heri: s. 108-110: om Olsens og Bredsdorffs orografiske Europakort. KGB 061.61.

126. Esquisse orographique de l'Europe / par J. H. Brødsdorff & O. N. Olsen ; gravée par P. J. Seehusen. - Målestok 1:6.543.100. - (Edition) / corrigée et considérablement augmentée par O. N. Olsen. - Copenhague : Reitzel, (1833). - Kort 59 x 54 cm. (Nr. 768-770)

Haves i tre eksemplarer, alle i skuffesystem af træ.

Projektion: Delisle, modificeret af Bonn.

Ækvidistance: 100 pied de Paris (mellem fuldt optrukne kurver), 500 pied de Paris (mellem stiplede linier).

Angiver højden på Europas vigtigste bjerge.

Indskudt kort: Montagnes Tauriques. - 5 x 8 cm.

Flg. hefte blev udgivet i tilknytning til kortet: O. N. Olsen. Commentaire a l'esquisse orographique de l'Europe. Copenhague, 1833. (IGK R. I. 6).

1837 - J.H. Mansa.

Jacob Henrik Mansa, 1797 - 1885, var officer, men med en - i nutidig forstand - ikke helt almindelig løbebane. Han arbejdede som litograf i Det Kgl. Steentrykkeri fra dets start i 1820 til institutionen blev nedlagt i 1843. Fra 1831 var han tillige lærer i skrivning ved landkadetakademiet, men blev afskediget fra denne bestilling og fra hæren som sådan ved en arméreduktion i 1842. Under den første slesvigske krig var han genindkaldt og gjorde tjeneste ved Overkommandoen som leder af de topografiske arbejder ved Nørrejydske Armeecorps (se kort nr. 266). 1869 beholdt han afskedspatent som oberst.

Oberst Mansa's kortproduktion udmærker sig bl.a. ved, bortset fra opmålingsgrundlaget, helt igennem at være udarbejdet af ham selv. Hans kildemateriale var dels Videnskabernes Selskabs kort, dels kortene fra matrikuleringsarbejdet. Dette materiale reducerede han og litograferede det derefter i en meget smuk "lay-out".

Fra 1837 - 48 udkom 1. udg. af "specialkortene" over Danmark. "Specialkortene" er betegnelsen for de 16 kort, der i målestoksforholdet 1:160.000 dækkede hele landet med undtagelse af Bornholm. Kortet over Bornholm samt et kort over Als udkom 1851, begge i målestoksforholdet 1:80.000. Alle disse kort haves på KGB.

Anden udgave af specialkortene blev udgivet i årene 1853 - 64; af denne udgave mangler biblioteket Sjælland-nordøst fra 1853 og det 9.ende ud af de 9 kort, der dækker Nørrejylland.

Mansa udgav i øvrigt følgende kort:

- 1) Generalkort over Sjælland, Lolland og Falster, to blade, 1866-76.
- 2) Generalkort over Jylland, to blade, 1866.
- 3) Generalkort over Fyn, 1867.
- 4) Kort over Skaane, fire blade, 1871.
- 5) Generalkort over Danmark, to blade, 1875.
- 6) Skolekort over Danmark, to blade, 1878.

Af disse har biblioteket 2) og 3).

Foruden Mansa's egne kort findes her på biblioteket Th. Gliemann's amtskort (se disse), som Mansa for en dels vedkommende litograferede.

Opstillingen er kronologisk og herunder geografisk.

Litteratur.

G.H.: Oberst J.H. Mansa. Ill. - i: Illustreret tidende, København. Forlagsbureauet, 1878, Bd. IX, nr. 977, 16. juni, s. 375-376.

E.C. Rasmussen (og A. Schneider). Jacob Henrik Mansa. - i: Dansk biografisk leksikon. Bd. XV. København, Schultz, 1938. Læsesal.

P.G. Henriksen: Hærkort i Danmark og nabolande gennem tiderne. København, Geodætisk Institut, 1971. 71 s. - heri: s. 37, 47, 61 og 63 om Mansa's kort. KGB 623.71 (91).

127. Den nordöstlige deel af Sjælland / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1837. - Kolor. kort 44 x 40 cm. (Nr. 219)
O-meridian: København.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
128. Den nordvestlige deel af Sjælland / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1837. - Kolor. kort 44 x 40 cm. (Nr. 220)
O-meridian: København.
Indskudte kort: 1.) Samsö. - Målestok 1:160.000. - 18 x 12 cm. 2.) Heselöen.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
129. Den sydöstlige deel af Sjælland / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1838. - Kolor. kort 44 x 40 cm. (Nr. 221)
O-meridian: København.
Viser også Møn.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
130. Den sydvestlige deel af Sjælland / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1839. - Kolor. kort 44 x 40 cm. (Nr. 222)
O-meridian: København.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdiction inddeling.
Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.
131. Laaland og Falster / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1839. - Kolor. kort 37 x 50 cm. (Nr. 223)
O-meridian: København.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
132. Den nordlige deel af Fyen / samlet, tegnet og lithographeret af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1840. - Kolor. kort 35 x 50 cm. (Nr. 224)
O-meridian: København.
Angiver den geistlige herreds inddeling og den verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i alm. danske mil.

133. Den sydlige deel af Fyen samt Als og Ærö / samlet, tegnet og lithograferet af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Det Kongl. Steentr., 1840. - Kolor. kort 35 x 50 cm. (Nr. 225)
O-meridian: København.
Viser også det øvrige sydfynske øhav.
Angiver den geistlige herreds inddeling og den verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i alm. danske mil.
134. Nørrejylland / samlet, tegnet og lithograferet af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Em. Bærentzen & Co. Lith. Inst. (og) Det Kongl. Steentr., 1841-1848. - 9 kolor. kort 36 x 54 cm, (enkelte lidt større) + titelblad. (Nr. 226-238)
Første og femte kort, samt titelblad, haves i 2 eksemplarer.
O-meridian: København.
Titelblad indeholder oversigtskort.
Indskudte kort over Læsø, Anholt og den søndre del af Ribe amt.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
135. Bornholm / samlet, tegnet og lithograferet af J.H. Mansa. - Målestok 1:80.000. - (Kjøbenhavn) : trykt i Em. Bærentzen & Co. Lith. Inst., 1851. - Kolor. kort 52 x 41 cm. (Nr. 239)
O-meridian: København.
Angiver den verdslige jurisdiction inddeling.
Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.
136. Kort over Als / udført og udgivet af J. H. Mansa. - Målestok 1:80.000. - (Kjøbenhavn) : Mansa, 1851. - Kolor. kort 36 x 38 cm. (Nr. 240)
O-meridian: København.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
137. Fyen samt Als og Ærö / af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - 2. omarbejdede og forbedrede udgave. - (Kjøbenhavn) : trykt i Em. Bærentzen & Co. Lith. Inst., 1853. - 2 kolor. kort 35 x 52 cm. (Nr. 244-246)
Kortet over den nordlige del af Fyn haves i to eksemplarer.
O-meridian: København.
Kortene dækker også den øvrige del af det sydfynske øhav.
Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.
138. Sjælland / af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - 2. omarbejdede og forbedrede udgave. - (Kjøbenhavn) : trykt i Em. Bærentzen & Co. Lith. Inst., 1853-1856. - 4 kolor. kort 45 x 40 cm. (enkelte lidt større). (Nr. 241-243)
Kun 3 af kortene haves; den nordøstlige del af Sjælland mangler.
Viser også Møn og Samsø.
Angiver den geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions inddeling.
Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

139. Laaland og Falster / af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - 2. om-
arbejdede og forbedrede udgave. - København : Gad, 1857. - Kolor.
kort 37 x 50 cm. (Nr. 247)

O-meridian: København.

Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions indde-
ling.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

140. Nørrejylland / af J. H. Mansa. - Målestok 1:160.000. - 2. omarbejdede
og forbedrede udgave. - (Kjøbenhavn) : trykt i Em. Bærentzen & Co.
Lith. Inst., 1857-1864. - 9 kolor. kort 36 x 54 cm (enkelte større).
(Nr. 248-256)

KGB mangler niende kort. Fjerde kort haves i to eksemplarer; det ene med
håndskreven dedikation fra Mansa til Landvæsenscommissær Bruun, Asmild-
kloster.

Indskudte kort over Læsø, Anholt og den søndre del af Ribe amt.

Angiver geistlige herreds inddeling og verdslige jurisdictions indde-
ling.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

141. Generalkort over Nørrejylland / af J. H. Mansa. - Målestok 1:320.000. -
Kjøbenhavn : i commission hos Gad, 1866. - Kolor. kort 85 x 55 cm, på
2 blade. (Nr. 257)

O-meridian: København.

Viser Jylland fra Skagen til Haderslev.

Indskudt kort: 1.) Læsø. - Målestok 1:320.000. - 7 x 8 cm. 2.) Anholt.
- Målestok 1:320.000. - 4 x 5 cm.

Angiver geistlige herreds inddeling.

Målestok i alm. danske mil og geografiske danske mil.

142. Generalkort over Fyen / udført og udgivet af J. H. Mansa. - Målestok
1:240.000. - Kjøbenhavn : Mansa : i commission hos Gad, 1867. - Kolor.
kort 36 x 48 cm. (Nr. 258)

O-meridian: København.

Viser også det sydfynske øhav samt Als.

Angiver geistlige herreds inddeling.

Målestok i geografiske danske mil og alm. danske mil.

1838 - F. Geerz.

Franz Heinrich Julius Geerz, 1816-1888, fødtes i Slesvig by. Han studerede i Kiel, fortrinsvis geografi, geognosi og statsvidenskab, og blev dernæst, efter kort tids beskæftigelse ved H.C. Schumachers observatorium og landmålingsvirksomhed i Altona (om Schumachers kort, se side 43), ansat som vejkonduktør for hertugdømmerne. Under treårskrigen var han overkvartermester i den slesvig-holstenske hær, hvor han bl.a. ledede den topografiske virksomhed. Efter krigen fortsatte han som officer ved den topografiske afdeling i den preussiske hærs generalstab. Oberst og chef for topografisk afdeling blev han i 1873, og i 1875 chef for den topografiske afdeling i Kgl. Landes-Aufnahme. Geerz trådte tilbage fra denne stilling i 1882 med rang af generalmajor.

Geerz' kortproduktion startede 1838 med udgivelsen af kortet "Karte zur Uebersicht der Grenzen der Volks - und Kirchensprachen im Herzogthum Schleswig", der på grund af et "eksklusivt slesvig-holstensk standpunkt" (Da. biogr. lex.) gav anledning til megen disput. Dernæst udkom 1840 "Karte der projectirten Eisenbahn zwischen Hamburg-Altona und Kiel"; 1842 "Karte vom holsteinischen Amte Bordesholm"; og 1845 "Karte von dem Herzogthümern Holstein und Lauenburg, ~~dem~~ Fürstenthum Lübeck und den freien und Hansestädten Hamburg und Lübeck" (2. udg. 1864; 3. udg. 1867 i, med hensyn til kolorering, tre forskellige versioner). Sidstnævnte findes her på biblioteket i den oprindelige 1845 udgave.

De opmålingsarbejder, Geerz ledede som overkvartermester under krigen 1848-1850, resulterede i følgende kortudgivelser: Fra 1850-1851, "Karte vom Kriegsschauplatz in Schleswig" på 11 kortblade; fra 1851, "Karte über die Gegend von Idstedt". (I oberstløjtnant P.G. Henriksens danske oversættelse af Geerz' egen beretning om kortene, udarbejdet under treårskrigen, kan man få et fejlagtigt indtryk af trykkeåret for "Karte über die Gegend von Idstedt", idet "d.J." (dieses Jahr), der refererer til beretningens trykkeår 1851, er oversat med "s.å." (samme år) og således peger hen til et årstal (1850) i den foregående tekst). Samt fra 1852, "Karte über die Gegend von Kolding, Veile, Fredericia u. Christiansfeld in 4 Blättern".

Der findes foreløbige udgaver af enkelte af disse kort, som Geerz lod trykke til fordeling i den slesvig-holstenske hær. Endvidere fik han i efteråret 1850 lavet et forbedret aftryk af Videnskabernes Selskabs kort over det sydlige Slesvig.

Hvad KGB har af disse kort fra Geerz' overkvartermester-tid, fremgår af indførslerne nedenfor.

Fra Geerz' lange periode i den preussiske Generalstabs topografiske afdeling og fra hans tid som chef for Kgl. Landes-Aufnahme findes en mængde kort, som han kan siges at have ansvar for, se herom i litteraturhenvisningerne.

For egen regning udarbejdede Geerz derudover 1858, "Generalkarte v. d. Herzogthümer Schleswig - Holstein u. Lauenburg, den Fürstentum Lübeck u. Ratzeburg u. den freien u. Hansestädten Hamburg u. Lübeck" i, med hensyn til koloreringen, tre forskellige versioner; 1867 udkom en revideret udgave af dette kort i, med hensyn til den administrative inddeling, to forskellige versioner. I 1884 udgav han fra sit otium to historiske kort over hertugdømmernes vestkyst.

Endelig skal det nævnes, at han har revideret og ajourført et stort antal andre kort, se også herom i litteraturhenvisningerne.

Stor fortjeneste skylder man også Geerz for hans fremstilling af hertugdømmernes kartografiske historie i den lille bog "Geschichte der geographischen Vermessungen und der Landkarten Nordalbingiens vom Ende des 15. Jahrhunderts bis zum Jahre 1859", der udkom i Berlin i 1859 i tilknytning til ovennævnte "Generalkarte v. d. Herzogthümer ...". Den roses stadig for sin nøjagtighed, og ingen har i de mange år, der er gået siden dens udgivelse, forsøgt at give en ny samlet fremstilling af dette emne.

Litteratur:

Geerz, Franz Heinrich Julius. - i: Eduard Alberti. Lexikon der schleswig--holstein - lauenburgischen und eutinischen Schriftsteller von 1829 bis Mitte 1866. Kiel. Akademische Buchhandlung, 1867. Erste Abtheilung, s. 248-250d.

----- von 1866-1882. Kiel. Karl Biernatzki, 1885. Band I, s. 204-206.

F. Geerz. Bericht über die Karte vom Kriegsschauplatz in Schleswig in 14 Sectionen und über die Karte der Umgegend von Kolding, Vejle, Fredericia und Christiansfeld in 4 Blättern. Hamburg. Perthes-Besser & Mauke, 1851. 36 s. (Dansk oversættelse ved P.G. Henriksen. København. Geodætisk Institut, 1971. KGB 912 (09)).

143. Die Herzogthümer Holstein und Lauenburg, das Fürstenthum Lübek, und die freien und Hansestädte Hamburg und Lübek / bearbejdet und gezeichnet von F. Geertz ; gestochen in der Kunstanstalt von A. Mädell II i Weimar. - Målestok 1:276.000. - Schleswig : (s.n.), 1845. - Kolor. kort 50 x 70 cm. (Nr. 209).
- I mindre pæn stand.
Angiver den administrative inndeling.
Målestok i danske mil og i geografiske - eller tyske mil.
144. Karte vom Kriegsschauplatz in Schleswig / gravirt & gedruckt bei G. F. Wurzbach. - Målestok 1:40.000. - Kiel ; Rendsburg : Ober-Quartiermeister der Schleswig-Holsteinischen Armee (F. Geertz), 1850-1851. 11 kort 59 x 70 cm (eller mindre). (Nr. 210-214).
- Kortværket var projecteret til 14 sektioner (kort). Sektion I, II og XII er ikke udkommet. Af øvrige 11 sektioner har biblioteket sektionerne IX: Cappeln, X: Schleswig-Idstedt-Messunde + Ergänzungsblatt, XI: Eckernförde, XIII: Friedrichstadt og XIV: Rendsburg; heraf er sektionerne IX og XI foreløbige udgaver, hvorpå det er nævnt, at såsnart færdige udgaver foreligger, vil de blive inddraget og erstattet. Samtlige kort er opklæbet på lærred; de fleste er i mindre pæn stand. (størsteparten kolor.).
Kun sektion X: Schleswig - Idstedt - Messunde og XIV: Rendsburg kan betegnes som krigskort.
Alle kortene stemplet G.C.d.S.H.A. (General-Commando der Schleswig-Holsteinischen Armee).
145. (Idstedt, Helligbek und Billschau). - (Målestok ca. 1:40.000). - (Schleswig-Holstein) : (Ober-Quartiermeister der Armee (F. Geertz)), (1850). - Kort 79 x 58 cm. (Nr. 215).
- Kortet består af to rektangulære blade, der, idet det sydlige blad er forskudt ca. 15 cm mod øst, er sammensat til ét kort og opklæbet på lærred.
Den nordlige rektangel er sandsynligvis en foreløbig udgave af sektion VII: Billschau i F. Geertz: "Karte vom Kriegsschauplatz in Schleswig" (se nr. 144); den sydlige rektangel er sandsynligvis en foreløbig udgave af sektion X: Schleswig - Idstedt - Messunde i samme kortværk.
Stemplet på kortets bagside: G.C.d.S.H.A. (General-Commando der Schleswig-Holsteinische Armee).
146. (Karte vom südlichen Schleswig). - Målestok 1:120.000. - Rendsburg : Ober-Quartiermeister der Armee (F. Geertz), 1850. - Kolor. kort 33 x 64 cm, på 2 blade. (Nr. 216-217).
- Kortet er et, til tysk oversat og m.h.t. veje m.v., forbedret aftryk af Videnskabernes Selskabs kort over det sydlige Slesvig (se Nr. 58).
147. Karte Über die Gegend von Idstedt : in veranlassung der Schlacht vom 25. Juli 1850 auf Befehl des commandierenden Generals der Schleswig-Holsteinischen Armee, Generallts v. Willisen / gravirt bei G.F. Wurzbach. - Målestok 1:40.000. - (Holstein) : Ober-Quartiermeister F. Geertz, (1851). - Kort 39 x 67 cm. (Nr. 218).
- Krigskort. Udarbejdet efter forskellige kroki og matrikelkort, optaget under våbenhvilen 1849 - 1850.
Stemplet G.C.d.S.H.A. (General-Commando der Schleswig-Holsteinische Armee).

1839 - Severin Sterm.

Nicolai Severin Sterm, 1784 - 1853, var født i Ribe amt, hvor han drev den fædrene proprietærgård Hannevanggård ved Vejle, og i en årrække var landvæsenskommissær. Senere flyttede han til København, og her startede han på "Sterms topographie over Danmark", et historisk-topografisk værk som skulle udkomme med et eller flere bind over hvert af landets amter. Sterm nåede imidlertid kun at forfatte "Topographie over Frederiksborg amt" 1831, "Statistisk-topographisk beskrivelse over Kjøbenhavns amt" i tre dele, 1834 - 1838, IGK Q 27 (bibliotekets eksemplarer med årstallet 1838 - 1840) og 1839 - 1841, ligeledes i tre dele "Statistisk-topographisk beskrivelse over hoved- og residentsstaden Kjøbenhavn", IGK Q 27 a. I forbindelse med denne sidste beskrivelse udkom kortene over hovedstadens kvarterer, forstæder og grunde, hvoraf biblioteket har samtlige kort.

Sterms sogne- og pastoratskort, der udkom i tiden omkring den nye matrikels ikrafttræden (1844), skulle formodentlig også udgøre et supplement til den planlagte Danmarkstopografi. Sterms kort er det første danske forsøg på udgivelse af trykte kort med matrikulære oplysninger. De er udarbejdet med de minorerede sognekort fra matrikuleringsarbejdet som forlæg - er i samme målestok og indeholder nogenlunde de samme oplysninger. De fleste af kortene omfatter et pastorat, hvilket vil sige et præstekald, der kan omfatte såvel hoved- som annekssogn.

En fortegnelse over størrelse og hartkornsbeløb for ejendommene i de enkelte pastorater findes på størsteparten af kortene eller på et vedlagt bilag. KGB's bestand omfatter så vidt vides alle udgivne kort.

Opstilling.

I beskrivelsen over København bringer Sterm en oversigt over stadens inddeling i kvarterer. Den rækkefølge, kvartererne her er nævnt i, er bibeholdt ved opstillingen nedenfor. Opstillingen af pastoratskortene er geografisk. Kortene over pastorater i Københavns amt er yderligere delt op på de to amtsråds kredse.

Litteratur.

Thomas Hansen Erslew. Almindeligt forfatter-lexicon for kongeriget Danmark med tilhørende bilande fra 1814 til 1840, eller fortegnelse over ... Kbh. Forlagsforeningens Forlag, 1853. Bd. 3, s. 246. Læsesal.

(Supplement til samme, indtil udgangen af året 1853). Kbh., 1868. Bd. 3, s. 281. Læsesal.

Svend Balslev og Hans Ejnar Jensen. Landmåling og landmålere. Danmarks økonomiske opmåling. Kbh. Den Danske Landinspektørforening, 1975. - heri: s. 52 - 53: Severin Sterms pastoratskort.

KORT OVER KØBENHAVN OG BYENS KVARTERER, GRUNDE OG FORSTÆDER

148. Kaart over Kjöbenhavn. - (Målestok ca. 1:7.700). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1839. - Kolor. kort 40 x 48 cm. (Nr. 196-197)
- Haves i to eksemplarer; det ene i mindre pæn stand og på karton. Kortet findes også i Sterms: "Statistisk-topographisk beskrivelse over hoved- og residentstaden Kjöbenhavn, ...", 1841. (IGK Q 27a).
Orienteret mod nordvest.
I nederste højre hjørne: Sterms Topographie over Danmark.
149. Kaart over Kjöbenhavn. - (Målestok ca. 1:2.800). - Kjöbenhavn : Severin Sterm, 1843, - Kolor. kort 95 x 120 cm.
- Ophængt i administrationskontoret, 2.sal.
I mindre pæn stand.
Orienteret mod nordvest.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
Liste over bastionernes navne.
150. Kaart over Kjöbenhavns Vester Qvarteer / A. Bull gr(averet). - (Målestok ca. 1:2.554). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 39 x 20 cm. (Nr. 198)
- Et andet eksemplar af kortet findes i Sterms: "Statistisk-topographisk beskrivelse over hoved- og residentsstaden Kjöbenhavn, ...", 1841. (IGK Q 27a).
Orienteret mod nord-nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
151. Kaart over Kjöbenhavns Nörre Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.242). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 19 x 28 cm. (Nr. 198)
- Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
152. Kaart over Kjöbenhavns Klædebo Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.480). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 18 x 28 cm. (Nr. 199)
- Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
153. Kaart over Kjöbenhavns Snarens Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.300). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 18 x 19 cm. (Nr. 199)
- Orienteret mod nordøst.
I parentes nederst: Sterms topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
154. Kaart over Kjöbenhavns Strandqvarteer. - (Målestok ca. 1:3.139). - (Kjöbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 30 x 19 cm. (Nr. 200)
- Haves i tre eksemplarer.
Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.

155. Kaart over Kjøbenhavns Oster Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.180). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 28 x 22 cm. (Nr. 201) - (Kjøbenhavn)
Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
156. Kaart over Kjøbenhavns Kjöbmager Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.260). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 32 x 20 cm. (Nr. 201)
Et andet eksemplar af kortet findes i Sterms: "Statistisk-topographisk beskrivelse over hoved- og residentsstaden Kjøbenhavn, ...", 1841. (IGK Q 27a).
Orienteret mod nord-nordvest.
I parentes nederst: Sterms topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
157. Kaart over Kjøbenhavns Frimands Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.304). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 18 x 18 cm. (Nr. 202)
Orienteret mod nordøst.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
158. Kaart over Kjøbenhavns Rosenborg Qvarteer. - (Målestok ca. 1:2.275). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 30 x 20 cm. (Nr. 202)
Orienteret mod nord-nordøst.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
159. Kaart over Kjøbenhavns St. Annæ Vester Qvarteer. - (Målestok ca. 1:3.759). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 30 x 41 cm. (Nr. 203)
Orienteret mod vest-nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
160. Kaart over Kjøbenhavns St. Annæ Oster Qvarteer. - (Målestok ca. 1:3.348). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1840. - Kolor. kort 21 x 36 cm. (Nr. 203)
Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
161. Kaart over Christianshavns Qvarteer. - (Målestok ca. 1:3.383). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 29 x 40 cm. (Nr. 204)
Orienteret mod nordøst.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres kvarternumre.
162. Kaart over Gammel Holm. - (Målestok ca. 1:4.890). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 18 x 29 cm. (Nr. 205)
Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
163. Kaart over Ny Holm. - (Målestok ca. 1:5.794). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 20 x 35 cm. (Nr. 202)
Orienteret mod nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.

164. Kaart over Kjøbenhavns forstad Vesterbroe. - (Målestok ca. 1:8.332).
- (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 20 x 32 cm. (Nr. 206)
Ejendommene markeret med deres matr. numre.
I parentes nederst: Sterms Topographie.

165. Kaart over Kjøbenhavns forstad Nørrebroe. - (Målestok ca. 1:8.332).
- (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 19 x 32 cm. (Nr. 206)
Orienteret mod nord-nordøst.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres matr. numre.

166. Kaart over Kjøbenhavns forstad Osterbroe. - (Målestok ca. 1:8.332).
- (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 19 x 32 cm. (Nr. 206)
Orienteret mod nordøst.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres matr. numre.

167. Kaart over Kjøbenhavns grund på Amager. - (Målestok ca. 1:8.259). -
(Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 19 x 33 cm. (Nr. 207)
Orienteret mod vest-nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres matr. numre.

168. Kaart over de udenfor Kjøbenhavns fæstning beliggende staden tilhørende grunde, med undtagelse af den deel, som findes på Amager. - (Målestok ca. 1:15.000). - (Kjøbenhavn) : (Sterm), 1841. - Kolor. kort 29 x 53 cm. (Nr. 207)
Orienteret mod vest-nordvest.
I parentes nederst: Sterms Topographie.
Ejendommene markeret med deres matr. numre.

KORT OVER SOGNE OG PASTORATER I KØBENHAVNS AMTSRÅDSKREDS.

169. Kaart over Sölleröd pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm.
- (Målestok ca. 1:20.470). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 47 x 57 cm. (Nr. 153)

Transversalmålestok.

Bilag: "Angivelse for Sölleröd pastorat af areal og hartkorn efter den nye matricul".

170. Kort over Kirkeværlöse sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm.
- (Målestok ca. 1:20.000). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 58 cm. (Nr. 154)

Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

171. Kort over Lyngbye sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm. -
(Målestok ca. 1:20.350). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 41 x 61 cm. (Nr. 155)

Transversalmålestok.

Bilag: "Tabel over den nye matriculs hartkorn i Lyngbye sogn".

172. Kort over Gjentofte pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.370). - Kjöbenhavn): Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 60 cm. (Nr. 160)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
173. Kaart over Gladsaxe og Herløv sognes pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm ; K. W. Petersens lith. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 47 x 65 cm. (Nr. 159)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
174. Kaart over Ballerup og Maalöv pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.470). - Kjöbenhavn): Sterm, (ca. 1844). - Kolor kort 42 x 57 cm. (Nr. 158)
- Transversalmålestok.
Bilag: "Angivelse for Ballerup og Maalöv pastorat af areal og hartkorn efter den nye matricul".
175. Kort over Smörum og Ledöie pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.140). - (Kjöbenhavn) : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 46 x 59 cm. (Nr. 157)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
176. Kaart over Brönshöi og Rödövre sognes pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm ; K.W. Petersens lith. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 53 x 65 cm. (Nr. 163)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
177. Kort over Hersted-Oster & -Vester pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 56 cm. (Nr. 167)
- Skema med pastoratets areal og "ny matriculs hartkorn".
Transversalmålestok.
178. Kort over Glostrup sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 59 x 42 cm. (Nr. 172)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
179. Kort over Sengelöse sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 59 cm. (Nr. 166)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

180. Kort over Høje Tostrup sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 55 cm. (Nr. 171)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
181. Kort over Bröndbye-Oster og -Vester pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.800). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 42 x 55 cm. (Nr. 175)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
182. Kaart over Frederiksberg og Hvidövres sognes pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.800). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 60 cm. (Nr. 173)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
183. Kort over Vallensbek sogn / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.800). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 35 x 50 cm. (Nr. 180)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
184. Kaart over Taarnby pastorat paa Amager / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.250). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 61 x 56 cm. (Nr. 181)
Transversalmålestok.
Bilag: Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
185. Kort over Jishöi og Thorslunde pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 57 cm. (Nr. 179)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
186. Kaart over Store Magleby pastorat paa Amager og over Saltholm / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.580). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 60 cm. (Nr. 187)
Mangler skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Saltholm er indskudt på kortet.
Transversalmålestok.

KORT OVER SOGNE OG PASTORATER I ROSKILDE AMTSRÅDSKREDS

187. Kort over Gundsöemagle og Iylinge pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.140). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 42 x 55 cm. (Nr. 156)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

188. Kort over Aagerup og Kirkerup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 40 x 59 cm. (Nr. 162)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
189. Kort over Sæbye og Gjershöi pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.370). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 57 cm. (Nr. 161)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
190. Kort over Lyngbye og Hyllinge pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 59 x 42 cm. (Nr. 164)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
191. Kort over Flöng og Hvedstrup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.700). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 55 cm. (Nr. 165)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
192. Kort over Herslöv og Gjevninge pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 58 cm. (Nr. 169)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
193. Kort over Rye og Sonnerup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 41 x 55 cm. (Nr. 168)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
194. Kort over Himmelöv pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 55 cm. (Nr. 170)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
195. Kort over St. Jørgensbjerg og Frue pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 59 x 45 cm. (Nr. 174)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
196. Kort over Saabye og Kidserup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.040). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 61 cm. (Nr. 176)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

197. Kort over Kornerup og Svogersløv pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.470). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 40 x 53 cm. (Nr. 177)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
198. Kort over Reersløv og Vindinge pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.800). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 42 x 60 cm. (Nr. 178)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
199. Kort over Kirke Hvalsöe og Særlöse pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 63 x 46 cm. (Nr. 182)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
200. Kort over Allersløv og Osted pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.140). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 61 x 46 cm. (Nr. 183)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
201. Kort over Greve og Kildebrönde pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 47 x 59 cm. (Nr. 186)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
202. Kort over Rorup og Gliim pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.370). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 60 cm. (Nr. 184)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
203. Kort over Snoldelöv & Thune pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.800). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 52 cm. (Nr. 185)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
204. Kort over Kirkesyv og Gadstrup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.580). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 41 x 60 cm. (Nr. 189)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
205. Kort over Carlstrup og Carlslunde pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.040). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 59 cm. (Nr. 190)
Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

206. Kort over Ørsted og Daastrup pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 61 cm. (Nr. 188)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
207. Kort over Haudrup og Sollerröd pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 40 x 57 cm. (Nr. 192)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
208. Kort over Iersie og Kirkeskendved pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.160). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 53 cm. (Nr. 194)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
209. Kort over Borup og Kimmersløv pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:21.040). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 55 x 46 cm. (Nr. 193)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
210. Kort over Eibye og Dalbye pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.690). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 43 x 60 cm. (Nr. 191)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
211. Kort over Høyelsø og Lellinge pastorat / udgivet og forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.370). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 62 x 44 cm. (Nr. 195)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

KORT OVER SOGNE OG PASTORATER I FREDERIKSBORG AMT

212. Kaart over Tikjöb pastorat / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:4.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 72 x 64 cm. (Nr. 143)
- Transversalmålestok.
Bilag: Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
213. Kaart over Grönholt sogn / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.000). - Kjöbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 58 cm. (Nr. 144)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

214. Kaart over Carleboe pastorat / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 45 x 62 cm. (Nr. 145)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
215. Kort over Skjevinge og Gjørlose pastorat / forfattet af Severin Sterm. - Målestok ca. 1:20.700). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 57 cm. (Nr. 147)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
216. Kort over Strö pastorat og sogn / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.000). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 48 x 56 cm. (Nr. 146)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
217. Kaart over Blouströd og Lilleröd sognes pastorat / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.580). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 46 x 56 cm. (Nr. 148)
- Transversalmålestok.
Bilag: Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
218. Kort over Liunge og Eggelöser pastorat / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 44 x 54 cm. (Nr. 150)
- Mangler skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
219. Kort over Birkeröd pastorat / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 46 x 56 cm. (Nr. 151)
- Transversalmålestok.
Bilag: Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
220. Kort over Farum sogn / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:19.820). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 55 x 42 cm. (Nr. 152)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.
221. Kort over Hjørlande sogn / forfattet af Severin Sterm. - (Målestok ca. 1:20.920). - Kjøbenhavn : Sterm, (ca. 1844). - Kolor. kort 39 x 52 cm. (Nr. 149)
- Skema med matr. numrenes areal og hartkorn.
Transversalmålestok.

Ca. 1843 - Adolph Bull.

Otto Adolph Emil Bull, 1813 - 1874, var udlært som litograf i C. Henckels Lithographiske Konstanstalt. Sammen med dr. jur. J.P. Trap købte han i 1856 Em. Bærentzen & Comp.'s Lithographiske Institut og var medejer af dette firma til sin død. Han har graveret en mængde kort, bl.a. købstadskortene til Trap's "Danmark" og kortene over Københavns kvarterer, der blev udgivet af S. Stern (se side 56), og det er ofte svært at bedømme, hvilke kort han har haft et videre ansvar for enten økonomisk eller indholdsmæssigt. Foruden KGB's kort skal dog nævnes et kort på 4 blade fra 1851 med titlen "Kongeriget Danmark med hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenburg", tilegnet Frederik d. 7'ende (kort nr. 224 nedenfor er et overtryk af de vestlige plader fra dette kort). Fra 1849 - 1866 udkom et "Verdens atlas", tegnet og graveret af Bull; gennemset og revideret af P.C. Friederich.

Omkring 1850 ansøgte Bull matrikelkontoret om tilladelse til at benytte de minorerede matrikelkort ved udarbejdelsen af et atlas over Danmark. Ansøgningen blev imødekommet, og atlasen udkom 1856 - 1869 på 19 blade plus 3 ekstra- blade med andet indhold. Atlasen var i målestokken 1:96.000. Bornholm dog i 1:60.000. De reducerede matrikelkort var revideret i marken af topograf L. Both. Biblioteket har bladene over Fyn og Sjælland.

Litteratur.

P.P. Freuchen. Otto Adolph Emil Bull. - i: Dansk biografisk lexikon. Bd. III Kbh. Gyldendal, 1889 . s. 251. Læsesal.

Svend Balslev og Hans Ejnar Jensen. Landmåling og landmålere. Danmarks økonomiske opmåling. Kbh. Den Danske Landinspektørforening, 1975. - heri: s. 56: Om Bull.

222. Kort over Kjøbenhavns omegn / revideret i marken af v. Dodt ; udgivet og graveret af Adolph Bull. - Målestok ca. 1:20.000 eller "12 decimaltommer på milen". - (Kjøbenhavn) : H. C. Klein, 1843-1844. - Kort 110 x 88 cm, på 4 blade. (Nr. 604 og 803)
- KGB har ét eks. af kortet i dårlig stand, hvor alle fire blade er klæbet sammen. Desuden haves det sydøstlige blad opklæbet på lærred. Viser området Holte - Vallensbæk (nord - syd) og Sundbyøster - Ballerup (øst - vest).
Transversalmålestok.
Ren kartouche.
223. Danmark med hertugdømmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg samt Island og Færøerne : efter de bedste og nyeste kaart / tegnet, graveret og udgivet af Adolph Bull. - (Målestok ca. 1:800.000). - (Kjøbenhavn) : C. Steen & Søn, 1848. - Kolor. kort 63 x 54 cm. (Nr. 605)
- I dårlig stand.
Indskudte kort: 1.) Island. - 8 x 11 cm. 2.) Færøerne. - 8 x 6 cm. 3.) Bornholm. - 7 x 7 cm.
Angiver folkemængden i februar 1845.
Målestok i geographiske mil, i danske mil, i norske mil og i svenske mil.
Ren kartouche.
224. Nørre- og Sønder-Jylland (fra Slesvig til Hobro). - Målestok 1:384.000 eller "5/8 decimaltomme på 1 miil". - (Kjøbenhavn) : (s.n.), (ca. 1851). - Kolor. kort 64 x 47 cm. (Nr. 606)
- "Overtryk af de vestlige plader af Bull's Danmark i 4 blade" (fra 1851).
Målestok i danske mil og i geografiske mil.
225. Fyen og Langeland med omliggende øer : på grundlag af matriklens minorerede opmaalinge / revideret i marken af L. Both ; udgivet af Adolph Bull. - Målestok 1:96.000 eller "1 miil = 2½ decimaltomme". - Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søn og A. Bull, 1856. - Kolor. kort 109 x 89 cm, på 2 blade. - (A. Bulls Atlas over Danmark ; 1-2). (Nr. 797-798)
- Hartkorns-fortegnelse for ejendomme på over 20 tdr. hartkorn.
226. Sjælland med Møen og Samsø samt omliggende smaaøer : på grundlag af matriklens minorerede opmaalinge / optaget i marken af L. Both ; udgivet af Adolph Bull. - Målestok 1:96.000 eller "1 miil = 2½ decimaltomme". - Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søn og A. Bull, 1858. - Kolor. kort 154 x 122 cm, på 4 blade. - (A. Bulls Atlas over Danmark ; 3-6). (Nr. 799-802)
- Indskudt kort: Samsø. - Målestok 1:96.000. - 29 x 21 cm.
Hartkornsfortegnelse for ejendomme på over 20 tdr. hartkorn.

1844 - Generalstaben og hærens topografer.

Videnskabernes Selskabs opmålinger var ophørt 1820, men officielt fortsatte selskabet med at stå for udgivelsen af kort over Danmark. Generalqvartermesteren, der udgjorde den ene halvdel af den i 1808 oprettede generalstab, havde dog fra 1830 fået tilladelse til at udgive kort over landet, da det ved kongelig reskript i 1841 bestemtes, at tilvejebringelsen af detaljerede kort over riget alene skulle underlægges Generalstaben. Generalqvartermesteren nedsatte en komité, der skulle overveje, hvorledes denne opgave bedst kunne varetages, og komiteens arbejde resulterede i en omorganisation af Generalstaben, således at den i det væsentligste kom til at bestå af to sektioner, en taktisk og en topografisk. Generalstabens Topografiske Sektion - eller Topografisk Afdeling, som den omdøbtes til ved hærordningen i 1867 - varetog herefter opmålings- og kortudgivelsesarbejdet herhjemme indtil 1928, hvor afdelingen blev udskilt fra Generalstaben og sammen med Den Danske Gradmåling dannede den civile institution Geodætisk Institut.

En fuldstændig fremstilling af Generalstabens topografiske og geodætiske virksomhed foreligger endnu ikke, selvom der er skrevet en del meget fine, mindre fremstillinger (se litt.henv.). Der eksisterer heller ikke nogen fuldstændig oversigt over stabens kortudgivelser. Den bedste og mest omfattende findes i jubilæumsbogen "Geodætisk Institut 1928-1978" på s. 140-142. Den indeholder imidlertid nogle fejl og omfatter, som det også angives, kun de mere væsentlige kort. Den kan suppleres med listen i P.G. Henriksens "Hærkort i Danmark og nabolande gennem tiderne" s. 45-47 og oversigten i den daværende kaptajn, senere chef for Topografisk Afdeling A.L. le Maire's artikel "Generalstabens kaartlægning af Danmark" i Militært Tidskrift, bind 10 s. 416-418, samt med heftet "Generalstabens kort", udarbejdet ved Topografisk Afdeling i 1921.

Ved Generalstabens første opmåling af landet støttede man sig i detailmålingen til pantografier, d.v.s. formindskede kopier af kortene fra det netop afsluttede matrikuleringsarbejde; disse blev også kaldt byblade. For Lolland-Falsters vedkommende havde man Generalqvartermesterens opmålinger at gå ud fra.

Det var planen, at opmålingerne skulle benyttes til udgivelse af et landsdækkende atlas 1:80.000. I denne målestok udkom imidlertid kun atlasblade over Sjælland og Fyn med hosliggende øer, idet man ved udgivelsen af kortene over Jylland valgte at gå over til målestokken 1:40.000. Den tekniske udvikling inden for de grafiske teknikker gjorde desuden staben i stand til at udgive grundmålingerne i 1:20.000, de såkaldte målebordsblade.

Efter den første opmåling af landet startede man i 1887 forfra med opmålinger på Sjælland og Lolland-Falster, idet man ikke anså målingerne på byblade for at være tilstrækkeligt nøjagtige. Denne nyopmåling på "blankt papir" nåede staben at fuldføre på Sjælland og Lolland-Falster samt på dele af det sydlige Fyn og i dele af Sønderjylland.

Det var ikke blot Topografisk Afdeling, men også Taktisk Afdeling, der ledede opmålings- og recognosceringsarbejder. Dette var således tilfældet i perioden mellem de to slesvigske krige. Samtlige officerer, der gennemgik generalstabsuddannelsen på Den Kgl. Militære Højskole, fik nemlig såvel en geodætisk som en taktisk uddannelse. Kortene nr. 244, 249-251 og 253 er resultater af recognosceringsarbejder, ledet af Taktisk Sektion; kobberstikningen eller litograferingen er dog foregået ved Topografisk Sektion.

Under de slesvigske krige blev de igangværende opmålingsarbejder indstillet, og personellet afgik til tjeneste i stabene. En del fungerede ved hærens og Overkommandoens recognosceringsarbejder, og de kort, der er resultatet af disse arbejder, har jeg valgt at bringe sammen med Generalstabens kort, hvad Generalstaben i øvrigt selv gjorde i sine publikationer.

KGB's bestand af Generalstabens kort er komplet, hvad angår den første dækning af landet i atlasblade og også m.h.t. "2. udgaven" af atlasbladene på Sjælland og Lolland-Falster. Derimod er det kun at betragte som "smagsprøver", hvad biblioteket i øvrigt har af de store kortserier som f.eks. målebordsbladene, atlasmålebordsbladene (de nye målebordsblade fra 1901 ff.) og generalstabskortene.

Af øvrige udgivelser findes lidt under halvdelen i bibliotekets samling, uden at der er noget bestemt system i, hvad som haves og hvad som ikke haves. Derimod mangler af kortene, der blev udarbejdet under krigen 1848 - 1850 og 1864 af hærens topografer, kun "Frederiksstad med de i 1850 anlagte forskandsninger" 1:8.000 fra 1850 og "Grændsekaart mellem Slesvig og Holstein" 1:276.000 fra 1851. Endelig haves de første kort fra Generalstabens opmålinger på Island.

Kortene nedenfor er for overskuelighedens skyld delt op i underafsnit, indenfor hvilke de er opstillet kronologisk.

Litteratur:

A.L. le Maire. Generalstabens kaartlægning af Danmark. -i: Militært Tidsskrift. København. Udgivet af Det Krigsvidenskabelige Selskab. Tiende aarg. 1880-1881. s. 385-418. KGB tidsskr.

Daniel Bruun. Generalstabens opmaaling paa Island. København. Det Schubothske Forlag, 1905. 2o s. + 3 kort. (Studier af Nordboernes kulturliv, III bd., 4. hefte) (Særtryk af "Tidsskrift for Landøkonomi". Udgivet af Kgl. Danske Landhusholdningsselskab). KGB 912 (491.1).

Litteratur (fortsat):

Generalstabens. 1808 - 20. januar - 1908. København, 1908. 107 s. (Rent personalhistorisk indhold). IGH P I 59.

Emil Madsen. Den danske Generalstab i ældre og nyere tid indtil 1880. -i: Militært tidsskrift. København, 1908; 37. aarg., tillægshäfte I (hele heftet). KGB tidssk.

Generalstabens kort. Oversigt og kortfattet beskrivelse tilligemed enkelte andre oplysninger. Udarbejdet ved den topografiske afdeling. København, 1910. 19 s. + 18 planer. KGB 912(489).

Den danske generalstabs kort. Oversigt og kortfattet beskrivelse tillige med enkelte andre oplysninger. Udarbejdet ved den topografiske afdeling. København, 1921. 21 s. + 21 planer. KGB 912(489).

N.P. Johansen. Danmarks topografiske opmaaling. Foredrag holdt i "Kartografiska Sällskapet" i Stockholm 7. marts 1927. Stockholm; 1927. 21 s. + 16 planer. (Skrifter utgivna av Kartografiska Sällskapet i Stockholm, nr. 4). ART VI 164.

H. Jørgensen. Oversigt over Generalstabens ældste maalinge paa Sjælland, Møen og Lolland-Falster og deres udnyttelse. København, 1940. 6 s. + 11 bilag. (Fotokopi). KGB 912(489).

O.H. Permin. Et hundrede aars-minde. -i: Militært Tidsskrift. København, 1942. 71. aarg., s. 131-152. KGB tidsskr.

H. Jørgensen. Oversigt over Generalstabens ældste maalinge paa Jylland, Fyn og Bornholm og deres udnyttelse. København, 1943. 6 s. + 16 bilag. (Fotokopi). KGB 912(489).

H. Jørgensen. Generalstabens opmaaling i rektangulære kvartblade af Sjælland, Møen, Lolland-Falster, 1887-1899. København, 1944. 2 s. + 2 bilag. (Fotokopi). KGB 912(489).

N.E. Nørlund. Islands kortlægning. En historisk fremstilling. København. Munkegaard, 1944. (Geodætisk Instituts publikationer, VII). - heri: s. 62-82 + plæche 75-82: Om Generalstabens opmåling i begyndelsen af det 20. årh. og Geodætisk Instituts kortlægning i årene 1930-1944. HST II N.f.nr. 4.

P.G. Henriksen. Hærkort i Danmark og nabolande gennem tiderne. København. Geodætisk Institut, 1971. 71 s. -heri: s. 28-40 og 45-47: Om Generalstabens. KGB 823.71(91).

T. Wenzel-Petersen. Den kartografiske virksomhed. -i: Geodætisk Institut 1928-1978. København, 1978. s. 87-148. Ill. (omhandler såvel Generalstabens som Geodætisk Instituts kartografiske virksomhed). KGB 355.486(489).

OVERSIGTSKORT

227. Oversigtskaart over Jydlands inddeling i atlas- og målebordsblade / Generalstabens Topografiske Afdeling. - (Målestok 1:500.000). - Kjøbenhavn : Generalstabens, (ca. 1890). - Kolor. kort 55 x 47 cm. (Nr. 1000)
- Viser den ældste inddeling af Jylland i atlas- og målebordsblade. Anholt er fejlagtigt dækket af 2 atlasblade; øen udkom på ét atlasblad.
228. Oversigtskaart over de danske øers inddeling i atlas- og målebordsblade / Generalstabens Topografiske Afdeling. - (Målestok 1:500.000). - Kjøbenhavn : Generalstabens, 18(??). - Kolor. kort 41 x 44 cm, på blad 70 x 53 cm. (Nr. 1134)
- Viser den ældste inddeling af øerne, inklusive Bornholm, i atlas- og målebordsblade.
229. Generalstabens kort over Danmark / Generalstabens Topografiske Afdeling. - (Målestok 1:800.000). - Kjøbenhavn : Generalstabens, 1905. - Kolor. kort 48 x 39 cm. (Nr. 1173)
- Oversigtskort over Generalstabens samlede kortproduktion ved udgivelsestidspunktet.
230. Generalstabens kaart over Danmark : folkeudgave / Generalstabens Topografiske Afdeling. - (Målestoksforhold ikke givet). - Kjøbenhavn : Generalstabens, 1907. - 6 kort 12 x 9 cm (eller mindre), på 1 blad. (Nr. 448)
- 6 oversigtskort, der viser de forskellige målestokke hvori kortene af folkeudgaven fås, samt betegnelserne på de enkelte blade.
231. Pl. 1 : maalebordsblade i 1:20.000 : beliggenhed og betegnelse angivet med bogstav og tal (tillige inddeling i atlasblade i 1:40.000, betegnede med navn). - (Målestoksforhold ikke givet). - (Kjøbenhavn): (Geodætisk Institut), (19??). - Kolor. kort 41 x 34 cm. (Nr. 546)
- Oversigtskort over de ældste atlas- og målebordsblade.
Genoptryk af pl. 1. fra: "Generalstabens kort. Oversigt og kortfattet beskrivelse". Udarbejdet ved den topografiske afdeling. Kjøbenhavn, 1910 (KGB 912(489)).

ATLASBLADE

232. (Atlasblade : øerne) / kalchographeret og graveret ved Generalstabens af Ebbesen ... (et al.). - Målestok 1:80.000. - Kjøbenhavn : Generalstabens, 1845-1872. - 29 kort 39 x 48 cm, på blad 54 x 76 cm. (Nr. 259-294 og 1034-1066)
- Samtlige 29 udkomne kort haves (heraf størsteparten kolor.). Kortene Middelfart, Fåborg og Bogense er opklæbet på lærred. Kortene Samsø, Rødby, Maribo, Nysted og Møen, samt titelbladet haves i to eksemplarer. Kortene Rudkjøbing og Vissenbjerg haves kun i fotokopi. I specialmappe findes desuden: Et komplet sæt på 29 kort samt ekstra eksemplarer af Nykjøbing og Odense (størsteparten kolor.), plus titelblad. Titelbladets titel: Topographisk kaart over kongeriget Danmark med hertugdømmet Slesvig.
- Kortene er kalchographeret og graveret af bl.a. C. T. Ebbesen, R. Sørensen, F. C. Holm og H. Schmidt.
- Projektion: Modifiseret Flamsteedske.

Fortsættes

232. O-meridian: København.
fortsat Ækvidistanse: 10 fod, på de 4 blade over Lolland-Falster dog 5 fod (kun højdekurver udenfor skovene).
De 29 kort dækker øerne på nær Bornholm, Læsø og Anholt. Kortene over det øvrige Danmark udkom i 1:40.000, se nr. 233.
Oversigtskort, se nr. 228; endvidere indeholder titelbladet et oversigtskort.
Et "indledningshefte" til kortværket fra 1846 haves i tysk udg. på IGK R. II. 4.
233. (Atlasblade : Jylland) / kalchographeret og graveret ved Generalstaben. - Målestok 1:40.000. - Kjöbenhavn : Generalstaben, 1870-1907. - 132 kort 38 x 47 cm, på blad 54 x 74 cm + titelblad. (Nr. 432-447 og 1001-1133)
Samtlige kort haves i specialmappe. Derudover haves flg. ekstra eksemplarer, der, en enkelt undtaget, er opklæbet på lærred (enkelte med administrativ kolor.): Taps, Hejls, Endelave, Skanderborg, Odder, Borring, Silkeborg, Framlev, Aarhus, Helgenæs, Tvillum, Frijsenborg, Spörring, Kalvö, Randers og Essenbæk.
Titelbladets titel: Kaart over Jydland.
Projektion: Konform konisk.
O-meridian: Københavns observatorium (Rundetårn).
Ækvidistanse: 10 fod.
Oversigtskort, se nr. 231. Også titelbladet indeholder oversigtskort, der dog fejlagtigt opdeler Læsø i 2 kortblade (øen udkom i 4 kortblade) og som indeholder ét kortblad for meget på Jyllands vestkyst (Agger kanal). Målestok i alen og i meter.
234. (Atlasblade : Bornholm) / kalkograferet og graveret ved Generalstaben. - Målestok 1:40.000. - Kjöbenhavn : Generalstaben, 1889-1906. - Kort 38 x 49 cm, på blad 53 x 74 cm. (Nr. 1167-1172)
I specialmappe.
Ækvidistanse: 10 fod.
Oversigtskort, se nr. 231.
Målestok i alen og i meter.
235. (Foreløbige atlasblade over Sjælland og Møen samt Fyn med omliggende øer) / fotolitograferet ved Generalstaben. - Målestok 1:40.000. - Kjöbenhavn : Generalstaben, 1902-1905. - 66 kolor. kort 40 x 49 cm (enkelte lidt større). (Nr. 496-502)
Flg. kort haves: Marienborg, Sommerspiret, Nyord (halvdelen bortskåret), Taleren, Næstved, Nysø og Roskilde (på lærred).
Ækvidistanse: 2,5 m på Sjællandskortene, 10 fod på Fynskortene.
Oversigtskort: Se plan 8 i "Generalstabens kort. Oversigt og kortfattet beskrivelse." Kbh. 1910. (KGB 912(489))
Målestok i alen og i meter.
236. (Atlasblade : Sjælland og Lolland-Falster, samt dele af Fyn) / udført i heliogravure ved Generalstaben. - Målestok 1:40.000. - Kjöbenhavn : Generalstaben, 1905-1928. - 70 kort 39 x 49 cm, på blad 53 x 73 cm. (Nr. 1174-1237)
I specialmappe. De 64 kort over Sjælland og Lolland-Falster, der udkom 1905-1915, haves; de 6 kort øver dele af Fyn haves ikke.
Ækvidistanse: 10 fod.
Oversigtskort, se plan 5 i: Den danske generalstabs kort. Oversigt og kortfattet beskrivelse. Kbh. 1921. (KGB 912(489)).
Målestok i alen og i meter.

237. (Atlasblade : Jylland : folkeudgave) / kalchographeret og graveret ved Generalstaben. - Målestok 1:40.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, (1906). - 129 kort 38 x 47 cm. (Nr. 448-470)
- Flg. kort haves; heraf en stor del på lærred og i mindre pæn stand (enkelte med fysisk-geografisk kolor.): Egtved (3 eks.), Fredericia (2 eks.), Jelling (2 eks.), Vejle (3 eks.), Sønder Bjerger, Kollemorten (2 eks.), Nim, Horsens (2 eks.), Rye (2 eks.), Skanderborg (2 eks.), Spørring og Randers, samt Aalborg og Svenstrup, der er opklæbet sammen på lærred som ét kort.
- Projektion: Konform konisk.
- O-meridian: Kobenhavns observatorium (Rundetårn).
- Ækvidistans: 10 fod.
- Folkeudg. er overtryk af de kobberstukne atlasblade over Jylland, der udkom 1870-1907.
- Oversigtskort, se nr. 230.
- Målestok i alen og i meter.

238. (Farvetrykte atlasblade : Danmark) / Generalstabens Topografiske Afdeling. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1907-1937. - 236 kolor. kort 39 x 49 cm (enkelte større). (Nr. 504-523)
- Flg. kort haves (alle på lærred og beskåret):
- I Jylland: Tinglev og Bov, og Dybbøl og Flensborg Fjord, som er opklæbet to og to på lærred som ét kort, samt Sønderborg, Nordborg, Hagenbjerg, Skalling/Esbjerg, Skodborghus, Varde, Aarre, Bække, Ansager, Grindsted og Hoven.
- På Sjælland: Nysø, Vemmetofte, Bregentved, St. Hedinge, Giesegaard, Kjøge og Roskilde.
- Ækvidistans: På den fynske øgruppe og i de sønderjydske landsdele 10 fod ellers 2 m.
- Ved udarbejdelsen af de farvetrykte atlasblade øst for Storebælt og delvis på Fyn er benyttet overtryk fra de kobberstukne atlasblade (nr. 236), i det øvrige land er de derimod udarbejdet direkte efter nyreviderede målebordsblade.
- Oversigtskort, se plan 7 i: Den danske Generalstabs kort. Kjøbenhavn, 1921. (KGB 912(489)).
- Målestok i alen og i meter.

MÅLEBORDSBLADE

239. (Målebordsblade : Sjælland nør-del). - (Målestok 1:20.000). - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), 1879-1886. - 69 kolor. kort 37 x 31 cm. (Nr. 478-492)
- KGB's eksemplarer er opklæbet på 5 "rækker" lærred, hvor hver række består af 4 kort. Lærredsrækkerne bærer omslagstitlen, "Kjøbenhavns omegn i 1:20.000".
- Række 1 fra syd: 115. Kjøge kro - vand - vand - 116. Dragør.
- Række 2 fra syd: 98. Ishøj - 99. Brøndbyvester - 100. Hvidovre - 101. Taarnby.
- Række 3 fra syd: 81. Ledøje - 82. Rødovre - 83. Kjøbenhavn (vestl. del) - 84. Kjøbenhavn (østl. del).
- Række 4 fra syd: 63. Mælöv - 64. Frederiksdal - 65. Lyngby - 66. Charlottenlund.
- Række 5 fra syd: 46. Lynge - 47. Birkerød - 48. Søllerød - vand
- Desuden haves flg. kort i løse eksemplarer: Nr. 46, 63, 81, 82, 83, 84, 98, 99, 100 og 101.
- Efter opmålinger 1846-1860, rettet 1875-1885.
- Ækvidistans: 5 fod

240. (Målebordsblade Fyn med omliggende øer). - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1883-1892. - 121 kolor. kort 38 x 31 cm. (Nr. 427)

Kun B.1. Nyborg og C.1. Vindinge haves. De er opklæbet sammen på lærred, som ét kort og er i mindre pæn stand.
Efter opmåling 1862-1867, revideret i marken 1883-1890 og skovmåling med højdekurver 1884-1890.
Kortene blev også udgivet i sorttryk.
Ækvidistanse: 5 fod.
Oversigtskort, se nr. 231.

241. (Målebordsblade Sjælland, Møen og Lolland-Falster). - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1888-1901. - 297 kolor. kort 38 x 31 cm. (Nr. 420-426)

Flg. kort haves (alle på lærred og kolor.): n.6. Ishøj, n.8. Ballerup, o.6. Brøndbyvester, o.7. Glostrup, o.8. Gladsaxe, p.6. Hvidovre og q.6. Taarnby.
Efter opmåling 1887-1899, enkelte skove på Falster dog målt i 1884.
Ækvidistanse: 2½ m, dog 1½ m på 18 kort omkring København (q.5, o-p-q-r-s.6, o-p-q-r-s.7, n-o-p-q.8, og n-o-p.9).
Oversigtskort, se nr. 231.

242. (Atlasmålebordsblade). - Målestok 1:20.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1901-1933. - 835 kolor. kort 38 x 47 cm.

Kun kort nr. 3130. Kjøbenhavn haves. Placeret ved tidsskr. på 2.sal.
Ækvidistanse: 5 fod på kortene over Jylland og Bornholm, 2½ m på kortene over Sjælland og de sydfør liggende øer og 2 m på kortene over den fynske øgruppe.
Oversigtskort, se nr. 229.
Målestok i alen og i meter.

GENERALSTABSKORT

243. (Generalstabskort : Danmark) / Generalstabens Topografiske Afdeling. - Målestok 1:100.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1891-1902. - 68 kolor.kort 41 x 35 cm. (Nr. 493-495)

Kun kortene Bogense (2 eks., heraf ét på lærred) og Fredericia haves.
Ingen højdekurver; men højdetal angivet i meter.
Oversigtskort, se pl. 11 i: Generalstabens kort. Oversigt og kortfattat beskrivelse. Kbh. 1910. (KGB 912(489)).
Målestok i alen og i meter.

ANDRE UDGIVELSER

244. Kaart over en deel af Sundeved : optaget paa grundlag af Videnskabernes Selskabs opmaalinger. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1851. - Kort 43 x 42 cm. (Nr. 314-315)

Haves i to eksemplarer.
Befæstningsanlæggene i området er indtegnet.

245. Plan over slaget ved Fredericia den VI. juli MDCCCIL / udarbejdet og udgivet af den danske armées generalstab ; stukket af F. C. Holm. - Målestok 1:30.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1851. - Kolor. kort 56 x 52 cm. (Nr. 316-317)

Haves i to eksemplarer, heraf et på lærred og et i dårlig stand, plus de eksemplarer som er indsat i tekstbind.

Krigskort. Angiver de fjendtlige værker, styrken af belejringskorpset, styrken af det danske armékorps, samt fæstningens bestykning.

Udkom som bilag til: Slaget ved Fredericia den 6'te juli 1849. København, Generalstaben, 1851. 34 s. (KGB I-5-1405a), (HST II-P-g nr. 49), (ART V B 295), (IGK P V 28).

246. Kaart over hertugdømmet Lauenborg : grundet paa en, nærmest med hensyn til militært brug, foretagen recognoscering / graveret i steen af C. Henckel. - (Udg. med) jernbanerne tilföiede. - (Målestok ca. 1:80.000). - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1852. - Kolor. kort 65 x 54 cm. (Nr. 318-319)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.

O-meridian: Kobenhavns observatorium på Rundetårn.

1.udg. København : Generalstaben, 1844.

Transversalmålestok.

Ren kartouche.

247. Kjøbenhavns omegn i VI blade / stukket af Ebbesen ...(et al.). - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1853-1857. - 6 kort 54 x 60 cm. (Nr. 320-330)

På nær kort nr. VI haves alle kortene i to eksemplarer. Det ene eks. af kort nr. I er et fotografisk genoptryk, det ene eks. af kort nr. III og V er i en tidligere udg. uden rettelse til 1855 (på nær et eksemplar af hver af kortene I og IV er alle kolor.)

Stukket af C. T. Ebbesen, F. C. Holm, A. Petersen og J. C. Kondrup.

Opmålt 1847-1853, rettet til 1855.

Ækvidistanse: 5 fod (kun højdekurver udenfor skovene).

Viser området Birkerød - Hundige/Klovtofte - Amager.

248. Høje Møen : Magleby og Borre sogne / opmaalt og udgivet af Generalstaben ; stukket af J. C. Kondrup. - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1854. - Kort 50 x 100 cm, på 2 blade. (Nr. 331-333)

Det østlige blad haves i to eksemplarer, ét med kolor. og ét uden. Det vestlige blad haves kun i fotokopi.

Ækvidistanse: 5 fod.

249. Kaart i ¹120.000 sand størrelse over Slesvigs fastland og Als : efter krigsministerens befaling recognosceret i aarene 1851 til 1854 / af officerer af arméen ; bearbejdet og udgivet ved Generalstaben. - Målestok 1:120.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1857-1858. - 6 kort 41 x 48 cm. (Nr. 334-361)

4 sæt af kortene haves; tre sæt er kolor. og heraf er de to opklæbet på lærred. Desuden haves kortene nr. I, II, III og IV i et løst eks.

Udarbejdet på grundlag af Videnskabernes Selskabs opmålinger.

Angiver områdets inddeling efter overøvrighed.

250. Kaart i 120.000 sand størrelse over Slesvigs fastland og Als : efter krigsministerens befaling recognosceret i aarene 1851 til 1854 / af officerer af armeen ; bearbejdet og udgivet ved Generalstaben. - Målestok 1:120.000. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, (ca. 1858). - Kolor. kort 123 x 95 cm, på 3 blade. (Nr. 362-371)

Det første blad haves i fire eksemplarer, det andet i to og det tredje ligeledes i fire eksemplarer; alle opklæbet på lærred og i mindre pæn stand.

Kortet er fremkommet ved overtryk af nr. 249's 6 korts plader på 3 blade. Overtryk ved C. M. Tegner.

Udarbejdet på grundlag af Videnskabernes Selskabs opmålinger.

251. (Troppe-samlingen ved Flensborg 1859) / (af officerer af armeen) ; (bearbejdet og udgivet ved Generalstaben). - Målestok 1:120.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1859). - Kort 56 x 39 cm. (Nr. 613-614)

Haves i to eksemplarer, begge på lærred.

Titlen er taget fra bagsiden af kortene.

Kortet er sammensat af kortbladene III-VI fra "Kaart i 1:120.000 sand størrelse over Slesvigs fastland og Als", (nr. 249.

Viser området Åbenrå - Dannevirke (nord-syd) / Sønderborg - Bramstedt (øst-vest).

På det ene kort er indtegnet Dannevirkes og Mysundes fæstningsværker, samt troppe-samlingen ved Flensborg.

252. Generalkaart over Sönderjyüland indbefattende hertugdömmet Slesvig og dele af Ribe amt / udfört og udgivet ved Generalstaben ; stukket af F. Holm. - Målestok 1:240.000 eller "1 mil = 1 decimaltomme". - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1860. - Kort 64 x 54 cm. (Nr. 372 og 771-779)

Haves i 10 eksemplarer; heraf enkelte i dårlig stand.

Kun ét eksemplar er indsat i mappe, resten i skuffesystem af træ.

Indskudte kort: 1.) Ärö. - 7 x 10 cm. 2.) Femern. - 8 x 9 cm.

253. Kärte von den Herzogthümern Holstein und Lauenburg : mit dem Fürstenthum Lübek und den Gebieten der freien und hansestädte Hamburg und Lübek : hauptsächlich auf Grundlage älterer Vermessungen recognoscirt / bearbeitet und herausgegeben vom Generalstabe ; gestochen von Ebbesen ... (et al.). - Målestok 1:120.000.- Kopenhagen : Generalstabe, 1861-1864. - 8 kort 36 x 47 cm + titelblad. (Nr. 373-416)

På grundlag af signaturer, stempler samt illuminationen kan bibliotekets eksemplarer deles op i 5 sæt: 1. og 2. sæt er komplette, 3. sæt på lærred mangler titelblad, 4. sæt mangler titelblad og kortblad nr. 4, 5. 5. sæt på lærred mangler titelblad og kortblad nr. 1 og 4 (alle er kolor. på nær 2. sæt). Desuden haves flg. løse kortblade: Nr. 1 (2 eks.), nr. 4, nr. 7 og nr. 8 (alle kolor.)

Kortene og titelblad er stukket af R. Sorensen, Holm, Ebbesen, Römer og Heimburger.

Recognosceringen på grundlag af ældre opmålinger foregik 1855-1862.

Indskudt kort på blad 4: Amt Ritzebüttel. - Målestok 1:120.000. - 11 x 15 cm.

Titelbladet indeholder oversigtskort, samt angivelse af den administrative og juridictionelle inddeling.

254. Kaart over Fredericia med omegn / af Generalstaben. - Revideret (udg.).
- Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), 1864. - Kort
37 x 42 cm. (Nr. 417)
På lærred.
1.udg., se nr. 266.
255. Kongeriget Danmark med hertugdømmet Slesvig / udarbejdet af O. N. Olsen
; stukket af P. J. Seehusen. - Målestok 1:480.000. - (Udg. med) hoved-
landeveje og jernbaner tilførte og rettede. - (Kjøbenhavn) : Generalsta-
ben, 1866. - Kort 84 x 65 cm, på 2 blade. (Nr. 418-419)
1.udg. Kjøbenhavn : Generalstaben, 1846.
Indskudt kort: Bornholm.
Angiver inddelingen i amter, herreder, adelige districter m.m., samt
folkemængden i disse år 1840.
Målestok i alm. danske mil, i geografiske mil og i meter.
256. Kaart over lejren ved Hald med omegn / udført ved Generalstaben efter
en flygtig opmaaling. - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : General-
staben, 1868. - Kolor. kort 57 x 84 cm. (Nr. 428 og 780-784)
Haves i 6 eks. opklæbet på lærred; heraf kun ét eks. indlagt i mappe,
resten i stoffesystem af træ.
Ækvidistanse: 5 fod.
Kortene er oprindeligt trykt på 4 blade.
På ét eks. er anført troppedislokationen i 1868 og med blyant tilføjet
dislokationen i 1870.
257. Generalkort over Sjælland, Møen, Laaland og Falster. - Målestok 1:
160.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1869. - Kort 118 x 80 cm, på
3 blade. (Nr. 429-431)
Ækvidistanse: 30 fod.
Angiver inddelingen i gejstlige herreder og verdslige jurisdictioner.
258. Kongeriget Danmark med hertugdømmet Slesvig / udarbejdet af O. N. Olsen
; stukket af P. J. Seehusen. - Målestok 1:480.000. - (Udg. med) hoved-
landeveje og jernbaner tilførte og rettede. - (Kjøbenhavn) : Generalsta-
ben, 1873. - Kort 84 x 65 cm, på 2 blade. (Nr. 471-474)
Haves i to eksemplarer.
1.udg. København : Generalstaben, 1846.
Indskudt kort: Bornholm.
Angiver inddelingen i amter, herreder, adelige districter m. m., samt
folkemængden i disse år 1840.
Målestok i alm. danske mil, i geografiske mil og i meter.
259. Generalkort over Fyn, Langeland og Ærø. - Målestok 1:160.000. - Kjö-
benhavn : Generalstaben, 1878. - Kort 67 x 53 cm. (Nr. 475-477)
Haves i tre eks. (ét eks. med administrativ kolor.).
Ækvidistanse: 30 fod.
Angiver gejstlige herreder og verdslige jurisdictioner.
Målestok i kilometer og i mil.
260. Kongeriget Danmark med hertugdømmet Slesvig / udarbejdet af O. N. Olsen
; stukket af P. J. Seehusen. - Målestok 1:480.000. - (Udg. med) landeveje
og jernbaner tilførte og rettede. - København : Geodætisk Institut, 1956.
- Kort 84 x 65 cm, på 2 blade. (Nr. 544-545)

Fortsettes

260. **Genoptryk i offset. Originaludgave** Kjøbenhavn : Generalstaben, 1892.
fortsat Original 1.udg. Kjøbenhavn : Generalstaben, 1846.
Indskudt kort: Bornholm.
Angiver inddelingen i amter, herreder, adelige districter m.m., samt folkemængden i disse år 1840.
Målestok i alm. danske mil, i geografiske mil og i meter.
261. **Fægtningsskydningsterrainet ved Borris : specialkort / Generalstabens Topografiske Afdeling. - Målestok 1:10.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1907. - Kort 52 x 67 cm. (Nr. 503)**
På lærred.
Efter opmåling 1906.
Orienteret mod nordøst.
Ækvidistanse: 1 m, højdetal i meter.
262. **Fægtningsskydningsterrainet ved Borris : specialkort. - Målestok 1:10.000. - Kjøbenhavn : Geodætisk Institut, 1930. - Kort 52 x 67 cm. (Nr. 607)**
Genoptrykt Originaludg. Kjøbenhavn : Generalstaben, 1907, efter opmåling 1906.
Orienteret mod nordøst.
Ækvidistanse: 1 m, højdetal i meter.
263. **Borris Sönderland (med statens hede) : specialkort / Generalstabens Topografiske Afdeling. - Målestok 1:40.000. - Kjøbenhavn : Generalstaben, 1912. - Kolor. kort 22 x 32 cm. (Nr. 524)**
På lærred.
Ækvidistanse: 10 fod.
"Udarbejdet efter kortet i 1:20.000 fra 1911".
Målestok i alen og i meter.
264. **Generalkort over Sönderjylland / udført og udgivet ved Generalstaben ; stukket af F. Holm. - Målestok 1:240.000, eller "1 mil = 1 decimaltomme". - (Udg. med) jernbaner påført. - (København) : Generalstaben, 1919. - Kolor. kort 64 x 54 cm. (Nr. 525 og 785-793)**
Haves i 10 eks.; heraf kun ét eks. indlagt i mappe, resten i skuffesystem af træ.
Fotografisk optryk med afstemningszonerne ved valget i Sönderjylland 1920 påført. Originaludgave Kjøbenhavn : Generalstaben, 1870. Original 1. udg. Kjøbenhavn : Generalstaben, 1860.
Indskudte kort: 1.) Brö. - 7 x 10cm. 2.) Femern. - 8 x 9 cm.
Målestok i mil og i kilometer.
265. **(Slesvie ved genforeningen). - Målestok 1:40.000. - (København) : (Generalstaben) (ca. 1920). - 35 kort 55 x 53 cm (enkelte mindre). (Nr. 526-543)**
Korthladene nr. 8-23 haves, d.v.s.: List, Höjer, Lögmunkloster, Aabenraa, Sönderborg, Augustenborg, Keitum, Horsböl, Læk, Flensborg, Broager, Kegenæs, Amrum, Wyk, Bredsted og Eggebæk. Desuden haves et oversigtskort samt en kopi af ét af de tyske kort, der blev benyttet ved udarbejdelsen af kortene.
Kortene er formindskede kopier af tyske målebordsblade i 1:25.000. Kortene har ikke været i handlen.
Stednavnene på tysk.
Grænserne for afstemningszonerne indtegnet med rødt.
Målestok i alen og i meter.

HÆRENS TOPOGRAFER

266. Kaart over Fredericia og omegn, med de den 6te juli 1849 forefundne fjendtlige værker / udarbejdet af det Nørrejydske Armeecorps's topogramer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (trykt hos) Em. Barentzen & Co., 1849. - Kolor. kort 47 x 38 cm. (Nr. 547)
- På lærred.
Krigskort.
267. Kaart over Eckernfördes omegn : optaget og udarbejdet under felttoget 1850 / af Armeecorpssets Topogramer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 38 x 40 cm. (Nr. 295-297)
- Haves i tre eksemplarer; heraf et opklæbet på lærred og med nederste venstre hjørne uden tryk.
Krigskort.
I venstre side er angivet hvor kortet, "Støder til kartet over Slesvigs omegn".
"Udarbejdet... på grundlag af Videnskabernes Selskabs originale opmålinger i 1823 & 24 ved det Slesvigske Jægercorps udført opmåling".
268. Egnen om Flensborg og Oversö : optaget under felttoget 1850 / af Armeecorpssets Topogramer. - Målestok 1:40.000 - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 34 x 42 cm. (Nr. 298-299)
- Haves i to eksemplarer; heraf et opklæbet på lærred.
Krigskort.
På den nedre kant er angivet hvor kortet, "Støder til kartet over valpladsen ved Idsted".
"Optaget ... på grundlag af Videnskabernes Selskabs opmåling".
269. Kaart over Slesvigs omegn : optaget fra 27. juli til 7. august 1850 / af Armeecorpssets Topogramer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 35 x 43 cm. (Nr. 300-302)
- Haves i tre eksemplarer; heraf to på lærred og det tredje med titlen bortskåret.
Krigskort.
Kortet udgør den sydlige halvdel af kortet "Valpladsene ved Helligbek, Idsted og Slesvig".
"Optaget ... på grundlag af Videnskabernes Selskabs originale opmålinger".
270. Valpladsene ved Helligbek, Idsted og Slesvig den 24. & 25. juli 1850 samt den 23. april 1848 (nordre blad) : optaget i august 1850 / af Armeecorpssets Topogramer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 35 x 41 cm. (Nr. 303-306)
- Haves i 4 eks. heraf tre på lærred.
Krigskort.
Kortene er "I 2 blade, af hvilket det sydlige er udgivet særskilt under navn af "Slesvigs omegn", (se nr. 269).
"Optaget ... på grundlag af Videnskabernes Selskabs opmåling".

271. Valpladsene ved Helligbek, Idsted og Slesvig den 24. & 25. juli 1850 samt den 23. april 1848 : optaget i august 1850 / af Armeecorpsets Topographeer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 65 x 43 cm. (Nr. 307)
- Opklæbet på lærred.
Krigskort.
Kortet er sammensat af et nordre- og et søndre blad (Kaart over Slesvigs omegn), se nr. 269 og 270.
"Optaget ... paa grundlag af Videnskabernes Selskabs opmaaling".
272. Valpladsene ved Helligbek, Idsted og Slesvig den 24. & 25. juli 1850 samt den 23. april 1848 : optaget under felttoget 1850 / af Armeecorpsets Topographeer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1850. - Kort 70 x 62 cm. (Nr. 308)
- Kortet viser det samme areal som kort nr. 271, plus området vest herfor, d.v.s. Jerrisbækken og Treenfloden.
Krigskort.
"Overtryk og trykt i Em. Barentzen & Co. Lithogr. Inst."
"Optaget ... paa grundlag af Videnskabernes Selskabs opmaaling".
273. (Jerrisbækken fra Vanderup til Sollerup) / (optaget af Armeecorpsets Topographeer). - (Målestok 1:40.000). - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1850). - Kort 34 x 18 cm. (Nr. 309)
- Opklæbet på lærred.
Titlen er taget fra kortets bagside.
"Støder til kaartet over Valpladsen ved Idsted, nordre blad", (nr. 270).
274. (Krop - Jagel) / (optaget af Armeecorpsets Topographeer). - (Målestok ca. 1:40.000). - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1850). - Kort 17 x 40 cm. (Nr. 310)
- Opklæbet på lærred.
Krigskort.
Titlen er taget fra kortets bagside.
Støder til kortet over Slesvigs omegn, (nr. 269).og er således identisk med den øverste del af kortet over egnen nordenfor Sorgfloden, (nr. 276).
275. (Flensborg omegn). - Målestok 1:60.000. - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1850?). - Kort 48 x 65 cm. (Nr. 611-612)
- Haves i to eks.; begge på lærred (det ene kolor.).
Krigskort.
Titlen er taget fra det ene korts bagside. Sandsynligvis udarbejdet af Hærens topografer.
Viser området Hostrup Sø - Jarplund (nord - syd) og Gråsten - Ladelund (øst - vest).
276. Kaart over egnen nordenfor Sorgfloden : optaget under felttoget 1850 og i januar 1851 / af Armeecorpsets Topographeer. - Målestok 1:40.000. - (S.l.) : (s.n.), 1851. - Kort 32 x 43 cm. (Nr. 311)
- Opklæbet på lærred.
Krigskort.
"Støder til kaartene over Slesvigs og Eckernfördes omegne, samt til Generalstabens (Generalquartiermesterstabens!) kaart over Rendsborgs omegn", (nr. 269, 267 og 89).
"Optaget ... paa grundlag af Videnskabernes Selskabs opmaalinger".

277. Koldings omegn til Hjarup sogn og den slesvigske grændse : recognosceret paa grundlag af matrikelkaartene i august 1849 / af den active Armees Topographier ; stukket af Kondrup. - Målestok 1:40.000 eller "1 miil = 6 decimaltommer". - (København) : Generalstaben, 1851. - Kort 46 x 56 cm. (Nr. 312-313)

Haves i to eks.; heraf ét kolor.

278. (Dannevirke). - (Målestok ca. 1:10.000). - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1864?). - Kort 38 x 56 cm. (Nr. 608-610)

Haves i 2 eks.; heraf det ene på lærred, samt et kolor., ufuldendt eks. (afbilder kun ca. halvt så stort et område, som de andre eks.) på lærred. Titlen er taget fra det ene korts bagside.

Sandsynligvis tegnet af hærens topografer.

Viser området fra Treenfloden i vest til Moldened (nordøst) og Gr. Brekendorf (sydøst).

Angiver befæstningsanlæggene i området.

KORT OVER ISLAND

279. Island : oversigt over inddelingen i atlasblade og kvartblade = Island : yfirlit yfir skiptinguna í atlasblöð og fjórðungsblöð / Generalstabens Topografiske Afdeling. - Målestok 1:5.000. - Köbenhavn ; Reykjavík : Generalstaben, 1905. - Kort 12 x 16 cm, på blad 51 x 58 cm. (Nr. 1238)

Viser også udgivne byplaner og specialkort, samt signaturplan til kvartbladene.

280. (Island : kvartblade) / Landmælingadeild Herforingjaráðsins (Generalstabens Topografiske Afdeling). - Målestok 1:50.000. - Reykjavík ; Köbenhavn : Landmælingadeild Herforingjaráðsins, 1905-1939. - 117 kolor. kort 42 x 46 cm (enkelte større). (Nr. 1243-1262)

20 kort over sydkysten fra Portland til Bjarnanes haves.

Ækvidistanse: 20 m.

Oversigtskort, se nr. 279.

Målestok i álnir og i meter.

281. Hafnarfjöldur / Landmælingadeild Herforingjaráðsins (Generalstabens Topografiske Afdeling). - Målestok 1:5.000. - Köbenhavn : Landmælingadeild Herforingjaráðsins, 1903. - Kolor. kort 18 x 23 cm, på blad 48 x 38 cm. (Nr. 1239)

I specialmappe.

Målt 1902, tegnet 1903.

Orienteret mod nordvest.

Ækvidistanse: 5 m.

Målestok i meter og álnir.

282. Reykjavík / Landmælingadeild Herforingjaráðsins (Generalstabens Topografiske Afdeling). - Målestok 1:5.000. - Reykjavík ; Köbenhavn : Landmælingadeild Herforingjaráðsins, 1903. - Kolor. kort 28 x 66 cm, på blad 54 x 74 cm. (Nr. 1240)

I specialmappe.

Ækvidistanse: 5 m.

Med index til vigtige bygninger og steder.

Målestok i meter og álnir.

283. Nágrenni Reykjavíkur og Hafnarfjardar / Landmælingadeild Herforingjaráðsins (Generalstabens Topografiske Afdeling). - Målestok 1:25.000.
- Reykjavík ; Kjöbenhavn : Landmælingadeild Herforingjaráðsins, 1903.
- Kolor. kort 50 x 37 cm. (Nr. 1241)

I specialmappe.

O-meridian: København.

Ekvidistanse: 20 m.

Målestok i meter og álnir.

284. Vestmannaeyjar / Landmælingadeild Herforingjaráðsins (Generalstabens Topografiske Afdeling). - Målestok 1:50.000. - Reykjavík ; Kjöbenhavn : Landmælingadeild Herforingjaráðsins, 1905. - Kolor. kort 42 x 46 cm. (Nr. 1242)

I specialmappe.

Ekvidistanse: 20 m.

Indskudt kort: Kaupstaður. - Målestok 1:20.000. - 16 x 14 cm.

Målestok i meter og i álnir.

1867 - Kort fra Generalstabens værk om krigen 1848 - 1850.

Opstilling som angivet i værket.

285. Generalkaart over Sönderjydland indbefattende hertugdömmet Slesvig og dele af Ribe amt / udført og udgivet ved Generalstaben ; stukket af F. Holm. - Målestok 1:240.000 eller 1 mil = 1 decimaltomme. - (Kjøbenhavn) : Generalstaben, 1860. - Kort 64 x 54 cm.
Identisk med kort nr. 252. Vedr. KGB's bestand, se under dette. Indskudte kort: 1.) Ærø. - 7 x 10 cm. 2.) Femern. - 8 x 9 cm.
286. Bov - Flensborg : felttoget 1848 : plan 1 / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:80.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1867). - Kolor. kort 28 x 35 cm. (Nr. 548-549)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ. Krigskort.
287. Ekernförde ; Mysunde ; Oversö : felttoget 1848 : plan II, IV og V / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1868). - 3 kolor. kort, henholdsvis 27 x 16 cm, 27 x 16 cm og 14 x 21 cm, på 1 blad. (Nr. 550-551)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ. Krigskort.
288. Ekernförde : felttoget 1848 : plan II / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1868). - Kolor. kort 27 x 16 cm.
Et ud af tre kort på samme blad, se nr. 287. Krigskort.
289. Slesvig : felttoget 1848 : plan III / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1868). - Kolor. kort 52 x 39 cm. (Nr. 552-553)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ. Krigskort.
290. Mysunde : felttoget 1848 : plan IV / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1868). - Kolor. kort 27 x 16 cm.
Et ud af tre kort på samme blad, se nr. 287. Krigskort.
291. Oversö : felttoget 1848 : plan V / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1868). - Kolor. kort 14 x 21 cm.
Et ud af tre kort på samme blad, se nr. 287. Krigskort.
292. Sundeved : felttoget 1848, 28de mai : plan VI / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1870). - Kolor. kort 38 x 38 cm. (Nr. 554-555)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ. Krigskort.

293. Sundeved : felttoget 1848, 5te juni : plan VII / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1870). - Kolor. kort 38 x 38 cm. (Nr. 556-557)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
294. Sundeved : felttoget 1849, 6te april : plan I / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1875). - Kolor. kort 38 x 38 cm. (Nr. 558-559)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
De'tte kort benævnes ikke som Sundeved i generalstabsværket, men som Ullerup.
295. Ekernförde : felttoget 1849 : plan II. - Målestok 1:20.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1875). - Kolor. kort 23 x 16 cm. (Nr. 560-561)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
Dybden i fjorden angivet i favne.
296. Kolding, Gudsö og Almind-Dons : felttoget 1849 : plan III. / A. Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1875). - Kolor. kort 51 x 61 cm, sammenfoldet til 36 x 25 cm. (Nr. 562-563)
- To eks. indlagt i mappe, haraf ét på lærred; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
Indskudt kort: Kolding 1849. - Målestok ca. 1:13.000. - 9 x 9 cm.
Ekvidistanse: 10 fod.
"Jernbanen er anlagt efter 1849".
297. Fredericia : felttoget 1849 : plan IV. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1877). - Kolor. kort 40 x 40 cm, på blad 72 x 55 cm. (Nr. 564-565)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
Ekvidistanse: 10 fod.
"Jernbanen er anlagt efter 1849".
Målestok i alen og meter.
298. Oversigtskaart til krigsoperationerne i Nørrejylland i aarene 1848-50. - (Målestok ca. 1:480.000). - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1877). - Kolor. kort 61 x 40 cm. (Nr. 566-567)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Indskudt kort: Vejle og omegn / graveret af Klingsey. - Målestok 1:80.000. - 12 x 14 cm.
"Jernbanerne ere anlagte efter 1850".
299. Isted : felttoget 1850 : plan I / fotolitograferet ved Generalstabens Top. Afdeling. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1882). - Kolor. kort 70 x 56 cm, på 2 blade. (Nr. 569-570)
- To eks. indlagt i mappe, heraf det ene på lærred, hvorpå det sydlige og nordlige blad er opklæbet sammen; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.

300. Mysunde ; Ekernförde : felttoget 1850, 12te september : plan II og III. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1885). - 2 kolor. kort 16 x 16 cm, på 1 blad 34 x 51 cm. (Nr. 571-572)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
301. Mysunde : felttoget 1850, 12te september : plan II. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1885). - Kolor. kort 16 x 16 cm.
Et ud af to kort på samme blad, se nr. 300.
Krigskort.
302. Ekernförde : felttoget 1850, 12te september : plan III. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1885). - Kolor. kort 16 x 16 cm.
Et ud af to kort på samme blad, se nr. 300.
Krigskort.
303. Frederikstad : felttoget 1850, 29de september til 4de oktober : plan IV / E. Klingsey gr(averet). - Målestok 1:8.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1885). - Kolor. kort 28 x 40 cm, på blad 64 x 53 cm. (Nr. 573-574)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort. Under kortet findes angivelse af byens befæstning, samt det danske og fjendlige artilleris stillinger under angrebet.
304. Oversigtskaart til krigsoperationerne i Sydslesvig i året 1850 med angivelse af de der anlagte forskandsninger m.m., samt af hærenes respective forpostlinier ved felttogets slutning. - Målestok 1:120.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1885). - Kolor. kort 40 x 61 cm. (Nr. 575-576)
To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.

1890. - Kort fra Generalstabens værk om krigen 1864.

Opstilling som angivet i værket.

305. Kaart over den sydlige del af Slesvig : med angivelse af Dannevirke- og Dybbølestillingen i 1864. - Målestok 1:120.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1890). - Kolor. kort 85 x 97 cm, på 4 blade á 42 x 48 cm. (Nr. 577-581)
- To eks. indlagt i mappe, heraf det ene på lærred, hvorpå de fire blade er opklæbet sammen; overskudseks. i skuffesystem af træ.
- Krigskort.
- Indskudte kort: 1.) Frederikstød med omgivelser. - Målestok 1:40.000. - 12 x 13 cm. 2.) Dannevirkestillingens centrum. - Målestok 1:40.000. - 13 x 30 cm.
- Udarbejdet på grundlag af Videnskabernes Selskabs opmålinger, og efter reognoseringer 1851-1852 på krigsministerens foranstaltning.
306. Oversigtskaart over Holsten og Lauenburg. - Målestok 1:480.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1890). - Kolor. kort 28 x 39 cm. (Nr. 582-583)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
307. Oversigtskaart over Jylland og Fyen samt den nordlige del af Slesvig. - Målestok 1:500.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1891). - Kolor. kort 63 x 42 cm. (Nr. 584-585)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
308. Kaart over Fredericia med omegn. - Målestok 1:40.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1891). - Kolor. kort 39 x 39 cm. (Nr. 586-587)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
- Krigskort.
- Ekvidistans: 10 fod.
- "Jernbanerne ere byggede efter 1864".
- Målestok i alen og meter.
309. Kaart over Veile omegn. - Målestok 1:80.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1891). - Kolor. kort 25 x 36 cm, på blad 48 x 53 cm. (Nr. 588-589)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
310. Dybbølestillingen i 1:6.000. - Målestok 1:6.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1891). - Kolor. kort 77 x 76 cm, på 4 blade á 45 x 49 cm. (Nr. 590-597)
- To eks. indlagt i mappe; overskud i skuffesystem af træ.
- Krigskort.
- "Kopi af Ingenieurkommandoens kaart".
311. Kaart over Sundeved. - Målestok 1:25.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1891). - Kolor. kort 57 x 34 cm. (Nr. 598-599)
- To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
- Krigskort.
- Ekvidistans: 20 fod.

312. Kaart over Fyn : med angivelse af de d. 26. juni udførte batterianlæg. - (Målestok ca. 1:100.000). - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1892). - Kolor. kort 66 x 50 cm, sammenfoldet til 36 x 26 cm. (Nr. 600-601)

To eks. indlagt i mappe; det ene på lærred.
Overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.

313. Oversigtskaart til kampen paa Als. - Målestok 1:25.000. - (Kjøbenhavn) : (Generalstaben), (1892). - Kolor. kort 45 x 49 cm. (Nr. 602-603)

To eks. indlagt i mappe; overskudseks. i skuffesystem af træ.
Krigskort.
Ækvidistansse: 20 fod.

Diverse kort over Danmark og forhenværende danske besiddelser fra perioden 1764-1960.

(Se navneregistrets realoplysninger om personer, nævnt på nedenstående kort)

Opstilling:

Kortene er delt op i fem underafsnit: Kort over hele landet, kort over områder øst for Storebælt, kort over områder vest for Storebælt, kort over Slesvig-Holsten og kort over Norge.

Inden for disse underafsnit er kortene opstillet kronologisk.

Litteratur:

ad nr. 318:

Bo Bramsen. Erik Pontoppidan (1698-1764). Ill. - i hans: Gamle Danmarkskort. En historisk oversigt med bibliografiske noter for perioden 1570-1770. Kbh. Politikens Forlag, 1952. s. 138-140. RGB 526.8.

ad litograferede kort:

Litografien i Danmark. Udgivet af Dansk Litografisk Principalforening. Kbh., 1922. Deel 1-3. 63, 92 og 72 s. + 27 litografiske arbejder. Ill. - heri: deel 3: Fortegnelse over litografiske virksomheder indtil 1922.

ad kort over områder i hertugdømmerne indtil 1859:

F. Geerz. Geschichte der geographischen Vermessungen und der Landkarten Nordalbingens vom Ende des 15. Jahrhunderts bis zum Jahre 1859. Berlin, 1859. XIII + 277 s.

ad planer og kort over byer i hertugdømmerne:

Olaf Klose und Lilli Martius. Ortsansichten und Stadtpläne der Herzogtümer Schleswig, Holstein und Lauenburg. Bd. 1-2 (Textband und Bildband). Neumünster. Karl Wachholtz Verlag, 1962. 320 og 419 s. Ill. (Studien zur schleswig-holsteinischen Kunstgeschichte, 8-9).

KORT OVER HELE LANDET

315. General kort over kongeriget Danmark / Thomsen lith(ogripheret). - (Målestok ca. 1:1.000.000). - (Kjøbenhavn) : trykt i Kongl. Steentr., (før 1843). - Kolor. kort 49 x 33 cm. (Nr. 615)
- Vandmærke: En oprejst, kronet løve med sværd og pile i forpoterne, samt "J.KOOL & COMP."
- I øverste margin: "Indbyrdes underviisning". "Geographitabel no. 8".
- Under tegnforklaringen: "(De øvrige antagne statistiske tegn findes paa provindskortene)".
- Indskudt kort: Bornholm.
316. Kort over udskrivnings- og garnisonsforholdene i kongeriget Danmark / udarbejdet og graveret af C. I. A. Hansen. - (Målestoksforhold ikke givet). - (Kjøbenhavn) : (s.n.), (ca. 1890). - Kolor. kort 43 x 39 cm. (Nr. 616-617)
- Udarbejdet efter "Kundgjørelse for Armeen" no. 44 af 11.te september 1867.
- Indskudt kort: Bornholm.
317. Kommune- og sognekort over Danmark / Geodætisk Institut. - Målestok 1:500.000. - Köbenhavn : instituttet, 1945. - Kort 75 x 62 cm. (Nr. 804)
- I skuffesystem af træ.
- Blåtryk.
- Indskudt kort: 1.) Færøerne. - 24 x 16 cm. 2.) Bornholm. - 9 x 7 cm.

KORT OVER OMRÅDER ØST FOR STOREBÆLT

318. Septentrionalem Siaelandiae partem tabul. geographic. expressam / D. C. Fester ; H. Qvist sc.(ulpsit). - (Målestok ca. 1:200.000). - (Kjøbenhavn) : (A. H. Godiche), (1764). - Kort 40 x 59 cm. (Nr. 669)
- Opklæbet på pap og i mindre pæn stand.
- Udkom i bd. 2 af: Erich Pontoppidan og Hans de Hofman. Den danske atlas eller kongeriget Dannemark ... Bd. 1-7. Kjøbenhavn, 1763-1781 (Specialsamling, nr. 788-798).
- Dedikation.
- Kartouche med havmand, høst pige, putti'er m.m.
319. Lommekaart over Sjællands nordöstlige deel i IV planer, især til brug på lysttoure og reiser. - (Målestok ca. 1:162.000). - Kjøbenhavn : Henc-kels Lithogr. Institut, 1837. - 4 kort 21 x 16 cm. (Nr. 622)
- Kun plan I-II haves.
- Utydeligt vandmærke.
- Plan I-II viser området fra Gilleleje - Hundige og østpå ud til Øresund.
- Ren kartouche.
320. Kjøbenhavn med forstæder / grav. af A. Bull. - (Målestok ca. 1:10.000). - (Kjøbenhavn) : B. A. Mejers Forlag, (ca. 1842). - Kolor. kort 42 x 47 cm. (Nr. 619)
- Angiver byens inddeling i kvarterer.
- Index til gader og bygninger.

321. Lomme-kaart over den meest besøgte deel af Kjöbenhavns omegn / T. W. J. (T. W. Jantzen) galvanogr.(apheret). - (Målestok ca. 1:90.000). - (Kjöbenhavn) : (s.n.), 1843. - Kolor. kort 29 x 19 cm. (Nr. 623)
- På lærred.
Viser området Isterød - Kbh. (nord - syd) og Øresund - Farum sø (øst - vest).
322. Kaart over Amagerland / tegnet af Fr. J. Salomon ; galvanographeret af T. W. Jantzen. - (Målestok ca. 1:30.000). - (Kjöbenhavn) : (s.n.), 1843. - Kolor. kort 47 x 34 cm. (Nr. 624)
- Kartouche.
323. Grundtegning over Roeskilde kjøbstad / formindsket, samlet og tegnet af udgiveren C. C. Tronier ; grav. i steen af T. W. Jantzen. - (Målestok ca. 1:4.000). - (Kjöbenhavn) : Tronier, 1845. - Kolor. kort 52 x 35 cm. (Nr. 626-627)
- Haves i to eksemplarer.
Indskudt kort: Roeskilde omegn. - Målestok 1:250.000. - 7 x 7 cm.
Med grundplan af Roeskildevhile og Hede Möllen.
Til kortet henhører: C. C. Tronier: Kortfattet beskrivelse af Roeskilde kjøbstad henhørende til en i 1845 udarbejdet grundtegning. Kbh. Eget forlag, 1845. 23 s. (KGB II. 2. C. g. 58) og (IGK R. V. 9).
324. Helsingöer / galvanographeret af T. W. Jantzen. - (Målestok ca. 1:5.600). - (S.l.) : (s.n.), 1845. - Kort 28 x 24 cm. (Nr. 625)
- Index til bygninger og gader.
325. Jægersborg Dyrehauge 1846 / (plan af Rothe). - (Målestok ca. 1:20.000). - (Kjöbenhavn) : C. A. Reitzel, (1846). - Kort 25 x 19 cm. (Nr. 628)
- Se også nr. 326.
326. Jægersborg Dyrehauge 1846 / (plan af Rothe) ; E. Fortling lith. - (Målestok ca. 1:20.000). - (Kjöbenhavn) : C. A. Reitzel, (1846). - Kort 25 x 19 cm. (Nr. 628)
- Viser samme område som nr. 325, men uden stednavne, til gengæld med angivelse af bevoksningen og med skitsering af terrænet.
327. Orienteringskort over Jægersborg Hegn og Dyrehave, samt Ermelund m.m. / Söderberg fecit. - (Målestok ca. 1:20.000). - (Kjöbenhavn) : C. W. Stincks Forlag, 1853. - Kolor. kort 42 x 28 cm. (Nr. 629)
328. Kjöbenhavn med nærmeste omegn / udarbejdet og udgivet af H. E. G. Saabye. - Målestok 1:8.000. - Kjöbenhavn : Saabye, 1869. - Kolor. kort 108 x 93 cm, på 4 blade. (Nr. 621)
- Kun det nordvestlige blad haves.
Viser området Gentofte - Sundbyvester (nord-syd) og Øresund - Utterslev (øst-vest).
329. (Nordøstsjælland fra Amager til Hirschholm og fra Roeskilde til Frederikssund). - (Målestok ca. 1:80.000). - (S.l.) : (s.n.), (18??). - Kort 37 x 59 cm. (Nr. 620)
- På lærred.

330. Köbenhavns grunde 1377. - (Målestok ca. 1:2.000). - København : Geodætisk Institut, 1942. - Kort 52 x 64 cm. (Nr. 630)
- Gadelinier, som de forefandtes 1888, er indtegnet med stiplede linier.
331. (Charlottenlund - Ordrup - Skovshoved - Hvidøre). - (Målestok ca. 1:20.000). - (S.l.) : (s.n.), (u.å.). - Kort 19 x 20 cm. (Nr. 618)

KORT OVER OMRÅDER VEST FOR STOREBÆLT

332. Frederikshavns havn : med de i samme d. 22. januar 1861 henliggende skibe / H. Reimers. - (Målestoksforhold ikke givet). - Frederikshavn : (s.n.), 1861. - Kort 44 x 56 cm. (Nr. 632)
- For de enkelte skibe oplyses type, navn, hjemsted og drægtighed i commercelæster.
Angivelse af dybden i havnen.
333. Fredericia fæstning. - Målestok 1:10.000. - (Kjøbenhavn) : (trykt hos) Em. Barentzen & Co. Lith. Inst., 1864. - Kort 23 x 30 cm. (Nr. 635)
- Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred.
Index til gadenavne og bygninger.
334. Plan der Gegend von Friedericia / autographirt vom W. Liebenow. - Målestok 1:50.000. - Berlin : (s.n.), (1864). - Kort 41 x 59 cm. (Nr. 634)
- På pap og i mindre pæn stand, desuden mangler et stykke af kortets nederste højre hjørne.
Viser trekantområdet Kolding (vest) - Holsminde (nord) - Kauslunde (øst).
Indskudt kort: Übersicht (oversigtskort over Østjylland fra Århus til Christiansfeld). - Målestok 1:480.000. - 20 x 19 cm.
335. Kort over hedekrat og plantager i Jylland ved udgangen af 1883 / ved E. Dalgas ; tegnet af C. Böstrup. - (Målestok ca. 1:475.000). - Aarhus : lith. hos Brødrene Backhausen, (ca. 1883). - Kolor. kort 59 x 38 cm. (Nr. 633)
336. Kaart over omegnen af leiren ved Hald / F. Christiani lith. - Målestok 1:100.000. - Viborg : Niels Christensens Forlag, (u.å.). - Kort 33 x 41 cm. (Nr. 631)
- På lærred.
Viser området Ørum - Vrov (øst - vest) og Hjarbæk Vig - Torning (nord - syd).

KORT OVER SLESVIG = HOLSTEEN

337. Richtige Abzeichnung u. Grundriss der Stadt Flensburg und insonderheit des dazu gehörigen, nach ihren unterschiedenen Kirchspielen und Feld Comünen abgetheilten Stadt-Feldes, nebst beigefügten Erklärungen mit
- Fortsættes

337. Fleiss untersucht und entworffen, anbey einem hoch edlen und hoch-
fortsat weisen Magistrat dieser Stadt zu bezeugung seines gehorsams und
schuldigster Ergebenheit gewitmet / von Hans Jochim Jurgensen ;
Pingeling sculp.(sit). - (Målestoksforhold ikke givet). - (S.l.)
: (s.n.), 1779. - Kolor. kort 54 x 64 cm. (Nr. 636)

På kortet findes en grafisk målestok, men uden en angivelse af hvilken
måleenhed den viser.

Orienteret mod vest-sydvest.

Kartouche.

338. Grundriss der Stadt Altona / aufgenommen und chartirt durch W. C.
Prætorius ; F. N. Rolffsen sc(ulpsit). - (Målestok ca. 1:3.000).
- Altona : (s.n.), 1780. - Kort 64 x 79 cm. (Nr. 794)

Placeret i skuffesystem af træ.

Beskåret og flosset langs kortets nederste kant.

Orienteret mod vest-nordvest.

Indskudt: 1.) Prospect des altonaer Banco-Börsen und Wachthausen. -
Målestok ca. 1:160. 2.) Prospect des Rathhauses zu Altona. - Målestok
ca. 1:320.

Kartouche: To søjler bærer Christiansd. 7'endes monogram, samt dennes
valgsprog. Nederst mellem søjlerne, byens våben omgivet til venstre
af en havmand, skib og handelsvarer og til højre af en kvinde med
globe og måleinstrumenter.

339. Grund Riss der Stadt Schleswig / aufgenommen von Egidius von Lobe-
danz ; gestochen von G. N. Angelo. - (Målestoksforholdet ikke givet).
- Kopenhagen : (s.n.), 1791. - Kort 28 x 30 cm. (Nr. 637)

På kortet findes en målestok i roder, uden nærmere specifikation.
Sættes 1 rode til 458,51 cm, hvilket svarer til den hamborgske rode,
bliver målestoksforholdet ca. 1:15.000. Ved at sammenligne afstande
på kortet med tilsvarende afstande på kort nr. 344 fås et målestoks-
forhold på mellem 1:13.000 og 1:15.000.

Ovenfor kortet: Prospect der Stadt Schleswig in der Gegend bey Haddebye
/ von Egidius von Lobedanz. 1790.

Med index til bygninger m.m.

Kartouche.

340. Karte vom Herzogthum Holstein, den Gebiethen der Reichs-Städte Hamburg
und Lübek und des Bisthums Eutin / nach der Fischerischen Karte ; ent-
worfen und berichtiget von B. - (Målestok ca. 1:265.000). - (Schleswig)
: (Röhss), (1798). - Kolor. kort 46 x 58 cm. (Nr. 638)

Oplæbet på lærred og i mindre pæn stand.

Iflg. F. Geerz. "Geschichte der geographischen Vermessungen und der
Landkarten Nordalbingiens ..." 1859, skal kortet være tegnet af
løjtnant v. Wimpfen. Hvad der menes med "der Fischerischen Karte"
vides ikke; måske hentydes der til hollænderen Vischer)

Målestok i gemeine deutsche Meilen og grosse deutsche Meilen.

Kartouche.

341. Karte vom Herzogthum Holstein, den Gebiethen der Reichs-Staedte Ham-
burg und Lübek, und des Bisthums Lübek / nach der Fischerischen
Karte ; entworfen und berichtiget von B... ; gestochen von J. F. W.
Schleuen. - (Målestok ca. 1:269.000). - Zweite verbesserte, vermehrte
und neu gestochene Auflage. - Schleswig : Röhss, 1801. - Kolor.
kort 45 x 57 cm. (Nr. 639)

På lærred.

Vedr. forfatteransvaret se noten til l. udg. (nr. 340).

Målestok i gemeine deutsche Meilen og grosse deutsche Meilen.

Kartouche.

342. Karte vom Herzogthum Schleswig / nach den, von der Gesellschaft der Wissenschaften in Kopenhagen bekannt gewordenen Ortsbestimmungen und nach Special Karten ; entworfen von F. v. Golowin. - (Målestok ca. 1:272.000). - Schleswig : Röhss und Christiani, 1806. - Kolor. kort 57 x 70 cm. (Nr. 640)
- På lærred og i dårlig stand.
O-meridian: Københavns observatorium.
Indskudt kort: Femern. - Målestok ca. 1:272.000. - 6 x 9 cm.
Dedikation.
Kartouche.
343. Karte von der Stadt Kiel mit der umliegenden Gegend / nach der Klesselschen ; verbessert, gestochen und herausgeb. von C. D. Voigts. - (Målestoksforhold ikke givet). - (S.l.) : C. D. Voigts, 1806. - Kolor. kort 27 x 36 cm. (Nr. 641)
- På kortet findes en målestok i roder, uden nærmere specifikation. Alt efter hvilken rode man benytter vil man få et målestoksforhold imellem 1:3.900 og 1:6.600.
Orienteret mod nordvest.
C. H. B. Klessels kort udkom 1793.
Med index til bygninger og gader.
344. Schleswig im Jahre 1823 / gezeichnet und aufgenommen von Johannes von Schröder ; gestochen von Jäck in Berlin. - (Målestok ca. 1:8.400). - (S.l.) : (s.n.), (ca. 1823). - Kort 46 x 52 cm. (Nr. 795)
- Placeret i skuffesystem af træ.
Dedikation.
Med index til bygninger.
Transversalmålestok.
345. Die Herzogthümer Holstein und Lauenburg, das Fürstenthum Lübeck und die Gebiete der freien Städte Hamburg und Lübeck / entworfen und gezeichnet v. A. v. Baggesen u. F. v. Hedemann ; gest. v. J. E. Knittel in W-brg. - (Målestok ca. 1:285.000). - Kiel : J. A. Cetti, 1827. - Kort 47 x 56 cm. (Nr. 642)
- Visse understregninger af byer samt indtegninger af senere anlagte veje, er foretaget med rødt på kortet; i fin stand i øvrigt.
Dedikation.
346. Das Herzogthum Schleswig / entworfen und gezeichnet von A. Schreiber ; J. A. Cancrin sc.(ulpsit). - (Målestok ca. 1:275.000). - Kiel : J. A. Cetti, 1829. - Kolor. kort 56 x 59 cm. (Nr. 643)
- Indskudte kort: 1.) Insel und Landschaft Femern. - Målestok ca. 1:275.000. - 9 x 10 cm. 2.) Aeroe. - Målestok ca. 1:275.000. - 6 x 6 cm.
Angiver den administrative inddeling, samt areal og indbyggerantal i 1803 for de enkelte amter, landskaber og adelige distrikter.
Dedikation.
Ren kartouche.

347. Die Herzogthümer Holstein und Lauenburg, das Fürstenthum Lübeck und die Gebiete der freien Städte Hamburg und Lübeck / entworfen und gezeichnet v. A. v. Baggesen u. F. v. Hedemann ; gest. v. J. E. Knittel in W-brg. - (Målestok ca. 1:285.000). - (Neue Ausgabe). - Kiel : J. A. Cetti, 1838. - Kort 47 x 56 cm. (Nr. 644)
- På lærred.
Den senere anlagte jernbane Altona - Kiel er indtegnet med sort.
En anden linie (projekteret jernbane?) Glückstadt - Neumünster - Kiel er indtegnet med rødt.
Dedikation.
348. Udkast til et sprog-kort over hertugdømmet Slesvig eller Sønderjylland / af Pet. Chr. Koch ; lithographert af T. Petersen. - (Målestok ca. 1:525.000). - (S.l.) : steentryk af J. H. Møller, 1839. - Kolor. kort 27 x 28 cm. (Nr. 645)
- Indskudt kort: Femern. - 3 x 5 cm.
Angiver indbyggerantallet i de enkelte sprogområder.
349. Die Herzogthümer Holstein und Lauenburg, das Fürstenthum Lübeck und die Gebiete der freien Städte Hamburg und Lübeck / entworfen und gezeichnet v. A. v. Baggesen u. F. v. Hedemann ; gest. v. J. E. Knittel in W-brg. - (Målestok ca. 1:285.000). - (Neue Ausgabe). - Kiel : J. A. Cetti, 1844. - Kolor. kort 46 x 54 cm. (Nr. 646)
- Dedikation.
350. Kaart over hertugdømmet Slesvig : tillige militært orienteringskaart over krigsskuepladsen / C. Henckels KA, 1850. (Målestok ca. 1:465.000). - (Kjöbenhavn) : C. Henckels KA, 1850. - Kolor. kort 36 x 28 cm. (Nr. 647)
- Trykt i O. Tegners Lith. Inst. (overtryk).
Indskudte kort: 1.) Ærø. - Målestok ca. 1:502.000. - 4 x 4 cm.
2.) Fehmern. - Målestok ca. 1:464.000. - 4 x 4 cm.
Målestok i geografiske mil og i danske mil.
351. Die Festung Rendsburg mit Umgegend. - (Målestok ca. 1:13.700). - (S.l.) : (Druck von) Steindruckerei v. F. Albers, (1850). - Kolor. kort 41 x 56 cm. (Nr. 648)
- Viser området Rickert - Osterrönfeld (nord - syd) og Schüldorf - Armen See (øst - vest).
Index med navne til de militære værker.
Transversalmålestok.
352. Kort over Bau og omegn / udkastet af Lumholtz ; chemityperet af Kittendorff & Lagaard. - Målestok 1:120.000. - (Kjöbenhavn) : trykt hos Sally B. Salomon, Brünmichs Efterfølger, (ca. 1850). - Kort 23 x 27 cm. (Nr. 649)
- Viser området Metterup - Meyen (nord - syd) og Alnur - Bulderup (øst - vest).
353. Charte von Friedrichstadt / vermessen und gezeichnet von J. Jansen. - Målestok 1:3.200. - Friedrichstadt : Lith.u. Druck d. Lith. Inst. v. Ch.^s Fuchs, 1851. - Kolor. kort 48 x 57 cm. (Nr. 650-651)
- Haves i to eksemplarer; det ene kolor., det andet med vedtegninger med rødt.

354. Rendsburg und Umgegend : nebst einem besonderen Plane der Stadt Rendsburg / entworfen und gezeichnet von Clausen ; Jul. Werner lith. - Målestok 1:20.000. - Rendsburg : Verlag der Lithogr. Anstalt von F. Albers : in Commission von P. Matthiessens Buchhandlung, (1860). - Kort 54 x 40 cm. (Nr. 652)
- Viser området Borgstedt - Schwabe (nord - syd) og Schüldorf - Armen S See (øst - vest).
Kortet bygger på Generalquartiermesterstabens kort fra 1839, revideret efter forskellige opmålinger foretaget 1858-1860.
Indskudt kort: Plan von der Stadt Rendsburg 1860. - Målestok ca. 1:7.200. - 22 x 12 cm.
Transversalmålestok.
355. Charte von der Landschaft Eiderstedt und einem Theile des Amtes Husum / nach grösztentheils eigenen Messungen entw.(orfen) u. gez.(eichnet) von K. Boyens ; gestochen von Römer. - Målestok 1:40.000. - Kopenhagen : (s.n.), 1861. - Kolor. kort 64 x 105 cm, på 2 blade. (Nr. 653-654)
- Transversalmålestok.
356. Kaart over Dannevirkestillingen mellem Slien og Reidedalen / opmaalt af Höegh ; tegnet af Weyen. - Målestok 1:20.000. - (S.l.) : (s.n.), 1863. - Kolor. kort 40 x 57 cm. (Nr. 655)
- På lærred.
Opmåling 1861.
Højden angivet i fod over omtrentlig middelvandstand i Slien. Ækvivalens: 5 fod.
357. Düppäler Schanzen : die bei Oster Düppel bezeichnete Schanzen wird von den preuss. Pionieren in der Kohle geschlossen und wahrscheinlich mit einem Blockhaus versehen. - (Målestok ca. 1:17.500). - Cassel : Verlag vom G. E. Vollmann, (ca. 1864). - Kort 22 x 28 cm. (Nr. 656)
358. Special-kort over krigsskuepladsen i Sundeved og Als : med angivelse af skanserne ved Dybbøl og Alssund samt de fjendtlige batterier. - (Målestok ca. 1:37.000). - (Kjøbenhavn) : i commission hos Vilhelm Prior, (ca. 1864). - Kolor. kort 29 x 40 cm. (Nr. 657)
- Krigskort.
359. Kort over preusernes stilling paa Dybbøl og i Sønderborg / udarbejdet af H. P. Koch. - (Målestok ca. 1:12.500). - Svendborg : (grykt i) S. J. Grønvalds Lith. Inst., 1870. - Kolor. kort 21 x 26 cm. (Nr. 658)
- Angiver de af preusserne efter 1864 anlagte skanser, samt de forhenværende danske skanser, desuden: "Stedet, hvor Hs. M. Kong Christian d. 9. stod da han inspicerede forterne 1864, medens en fjendtlig granat fløj allerhøjst samme forbi".
"Dette kort er målt med en 8 fods stok".
Indskudt kort: (Området Augustenborg - Höruphav - Kegnes). - 5 x 5 cm.
360. Dybbølstillingen 1864 / tegnet af J. A. Lander. - (Målestok ca. 1:10.000). - (S.l.) : (s.n.), 1914. - Kort 59 x 43 cm. (Nr. 659)
- Krigskort.
"Terrainet er opmaalt i aarene 1862-63 af premierløjtnant i infanteriet Robert Hoffmann".
Indskudt kort: Plan over en i aaret 1853 projekteret befæstning af Als og Sundeved. - Målestok ca. 1:40.000. - 13 x 16 cm.
Transversalmålestok.

361. Kort over Dybbølegnen / (tegnet af) Franz Sedivý. - (Målestoksforhold ikke givet). - (København) : D. F. B. (De Danske Forsvarsbrødre?), 1921. - Kort 31 x 51 cm. (Nr. 660)

Krigskort.

"Ved kortets udarbejdelse er benyttet den preuss. regerings kort fra 1877, endvidere oplysninger fra Ingeniørkorpset om skansernes og løbegravens beliggenhed i 1864. Kortet er rettet i marken og alle grave, mindstensø og mindesmærker, saavidt muligt indlagt".

"Kortet viser Sundeved med Alssund og Sønderborg med veje m.m. som det nu er, kun er "Dybbølstillingens" skanser og løbegrave, samt brohovederne ved Alssund indtegnede".

Under kortet findes begivenhederne ved Dybbøl i 1864 beskrevet af V. A. Th.

362. Oversigtskort over det historiske Sønderjylland / af Hector Boeck ; K. Jungsted sign. - Målestok 1:500.000. - København : (i kommission hos Gad), 1944. - Kolor. kort 33 x 28 cm. (Nr. 661)

Med tre indskudte kort.

Viser grænsedragningen de sidste to hundrede år.

Udarbejdet efter Generalstabens danskskrevne generalkort 1860 over Sønderjylland i 1:240.000 af den sande størrelse, indbefattet hertugdømmet Slesvig og dele af Ribe amt.

363. Kort over Sydslesvig / af Hector Boeck ; K. Jungsted dess. - Målestok 1:200.000. - København : Geodætisk Institut : i kommission hos Gad, 1950. - Kolor. kort 56 x 66 cm, sammenfoldet til 21 x 14 cm. (Nr. 662)

Udarbejdet efter Generalstabens danskskrevne generalkort 1860 over Sønderjylland i 1:240.000, samt efter den tyske generalstabs kort over Slesvig-Holsten i 1:100.000, revideret 1942.

Indskudte kort: 1.) Helgoland. - Målestok 1:67.000. - 7 x 8 cm.
2.) Femern. - 9 x 11 cm.

364. Verwaltungsgrenzen (Schleswig-Holstein) : Gemeinden, Ämter und Kreise / Bearbeiter: Landesplanung Schleswig-Holstein ; Herausgeber: Der Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein - Landesplanung -, in Verbindung mit der Akademie für Raumforschung und Landesplanung. - Målestok 1:500.000. - Bremen-Horn : Walter Dorn-Verlag, 1960. - Kolor. kort 21 x 26 cm. (Nr. 805)

Foto af kort 4 fra: Planungsatlas Schleswig-Holstein. Bremen-Horn, 1960. (Deutscher Planungsatlas, bd. III).

Kortet viser forvaltningsgrænserne pr. 1. april 1956.

365. Plan over Dybbølstillingen den 18. april 1864 / tegnet af J. Raben. - (Målestoksforhold ikke givet). - Sønderborg : J. Boisen, (19??). - Kort 38 x 57 cm. (Nr. 665)

Krigskort.

366. Sönder-Jylland (Slesvig). - (Målestok ca. 1:460.000). - (Kjøbenhavn) : J. Hoffensberg, (u.å.). - Kolor. kort 32 x 32 cm. (Nr. 664)

Indskudt kort: Fehmern. - 5 x 5 cm.

Miletabel.

367. Kort over Nordborg og Augustenborg skovriderdistrict. - Målestok 1:80.000. - (S.l.) : (trykt hos) Lith. Anst. af M. Dernen, (u.å.). - Kolor, kort 33 x 37 cm. (Nr. 665)
368. Kort over Sundeved skovdistrict. - Målestok 1:80.000. - (S.l.) : (s.n.), (u.å.). - Kolor. kort 31 x 51 cm. (Nr. 666)
Angiver de kongelige skove og mosers navne og areal.
369. Omegnen af Slesvig / J. H. M. - Målestok 1:40.000. - (København) : (trykt i) Em. Barentzen & Co. Lith. Inst., (u.å.). - Kort 35 x 19 cm. (Nr. 667)
Haves i to eksemplarer; heraf ét kolor. og på pap.
Stednavne på tysk.
370. Kort over det sydlige Slesvig. - (Målestok ca. 1:247.000). - (København) : Jacob Erslevs Forlag, (u.å.). - Kort 26 x 36 cm. (Nr. 668)
Haves i to eksemplarer.
Indskudt kort: Slesvig og omegn. - 7 x 7 cm.

KORT OVER NÖRGE

371. Kart over situationen ved Sticklestadgaardene udi Wærdahlen hvor slaget imellem kong Olaf den Hellige og bönderne udi Norge er holden den 4. august 1030 / underdanig forfattet... af O. Lyng ; stukket af G. N. Angelo. - (Målestoksforhold ikke givet). - Kiöbenhavn : (s.n.), 1794. - Kort 40 x 65 cm. (Nr. 670)
Opklæbet på pap.
"Forfattet til høyvelbaarne herr stiftbefalingsmand Fjeædsted".
Krigskort.
Orienteret mod sydöst.
Kartouche.

1739 - Lantmåterikontoret og dets personale samt landsbøvdningernes kortudgivelser.

Det svenske Lantmåteriet tager sin oprindelse i den instruktion, som den svenske kartografi's "fader" Andreas Bureus i 1628 fik af den daværende Kong Gustav II Adol. Ifølge denne instruktion skulle Bureus udarbejde kort, specielt i stor målestok til brug ved jordreformer, jordfordeling o.lign. Senere fik lantmåterikontoret også til opgave at udarbejde "geografiske" kort, d.v.s. kort i mindre målestok over len, landsdele og riget i sin helhed; men først i 1735 fik kontoret kongeligt privilegium (monopol) på trykningen og udgivelsen af disse kort.

Publiceringen startede med et kort over Mälaren, 1739, dernæst kom i 1742 et kort over Uppland og et over Västmanland. I 1743 et over Södermanland og i 1745 over Närke. På nær kortet over Södermanland findes alle disse på RGB. Så gik udgivervirksomheden fallit, men embedsmændene ved kontoret fortsatte en tid med - på eget initiativ - at udgive kort.

Det var ingeniøren og gravøren Georg Burman, som ledede dette foretagende, og da han døde i 1755, var det også sket med dette initiativ. Inden da havde han og de øvrige ingeniører udgivet:

- (1) Et lille kort over Sverige med en tabel over afstandene i mil mellem hver by.
- (2) Et kort over den finske bugt (Regionens ad Sinum Finnicum) 1742.
- (3) "Wäge-charta öfwer Sweg och Göttha riken".
- (4) "Wäge-charta öfwer Finland och Norland".
- (5) "Charta öfwer Stockholms stads belägenhet".
- (6) "Svea och Götta riken med Finland och Norland", 1747.
- (7) "Charta öfwer Skåne", 1752.

Af disse har biblioteket kun rigskortet fra 1747 (6).

Derefter gik der ca. 20 år, hvor Lantmåterikontoret ikke udgav nogen kort.

I 1770'erne og -80'erne var det premieringeniøren Nils Marelius, der udarbejdede næsten samtlige de kort, som blev udgivet af lantmåteriet. Fra denne periode har biblioteket "Charta öfwer Södra delen af Swerige" 1778, og "Charta öfwer Wärmeland eller Carlstads höfdingdöme" 1783. På det sidste kort er ikke angivet, hvem der har stået for udarbejdelsen, men det skulle ifølge Lönborg "Sveriges karta", 1903, ligeledes være N. Marelius. Om de samlede kortudgivelser i disse år og videre frem til 1834, hvor lantmåteriet officielt overdrog udarbejdelsen af kort til den svenske generalstabs topografiske afdeling, den såkaldte "Topografiska kåren", kan man læse i litteraturen, som er angivet nedenfor.

Lantmåteriets kort er alle udarbejdet på grundlag af det kortmateriale i stor målestok (matrikelkort), som var udarbejdet af institutionen i løbet af de første hundrede år af dens virke.

I 1766 blev der slået et lille hul i Lantmåterikontorets monopol på kortudgivelsen. Det blev nemlig tilladt landshøvdingerne at udarbejde og udgive kort. Et eksempel på et sådant kort har biblioteket i kortet over Wästernorrlands län, udgivet af landshøvding Örnsköld i 1771.

Litteratur.

Sven Lönborg. Sveriges karta. Tiden til omkring 1850. Upsala, 1903. 242 s. - heri specielt: s. 14-53, 61-101, 131-140, 145-146, 152-173, 175-179 og 187-188.

Svenska Lantmåteriet 1628-1928. Historisk skildring. Utgiven av Sällskapet för Lantmåteriets historia. Del I-III. Stockholm, 1928. 629, 614 og 44 s. + 41 kort. Ill. - heri specielt: Del I, s. 257-299: Peterson-Berger. Lantmåteriets kartografiske verksamhed. Del II, s. 383-529: Sam Hedar. Lantmåteristyrelsens arkiv. Del III (hele bindet): Kartreproduktioner.

372. Charta öfwer Mälaren = Lacus Mælaren cum adjacentibus accuratissime delineatus holmiæ / E. Geringius sculpsit. - (Målestok ca. 1:145.000). - (Stockholm) : Dess Landtmäterii Contoir igennem Jacob Nordencreutz, (1739). - Kolor. kort 50 x 97 cm. (Nr. 721)
- Stednavnene er svenske, ellers parallel svensk og latinsk tekst.
Kartouche med havmænd, heste, putti'er og skib.
373. Charta öfwer Upland och Söder Törn / G. Biurman sculp.(sit). - (Målestok 1:420.000). - (Stockholm) : Des Landtmäterii Contoir, (1742). - Kolor. kort 47 x 56 cm. (Nr. 722)
- Indskudt kort: Sydligste del af Sotholm härad.
Kartouche: Landskabsmotiv med to vandringsmænd, samt Upplands våben.
374. Charta öfwer Wästmanland och Fierdhundra / G. Biurman sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:327.000). - (Stockholm) : Kong. Landtmäterii Contoiret, (1742). - Kolor. kort 48 x 56 cm. (Nr. 723)
- Kartouche: Landskab; i baggrunden tre bjerge, hvor der står luer og røg op af - et motiv der også findes på Wästmanlands våben, - i forgrunden smede og støberiarbejdere.
375. Charta öfwer Nerike / G. Biurman sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:265.000). - (Stockholm) : Kong. Landtmäterii Contoiret, (1745). - Kolor. kort 48 x 57 cm. (Nr. 724)
- Kartouche: Forrest, Nerikes våben og en liggende kvinde. Bagerst støberiarbejdere.
376. Svea ock Göta riken, med Finland ock Norland / G. Biurman sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:2.485.000). - Stockholm : (s.n.), 1747. - Kolor. kort 55 x 47 cm. (Nr. 725)
- Iflg. Lönborg, Sveriges karta, 1903 er det ingeniørerne ved Landtmäterii-kontoret, med G. Biurman i spidsen, der er ansvarlige for og har udgivet kortet.
O-meridian: Observatorium i Upsala.
Indskudt kort: Norre delen af Sverige. - Målestok ca. 1:7.773.000. - (Ikke kolor.)
Kartouche med vinget rigsæble foroven
377. Geographisk charta öfwer West. Norrlands lähn eller Ångerman-Medelpad och Jemtland, tillika med Åsele lappmark / sammandragen och författad af Joh. Törnsten ; graverad af C. Bergqvist och Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:668.000). - (Wester Norrland) : Pehr Abr. Ornskold, 1771. - Kolor. kort 51 x 63 cm. (Nr. 726)
- Kartouche: Landskab med hammermølle; øverst et kronet "G".
378. Charta öfwer södra delen af Swerige / af Nils Marelius ; graverad af C. Bergqvist och F. Akrel. - (Målestok ca. 1:1.090.000). - (Stockholm) : (Landtmäterii Contoiret), 1778. - Kolor. kort 56 x 48 cm. (Nr. 727)
- I mindre pæn stand.
Dedikation.

379. Charta öfwer Wärmeland eller Carlstads höfdingedöme / grav^d af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:360.000). - (Stockholm) : Dess Landtmäterie Contoir, 1783. - Kolor. kort 57 x 49 cm. (Nr. 728)

Indskudt kort: Nordlige del af Ålfedals härad. - Ca. dobbelt så stort målestoksforhold som hovedkortet. - 11 x 11 cm.
Kartouche med Värmelands våben foroven.

1796 - Det Hermelinske kortværk og Geografiska Inrättningen.

Friherre Samuel Gustaf Hermelin, 1744-1820, startede sin karriere i bjergværksindustrien, hvor han avancerede til "bergsråd", d.v.s. medlem af det "bergs-kollegium" på 2-6 personer, som forvaltede Sveriges fjeldområder og udnyttelsen af disse. Senere begyndte han at arbejde med en geografisk-statistisk beskrivelse af Sverige, og til dette formål lod han udarbejde nogle kort over den nordlige, mineralrige del af landet. Det var denne kortproduktion, der efterhånden blev til 33 kortblade over Sverige og Finland. Hermelin udarbejdede ingen kort selv, men stod som organisator og udgiver af kortværket.

På nær de første kort over det nordlige Sverige, som blev udarbejdet på et lidt løsere grundlag, så blev kortene stort set udarbejdet efter et bestemt mønster.

Først reducerede man de ejendoms- og bykort, som fandtes i de statelige arkiver, først og fremmest i lantmåterikontorets arkiv, dernæst tilføjede man yderligere topografiske detaljer ved rejser i området, og endelig korrigerede man kortene gennem astronomiske observationer og længdemålinger på så mange steder, det var muligt.

Kongelig tilladelse til at behytte de statelige arkiver, som ellers ikke var tilgængelige, fik Hermelin i 1796 samtidig med, at han fik 15 års privilegium (monopol) på udgivelse af kort i Sverige. Hermed overtog han i alt fald teoretisk lantmåterikontorets privilegium (se dette).

Fra og med kortene over de finske landskaber, var det officeren C.P. Hällström, som udarbejdede de fleste af kortene og foretog en mængde gradsbestemmelser. Kortværkets fire sidste kort blev udgivet af et aktieselskab "Geografiska Inrättningen". Dette selskab havde købt hele Hermelins kortvirksomhed, idet han ikke længere økonomisk kunne overkomme kortudgivelsen. Kortværket, som her er behandlet, omfatter endda ikke alle de kort, som Hermelin finansierede og udgav; se herom videre i litt. henv.

På nær værkets sidste kort, Kalmar län, som udkom i 1818, findes alle kortene fra det Hermelinske kortværk på biblioteket og mange i to eksemplarer; heraf er dog oftest det ene eksemplar i dårlig stand.

Opstilling: Kronologisk efter første oplags udgivelsesår.

Litteratur:

Sven Lönborg. Sveriges karta. Tiden til omkring 1850. Uppsala, 1903. 242 s. - heri: s. 193-218: Om det Hermelinske kortværk.

Einar Bratt. Samuel Gustaf Hermelin. Ill. - i hans: En krönika om kartor öfver Sverige. Stockholm. Generalstabens Litografiska Anstalt, 1958. 132 s. + kort, s. 77-80.

380. Geografiske kartor öfver Sverige utgifne af friherre S. G. Hermelin.
- Stockholm : S. G. Hermelin, 1810. - 1 blad 55 x 41 cm. (Nr. 715)
Oversigtsblad over 30 kort udgivet af S. G. Hermelin.
Vandmærke: Blauw. Samt en ramme eller et skjold med bogstaverne
"D~~X~~"
B inden i.
381. Charta öfver Wästerbottn och svenske lappmarcken / författad af
Anton Swab och af Clas Wallman ; graverad af Fr. Akrel. - (Måle-
stok ca. 1:1.485.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1796. - Kolor.
kort 53 x 56 cm. (Nr. 671 og 698)
Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.
O-meridian: Ferro.
Udarbejdet "efter äldre och nyare chartor samt observationer vid en
resa år 1795".
Målestok i svenske mil og i tyske mil.
382. Charta öfver Gästrikland och Hellsingland / sammendragen... af
Oluf Insulander ; under F. A. U. Cronstedts inseende ; graverad af
Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:420.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin,
1796. - Kolor. kort 60 x 55 cm. (Nr. 672 og 699)
Haves i to eks.; heraf ét på lærred.
O-meridian: Ferro.
Målestok i svenske og tyske mil.
383. Charta öfver Herjeådalen / af A. Swab och C. M. Robsahm. - (Målestok
ca. 1:420.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1797. - Kolor. kort
43 x 52 cm. (Nr. 673 og 700)
Haves i to eksemplarer; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
O-meridian: Ferro.
Udarbejdet "efter den af landshöfdingen och commendeuren herr grefve
F. A. U. Cronstedt lämnade charta och efter observationer vid en resa
år 1796".
Målestok i svenske mil og tyske mil.
384. Charta öfver Ångermanland, Medelpad och Jämtland / ... af S. G. Hermelin.
; graverad af G. Broling. - (Målestok ca. 1:675.000). - (Sweri-
ge) : S. G. Hermelin, 1797. - Kolor. kort 50 x 62 cm. (Nr. 674 og
701)
Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
Udarbejdet "efter den af landshöfdingen, friherre P. A. Ornskjöld
år 1771 udgifne charta, med tilläggninger...".
Ornskjöld's kort, se nr. 377.
Målestok i svenske og tyske mil.
385. Charta öfver Sverige med tilgränsande länder / graverad af Fr. Akrel
; renoverad af E. Åkerland. - Målestok ca. 1:3.500.000. - (Sverige) :
S. G. Hermelin, 1809. - Kolor. kort 55 x 58 cm. (Nr. 675)
Iflg. Lönborg, Sveriges karta, 1903, er kortet, på grundlag af andre
kort, "sammandragen af Enagrius".
1797 er det oprindelige udgivelsesår. 1809 blev kobberpladen renoveret.
O-meridian: Ferro (beregnet til 19.53'45" vest for Paris).
Viser hele Danmark, Norge, Sverige og Finland, samt Østersøkysten og
Balticum
Målestok i svenske og tyske mil.
Ren kartouche.

386. Charta öfver Uleåborgs höfdingedöme / författad... af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:745.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1798. - Kolor. kort 59 x 62 cm. (Nr. 676 og 702)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.
Udarbejdet "enligt særskilde chartor och anmärkningar under resor".

387. Charta öfver Wasa höfdingedöme / författad af C. P. Hällström. - (Målestok ca. 1:565.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1798. - Kolor. kort 56 x 63 cm. (Nr. 677 og 703)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i mindre pæn stand.

388. Charta öfver Nylands och Tavastehus samt Kymmenegårds höfdingedömen / författad af C. P. Hällström. - (Målestok ca. 1:550.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1798. - Kolor. kort 57 x 63 cm. (Nr. 678 og 704)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.

389. Charta öfver Åbo och Björneborgs höfdingedöme / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:550.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1799. - Kolor. kort 58 x 63 cm. (Nr. 680 og 705)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.
Udarbejdet "efter særskilde chartor".

390. Charta öfver Sawolax och Karelens eller Kuopio höfdingedöme / författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:550.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, (1799). - Kolor. kort 55 x 63 cm. (Nr. 679 og 706)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.

391. Charta öfver storfurstendömet Finland / sammandragen och författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:1.670.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1799. - Kolor. kort 54 x 59 cm. (Nr. 681 og 707)

Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred og i dårlig stand.
Ren kartouche.

392. Charta öfver Stora Kopparbergs höfdingedöme eller Dalarne / författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:485.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1800. - Kolor. kort 57 x 59 cm. (Nr. 682)

393. Charta öfver Kopparbergs, Säters, Näsgårds och Väster Bergslagens fögderier i Stora Kopparbergs höfdingedöme / författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:225.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1800. - Kolor. kort 58 x 62 cm. (Nr. 683)

394. Charta öfver Västerås höfdingedöme / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af Fr. Akrel. - (Målestok ca. 1:241.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1800. - Kolor. kort 57 x 60 cm. (Nr. 684 og 708)

Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
Udarbejdet "efter äldre chartor med rättelser och tilläggningar under resor af C. A. Hjort af Ornäs och efter nyaste astronomiska observationer".

395. Charta öfver Upsala höfdingedöme / författad af C. P. Hällström ; graverad af Fredr. Akrel. - (Målestok ca. 1:233.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1801. - Kolor. kort 64 x 45 cm. (Nr. 685 og 709)

Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
Ren kartouche.

396. Charta öfver Stockholm höfdingedöme / ... författad af C. P. Hällström ; sc(ripsit) S. I. Neele ; renoverad af S. Anderson. - (Målestok ca. 1:233.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1811. - Kolor. kort 90 x 59 cm. (Nr. 686)

Udarbejdet "efter meddelte chartor och underrättelser af Samuel af Ugglas och efter nyare måtninger, resor och astronomiska observationer".

1802 er det oprindelige udgivelsesår. 1811 blev kobberpladen renoveret.

397. Charta öfver Örebro höfdingedöme / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af S. Neele ; renoverad af S. Anderson. - (Målestok ca. 1:233.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1811. - Kolor. kort 77 x 49 cm. (Nr. 687 og 710)

Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.

Udarbejdet "efter sammandragne geometriske måtninger och flera orters ären 1798, 1801 och 1802 astronomiskt bestämda lägen".

1803 er det oprindelige udgivelsesår. 1811 blev kobberpladen renoveret.

Ren kartouche.

398. Charta öfver Nyköpings höfdingdöme / författad af C. P. Hällström ; graverad af Sam. Anderson. - (Målestok ca. 1:205.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1804. - Kolor. kort 56 x 62 cm. (Nr. 688 og 711)

Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.

O-meridian: Ferro (beregnet til 19.53'45" vest for Paris).

399. Karta öfver Gottland eller Wisby / författad af C. P. Hällström ; graverad af E. Åkerland och C. G. Lundgren. - (Målestok ca. 1:146.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1805. - Kolor. kort 90 x 58 cm. (Nr. 689)

O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).

Indskudt kort: Gottska Sandö. - 11 x 11 cm.

400. Karta öfver Göteborgs och Bohus läns höfdingdöme / författad af C. G. Forssell ; graverad af S. Anderson. - (Målestok ca. 1:202.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1806. - Kolor. kort 92 x 57 cm. (Nr. 690)

401. Karta öfver Halmstads höfdingdöme eller Halland / författad... af C. G. Forssell ; Sam. Anderson sc(ripsit). - (Målestok ca. 1:205.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1807. - Kolor. kort 84 x 60 cm. (Nr. 691)

Udarbejdet "efter geometriske kartor och under resor gjorde måtninger och observationer".

O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).

402. Karta öfver Skaraborgs höfdingdöme / ... författad af C. G. Forssell ; S. Anderson sc(ripsit). - (Målestok ca. 1:244.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1807. - Kolor. kort 60 x 62 cm. (Nr. 692)
- Udarbejdet "efter geometriske kartor, nyeste astronomiske observationer och under resor gjorda rättelser".
O-meridianen er antaget som liggende 20 grader vest for Paris.
Den af B. B. v. Platen projekterede kanal, til forening af Venern og Vettern, er indtegnet.
403. Karta öfver Götarike eller södra delen af Sverige / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af C. G. Lundgren. - (Målestok ca. 1:735.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1807. - Kolor. kort 86 x 58 cm. (Nr. 693)
- Udarbejdet "efter äldre och nyare kartor samt astronomiske observationer".
O-meridian: 20 grader vest for Paris.
404. Karta öfver Elfsborgs höfdingdöme / ... författad af Carl G. Forssell ; S. Anderson sc(ripsit). - (Målestok ca. 1:267.000). - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1808. - Kolor. kort 93 x 58 cm. (Nr. 694 og 712)
- Haves i to eksemplarer; heraf et på lærred.
Udarbejdet "enligt nyeste astronomiske observationer samt under resor förbättrade äldre geometriske kartor".
O-meridian: 20 grader vest for observatoriet i Paris.
405. Karta öfver Carlstads höfdingdöme eller Wärmeland / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af C. G. Lundgren. - Målestok 1:200.000 eller "10.000 alnar på 1 decimaltum". - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1808. - Kolor. kort 106 x 88 cm, på 2 blade. (Nr. 695-696)
- Det sydlige blad bærer (under)titlen: "Karta öfver Wärmeland : södra delen."
Udarbejdet "efter nye astronomiske observationer och sammendrag af geometriske måtninger".
406. Karta öfver Jönköpings, Kronobergs och Blekinges höfdingdöme / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af Sam. Anderson. - Målestok ca. 1:300.000 eller "15.000 alnar på 1 dec. tum". - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1809. - Kolor. kort 86 x 63 cm. (Nr. 697)
- Udarbejdet "efter äldre kartor och af C. G. Forssell under resor gjorda rättelser".
O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).
Ren kartouche.
407. Karta öfver Ostergötland / ... författad af C. P. Hällström ; graverad af C. G. Lundgren. - Målestok 1:250.000. - (Sverige) : S. G. Hermelin, 1810. - Kolor. kort 60 x 65 cm. (Nr. 713 og 716)
- Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
Udarbejdet "efter den af M. Wallberg sammandragna karta och enligt nyeste astronomiske Ortsbestämmelser".
O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).

408. Karta öfver Swearike och norra delen af Sverige / författad af C. P. Hällström ; S. Anderson sc(ripsit). - (Målestok ca. 1:713.000). - (Sverige) : Geografiska Inrättningen, 1811. - Kolor. kort 93 x 58 cm. (Nr. 714 og 717)
Haves i to eks.; heraf ét på lærred og i dårlig stand.
O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).
Ren kartouche.
409. Karta öfver Malmöhus och Christianstads höfdingdömen eller Skåne / författad af C. P. Hällström ; graverad af Edward Personne. - Målestok 1:150.000. - (Sverige) : Geografiska Inrättningen, 1812. - Kolor. kort 102 x 92 cm, på 2 blade. (Nr. 718-719)
O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).
Ren kartouche.
410. Karta öfver Sverige och Norrige / sammandragen och författad af C. P. Hällström ; S. Anderson sc(ripsit). - Målestok 1:2.000.000. - (Sverige) : Geografiska Inrättningen, 1815. - Kolor. kort 90 x 60 cm. (Nr. 720)
Haves på lærred i mindre pæn stand.
O-meridian: Ferro (beregnet til 20 grader vest for Paris).
Viser også Danmark og Østersøkysterne, samt størsteparten af Finland.
Indskudt kort: Finnmarkens amt.

1805 - Carl Akrell.

Var søn af kobberstikkeren Frederik Akrel, som bl.a. stak mange af Hermelins kort (se disse). Carl Akrell, 1779-1868, var bl.a. generalløjtnant og chef for Topografiska Kåren (svarende til den danske generalstabs topografiske sektion) fra dens start i 1831 og til 1856 og var som sådan med til at forme den moderne svenske kartografi.

Hans første kort er en "Plan af Stockholm" fra 1805. Sverigeskortet fra 1811, som haves her på biblioteket, var hans andet kort. Sammen med dette udgav han en geografisk/kartografisk beskrivelse "Underrättelser till kartan öfver Sverige", Stockholm, 1811. 35 s. + 4 tab. Heri skriver han om kilderne til sit Sverigeskort: "Astronomiska ortbestämmelser och triangel-mätningar öfver Sveriges kuster, samt alla utkomna geografiska och hydrografiska kartor äro begagnade, hvarförutan en mängd ritade kartor och handskrifter lemnat ganska viktiga, hittills okända upplysningar".

Øvrige kortarbejder fra Akrell: Karta öfver landsvägarne i Sverige. 1811. - Res-karta öfver Sverige. Södra delen. 1830. - (samme). 1853. Nye oplag 1857, 1860. Plus at han har bidraget med kort til: Gustaf af Klint: Sveriges Sjöatlas, der startede 1797, og G. Wahlenberg: Berättelse om mätningar (....) för att bestämma Lappska fjällens höjd (....) Stockholm, 1808.

Litteratur:

Lefnadsteckningar öfver Kungl. Svenska Vetenskaps Akademiens efter år 1854 aflidna ledamöter. Stockholm, 1869 ff. Bd. 2., s. 43-56.

Sven Lönborg. Sveriges karta. Tiden til omkring 1850. Uppsala, 1903. 242 s. - heri: s. 214: Om Carl Akrell.

411. Karta öfver Sverige / af Carl Akrell ; graverad af Carl Akrell. -
Målestok 1:1.500.000. - (Sverige) : (s.n.), 1811. - Kort 100 x
60 cm. (Nr. 729)

O-meridian: Stockholm (beregnet som 15.42'57'' øst for Paris).

Viser en del af Sveriges nabolande.

Sammen med kortet udkom: Carl Akrell. Underrättelser till kartan
öfver Sverige. Sthlm., 1811. 35 s. +4 tab.

Ren kartouche.

1706 - Eugène Henri Fricx.

Eugène Henri Fricx var boghandler og bogtrykker i Bruxelles i de første tiår af det 18. århundrede. Hans kortproduktion startede i 1706 med udgivelsen af krigskort fra den spanske arvefølgekrig (1701-1713).

Samme år startede udgivelsen af kortet over Nederlandenes sydlige del (Belgien) i 24 blade; bortset fra bladet "Luxembourg", der blev stukket i 1727, var dette kortværk færdigt i 1712. Herudover har man kendskab til tre kort, udgivet af Fricx; Fra 1706, "Carte tres particuliere du pays de Waes ...", fra 1711, "Postarum seu veredariorum stationes per Germaniom et provincias adjacentes", samt et udateret kort: "Exactissima Brabantiae et Limburgi tabula ...".

Fricx' kort er baseret på militære kort af franske ingeniører, og hans korts store datidige betydning kan bl.a. ses af, de blev kopieret af kortudgivere i Paris, Augsburg og Amsterdam. Fricx døde ca. 1740.

Biblioteket har 26 af de 47 krigskort og planer af belejringer og fæstninger fra den spanske succesionskrig, 11 af de 24 kort over Nederlandenes sydlige del, samt kortet "Brabantiae tabula". I Koemans "Atlantes Neerlandici" nævnes indholdet af et atlas, udgivet af Fricx i 1712 med titlen: "Table des cartes des Pay Bas et des frontiéres de France, avec un recueil des plans des villes, siéges et batailles données entre les hauts alliés et la France!"; (også kendt under titlen: "Recueil des cartes des provinces meridionales des Pay Bas et des frontiéres de la France, et des plans des villes, siéges et batailles données entre les hauts alliés et la France"). Heri findes samtlige Fricx' kort på nær ovennævnte kort over Luxembourg fra 1727 og det udaterede kort "Brabantiae tabula". Nedenfor er bibliotekets kort anført i den rækkefølge, de forekommer i dette atlas, d.v.s. ikke kronologisk - sidst kommer så indførslerne for kortet over Luxembourg og det udaterede "Brabantiae tabula".

Litteratur:

Biographie Nationale. Publiée par l'académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique. Bruxelles, 1880-1883. Vol 7, p. 302-304.

Fricx, Eugène Henri. - i: Koeman, C. (ed.). Atlantes Neerlandici. Amsterdam. Theatrum Orbis, 1967-1971. Vol. II, p. 109-110.

412. Carte particuliere des environs de Lier et d'une partie de la Campine. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1706. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 733)
413. Carte particuliere des environs de Roermonde, Venlo, Le Marais de Peel, &c. / Harrewyn fesit. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 734)
414. Carte particuliere des environs de Menin, Courtray, Ypre, Dixmude et Deynse / Harrewyn f.(esit). - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 735)
415. Carte particuliere des environs de Bruxelles avec le Bois de Soigne et d'une partie de la Flandre jusques a'Gand. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1706. - Kort 40 x 55 cm. (Nr. 736)
416. Carte particuliere des environs de Namur, Huy, Dinant, Phillipville, ect. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, (170?). - Kort 40 x 54 cm. (Nr. 737)
417. Carte particuliere des environs de Liege, Limbourg, et partie de Luxembourg / Harrewyn sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1708. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 738)
418. Les embouchures de la Somme et de Bresle Riv. ou est St. Valeri, Eu et Dieppe / J. Harrewyn f.(ecit). - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 56 cm. (Nr. 739)
419. Les environs d'Abbeville, Dourlens, Amiens, Corbie, et du cours de la Somme / Harrewyn fecit. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 740)
420. Carte particuliere des environs de Cambrai, Bappaumes, St. Quentin, Perone. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 741)
421. Carte particuliere des environs d'Avesnes, Landrecy, La Capelle, Guise, ect. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1712. - Kort 41 x 56 cm. (Nr. 742)
422. Plan de l'action entre le corps des troupes alliez commandé par le g.^I maj. F. Webb, contre l'armée des francois commandé par le comte de la Motte aupres de Wynendale le 28. sept.^e 1708 / J. G. Harrewyn f.(ecit). - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1711. - Kort 24 x 30 cm, på blad 58 x 42 cm. (Nr. 745)

Krigskort.

Orienteringen kan ikke bestemmes.

Under kortet to spalter forklarende tekst, med titlen: Relation de l'action qui s'est passée a Wynendale le 28, soptemb. 1708, entre... Kartouche.

423. Plan de la bataille de Malplaquet et Camperdu donnée le 11. septembre 1709, a 7. heures du matin jusqu'a 4. heures apres midy, que l'ennemy se retira vers Maubeuge et Bavay / par mons.^F Bruchman. - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 38 x 47 cm. (Nr. 746)

Krigskort.

Orienteret mod vest - sydvest.

424. Plan du siege de Mons (6. sept. - 23. oct. 1709) / J. Harrewyn f.(esit). - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 53 x 56 cm. (Nr. 747)
- Krigskort.
Orienteret mod nordvest.
Kartouche omkranset af en trofæsamling og faldne soldater.
425. Dessen des attaques de la ville de Mons / Harrewyn fesit. - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 19 x 30 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 748).
- Krigskort.
Kartouche.
426. Plan de la ville de Douay et du fort de l'Escarpe. - (Målestok ca. 1:24.000). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 19 x 26 cm. (Nr. 749).
- Haves i 2 eksemplarer, det ene på blad 29 x 50 cm.
Orienteret mod sydøst.
Ren Kartouche.
427. Plan du champ de bataille pour l'armée des hauts-allies entre Vitry et Montigny le 28. may 1710. - (Målestoksforhold ikke givet). - (Bruxelles) : (Fricx), (ca. 1710). - Kort 19 x 50 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 750).
- Krigskort.
Orienteret mod vest-nordvest.
Ren kartouche.
428. Carte tres particuliere des environs de Douay ou l'on voit les lignes de circonvallation, comme aussy l'inondation faite par la Scarpe; et les retrenchement de l'armée des alliés d'ans la plaine de Lens le 30. avril 1710 / Harrewyn scul.(psit). - (Målestok ca. 1:155.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 25 x 37 cm. (Nr. 750).
- Krigskort.
Ren Kartouche.
429. Bethune : attaque du general Fagel ou il a fait ouvrir la tranchée la nuit du 23. au 24.me de juliet (et) attaque du general Schoulenbourg ou l'on n'a ouvert la tranchée que le 27. de juliet / Harrewyn f.(esit). - (Målestok ca. 1:5.300). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 56 cm. (Nr. 751).
- Krigskort.
Kartouche.
430. Plan de St Venant : avec la circonvallation et l'ataque, investi par s.^a. mons.^r le prince d'Orange le 6.7.^{bre} 1710, par 20 bat. et 4 esq. l'ouverture de la tranchée se fit la nuit du 16. au 17.e 7.bre et la place demanda a capituler le 29.e du meme mois 1710 / P.Devel f.(esit). - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 41 x 47 cm. (Nr. 752).
- Krigskort.
Ren kartouche.
431. Plan de l'attaque de St Venant ouverte la nuit du 16. au 17. septembre 1710 / J. Harrewyn fesit. - (Målestoksforhold ikke givet). - (Bruxelles) : (Fricx), (ca. 1710). - Kort 41 x 24 cm. (Nr. 753).
- Krigskort.

432. Plan de la ville d'Air et du fort St Francois : et de ses trois attaques dans l'estat qu'elle estoit quand elle fut assiégée par les hauts alliés sous le commandement de s.a.s. monseig. le prince d'Anhalt Dessau l'an 1710, ayant été investie le 6.me de mois de sept. et prise par accord le 8.me novemb. à 6. heures du soir / leve et dessiné par J.H. Weber ; F. Devel fesisit. - (Målestok ca. 1:6.200). - Bruxelles : Fricx, 1712. - Kort 43 x 59 cm. (Nr. 754).
- Krigskort.
Orienteret mod nordvest.
Ren kartouche.
433. Plan de la ville d'Aire et de ses environs, représentée dans l'état qu'elle étoit lors qu'elle fut affiegée par les haut-alliés sous le commandement de son a.s. monseig.^r le prince d'Anhalt Dessau, investie le 6. septembre et prise le 8. novembre 1710 a 6. heurs du soir / exactement levé et dessiné par Jean Henri Weber ; J.G. Harrewyn le jeune fesisit. - (Målestok ca. 1:50.000). - Bruxelles : Fricx, 1711. - Kort 47 x 61 cm. (Nr. 755).
- Krigskort.
Orienteret mod nordvest.
Kartouche.
434. Bouchain : ville forte du Comte de Hainaut située sur le riviere d'Escaut / P. Devel f.(esit). - (Målestok ca. 1:6.400). - Bruxelles : Fricx, 1711. - Kort 19 x 25 cm. (Nr. 756).
- Haves i to eksemplarer, det ene på blad 29 x 50 cm.
Orienteret mod øst.
Ren kartouche.
435. Plan du siege du Bouchain / Harrewyn fec.(it). - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1711. - Kort 30 x 40 cm, på blad 59 x 50 cm. (Nr. 757).
- Krigskort.
Tekst og forklaring under kortet.
Dedikation.
436. Plan du Quengy, ville forte au Comté de Henault / P. Devel f.(esit). - (Målestok ca. 1:7.000). - Bruxelles : Fricx, (ca. 1712). - Kort 18 x 24 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 758).
- Kartouche.
437. Plan de la situation et du siege du Quesnoy investi le 8.me de juin 1712 par un détachement de la grande armée de 30. bataillons & 18. escadrons commandé par son exc.^{ce} le Baron de Fagel : dont la garnison se determina de se rendre prisonniere de guerre le 4. juillet de la meme année, & en fortit le matin entre les 7. & 8. heures / Harrewyn fecit. - (Målestoksforhold ikke givet). - Bruxelles : Fricx, 1712. - Kort 27 x 34 cm. (Nr. 758).
- Krigskort.
Dedikation.
Ren kartouche.
438. Plan de Charleroy. - (Målestok ca. 1:5.000). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 36 x 49 cm. (Nr. 759).
- Ren kartouche.
Orienteret mod vest.

439. Plan et profil de la ville de Maubeuge / Harrewyn f(esit). — (Målestok ca. 1:5.100). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 31 x 37 cm. (Nr. 760).
Orienteret mod vest-nordvest.
440. Plan de Conde / Harrewyn f.(esit). - (Målestok ca. 1:9.500). - Bruxelles : Fricx, (ca. 1710). - Kort 18 x 24 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 761).
Orienteret mod nordvest.
441. Plan de la ville et citadelle de Valenciennes : ville forte du Comté d'Hainaut située sur la riviere de l'Escaut; elle fut prise sur les espagnols par le françois le 17. mars 1677. - (Målestok ca. 1:5.500). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 37 x 48 cm. (Nr. 762).
Orienteret mod nordvest.
Ren kartouche.
442. Plan de Phillippe-ville dans le Comté de Hainaut située á 50. degrez et 16. minutes de latitude, et á 25. degrez et 53. minutes de longitude. - (Målestok ca. 1:6.200). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 30 x 39 cm, på blad 50 x 59 cm. (Nr. 763).
Indskud: En af bastionerne tegnet op i målestok 1:1.600, samt i profil.
Orienteret mod øst.
Ren kartouche.
443. Le plan de Hesdin : ville forte du Comté d'Artois sur la riviere du Canche / P. Devel f.(esit). - (Målestok ca. 1:8.100). - Bruxelles : Fricx, 1711. - Kort 21 x 28 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 764).
Orienteret mod nordøst.
Kartouche.
444. Plan de la ville et citadelle de Cambray : place forte du Pays-bas, capitale du Comté de Cambresis situé sur la riviere de l'Escaut a trois lieues de Bouchain, a cinq du Quenoy, a six et demy de Landrecy, a six de Valenciennes, a cinq de Douaÿ, a huit de d'Arras, et a six de Perone, l'Archeveque de Cambraÿ est Duc de Cambray, Comté de Cambresis, et Prince du S. Empire, elle fut prise sur les espagnoles par les françois les 5. d'avril 1677. - (Målestok ca. 1:5.000). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 38 x 49 cm. (Nr. 765).
Orienteret mod nord-nordvest.
Ren kartouche.
445. Plan de la ville et citadelle d'Arras : place forte, eveché, capitale du Comté d'Artois située sur la petite riviere d'Escarpe. - (Målestok ca. 1:8.700). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 38 x 49 cm. (Nr. 730).
Orienteret mod syd.
Ren kartouche.
446. Plan de la ville de St Omer avec les forts des environs : place forte du Comté d'Artois, evesché située sur la riviere d'Aa, éloigne de sept lieues de Graveline, a six d'Arde, a neuf de Boulogne, a neuf de Calais, quatre de Cassel, trois d'Aire et a six de Bergue S. Winox. - (Målestok ca. 1:6.640). - Bruxelles : Fricx, 1710. - Kort 37 x 48 cm. (Nr. 731).
Orienteret mod vest.
Ren kartouche.

(430.1-37.232-21)

(430.1-37.231.5)

(430.1-37.282-22)

(430.1-37.231)

(430.1-37.234)

(430.1-37.235)

(430.1-37.234.2)

(430.1-37.236)

(430.1-37.237)

(430.1-37.236.4)

(430.1-37.222.34)

(430.1-37.224.5)

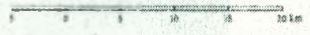
(430.1)

- Gemeindegrenze (innerhalb des Amtsbezirks)
- Grenze des Amtsbezirks bzw. der Kirchspielslandgemeinde
- Sitz des Amtes bzw. der Kirchspielslandgemeinde
- Amtsfreie bzw. kirchspielsfreie Gemeinde
- Städte
- Stadtkreise
- Landkreise
- ⊕ zusammengehörige Gebietsteile

*) Nord- u. Süderdithmarschen: Kirchspielslandgemeinden und Kirchspielsfreie Gemeinden

Stand: 1. April 1956

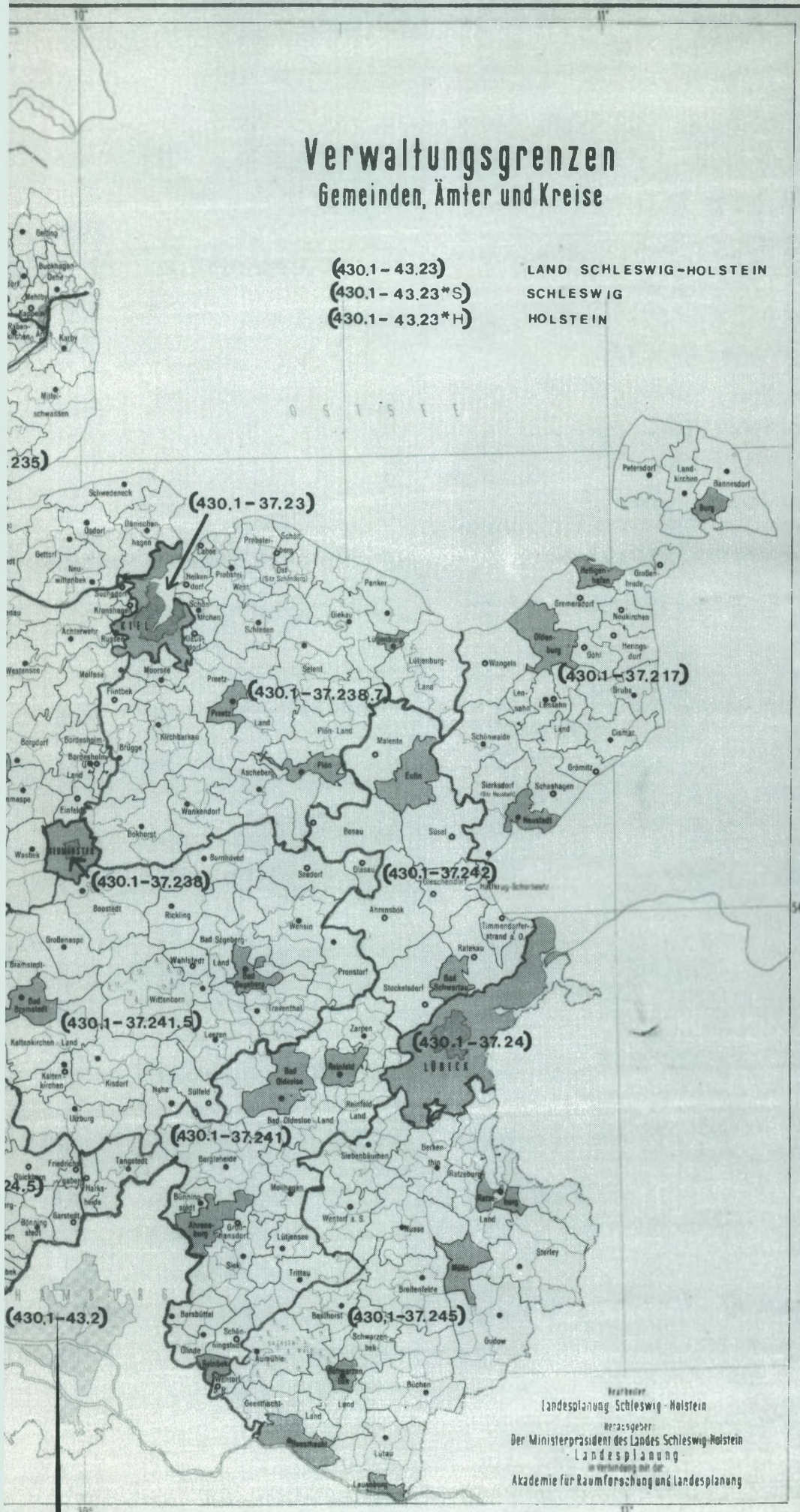
1:500 000

Verwaltungsgrenzen Gemeinden, Ämter und Kreise

(430.1 - 43.23)
(430.1 - 43.23*S)
(430.1 - 43.23*H)

LAND SCHLESWIG-HOLSTEIN
SCHLESWIG
HOLSTEIN

Verarbeitet
Landesplanung Schleswig-Holstein
Herausgeber
Der Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein
Landesplanung
in Verbindung mit der
Akademie für Raumforschung und Landesplanung

447. Plan de la ville d'Ipres. - (Målestok ca. 1:14.000). - Bruxelles : Fricx, 1709. - Kort 20 x 26 cm, på blad 29 x 50 cm. (Nr. 732).
Orienteret mod øst.
Kartouche.
448. Les environs de Luxembourg, Bastogne, Arlon, La Roche, ect. - (Målestok ca. 1:115.000). - Bruxelles : Fricx, 1727. - Kort 41 x 55 cm. (Nr. 743).
449. Exactissima Brabantia et Limburgi tabula illustrissimis Brabantia ordinibus / dicata per Eug. Henri Fricx ; J. Harrewyn sculp.(sit). - (Målestok ca. 1:310.000). - Bruxelles : Fricx, (17??). - Kort 51 x 58 cm. (nr. 744).
Målestok i milaria germanica comunia og horæ itineris.
Kartouche med bl.a. et kronet våbenskjold med den brabantiske løve.

GEOGRAFISK REGISTER:

- registrats systematik er kopieret fra UDC's (Universal Decimal Classification) geografiske hjælpetabeller.

- dette forklarer de tal, der står foran de enkelte områders navne. Kun den del af tabellerne, som var nødvendig, for at dække denne katalogs behov, er medtaget. Under de enkelte geografiske områder findes henvisning til katalog nr.'erne på de kort, der dækker en større (markeret med en streg under henvisningen) eller en mere perifer (uden streg under henvisningen) del af det pågældende område. Der er også en streg under henvisningen, hvis hele det område - stort eller lille - kortet dækker, er indeholdt i det område, hvorunder henvisningen er sat. I anførelsestegn efter henvisningen til kortets nummer i katalogen er angivet udgivelsesåret for kortet, eller - i de få tilfælde, hvor der er stor forskel på udgivelsesåret og årstallet for situationen afbildet på kortet - årstallet for situationen.

Se i øvrigt i indledningen om det geografiske registers indretning.

(4)	EUROPA	<u>126"1833"</u>
(430.1)	BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND	
(430.1-43.2)	Land Hamburg	<u>9"1652", 11"1652", 12"1652",</u> <u>338"1780", 124"1840".</u>
(430.1-43.23)	Land Schleswig-Holstein	<u>315 "før 1843", 223"1848",</u> <u>364"1960".</u>
(430.1-43.23 ⁺ S)	Schleswig	<u>342"1806", 346"1829", 60"1835",</u> <u>61"1836", 62"1836", 348"1839",</u> <u>63"1841", 304"1850", 350"1850",</u> <u>224"ca.1851", 249"1857-1858",</u> <u>250"ca.1858", 251"1859", 252"1860"</u> <u>285"1860", 305"1864", 255"1866",</u> <u>258"1873", 260"1892", 264"1919",</u> <u>362"1944", 363"1950", 366"u.å.",</u> <u>370"u.å.",</u>
(430.1-43.23 ⁺ H)	Holstein	<u>9"1652", 340"1798", 341"1801",</u> <u>345"1827", 347"1838", 349"1844",</u> <u>143"1845", 125"1848", 253"1861-64</u> <u>305"1890".</u>
(430.1-37.217)	Kreis Oldenburg	<u>8"1652", 10"1652", 58"1825",</u> <u>59"1825", 122"1829", 346"1829",</u> <u>60"1835", 61"1836", 62"1836",</u> <u>348"1839", 63"1841", 350"1850",</u> <u>252"1860", 285"1860", 255"1866",</u> <u>258"1873", 260"1892", 264"1919",</u> <u>363"1950", 366"u.å.",</u>
(430.1-37.222.84)	Kreis Steinburg	<u>11"1652", 12"1652", 13"1652".</u>
(430.1-37.23)	Stadtkreis Kiel	<u>8"1652", 10"1652", 343"1806".</u>
(430.1-37.224.5)	Kreis Pinneberg	<u>11"1652", 12"1652".</u>
(430.1-37.231)	Kreis Husum	<u>2"1652", 5"1652", 7"1652",</u> <u>52"1809", 53"1809", 58"1825",</u> <u>59"1825", 345"1827", 120"1829",</u> <u>347"1838", 349"1844", 146"1850",</u> <u>144"1850-1851", 355"1861",</u> <u>265"ca.1920".</u>
(430.1-37.231.5)	Kreis Südtondern	<u>1"1652", 2"1652", 3"1652",</u> <u>7"1652", 52"1809", 53"1809",</u> <u>114"1827", 116"1828", 134"1841-</u> <u>1848", 286"1848", 275"ca.1850?",</u> <u>352"ca.1850", 140"1857-1864",</u> <u>265"ca.1920".</u>

(430.1-37.232-21)	Stadtkreis Flensburg	<u>4"1652"</u> , <u>5"1652"</u> , <u>337"1779"</u> , <u>32"1783"</u> , <u>33"1783"</u> , <u>117"1828"</u> , <u>286"1848"</u> , <u>268"1850"</u> , <u>275"ca.1850"</u> <u>352"ca.1850"</u> , <u>265"ca.1920"</u> .
(430.1-37.232-22)	Landkreis Flensburg	<u>2"1652"</u> , <u>4"1652"</u> , <u>5"1652"</u> , <u>6"1652"</u> , <u>7"1652"</u> , <u>32"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>52"1809"</u> , <u>53"1809"</u> , <u>117"1828"</u> , <u>286"1848"</u> , <u>287"1848"</u> , <u>145"1850"</u> , <u>268"1850"</u> , <u>270"1850"</u> , <u>271"1850"</u> , <u>272"1850"</u> , <u>299"1850"</u> , <u>273"ca.1850"</u> , <u>275"ca.1850?"</u> , <u>352"ca.1850"</u> , <u>144"1850-1851"</u> , <u>147"1851"</u> , <u>265"ca.1920"</u> .
(430.1-37.234)	Kreis Schleswig	<u>2"1652"</u> , <u>5"1652"</u> , <u>6"1652"</u> , <u>32"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>339"1791"</u> , <u>344"ca.1823"</u> , <u>58"1825"</u> , <u>59"1825"</u> <u>345"1827"</u> , <u>119"1829"</u> , <u>121"1829"</u> , <u>347"1838"</u> , <u>349"1844"</u> , <u>287"1848"</u> , <u>289"1848"</u> , <u>145"1850"</u> , <u>146"1850"</u> , <u>269"1850"</u> , <u>270"1850"</u> , <u>271"1850"</u> , <u>272"1850"</u> , <u>299"1850"</u> , <u>300"1850"</u> , <u>274"ca.1850"</u> , <u>144"1850-1851"</u> , <u>147"1851"</u> , <u>276"1851"</u> , <u>356"1863"</u> , <u>278"ca.1864?"</u> , <u>265"ca.1920"</u> , <u>369"u.å."</u> .
(430.1-37.234.2)	Kreis Eiderstedt	<u>7"1652"</u> , <u>58"1825"</u> , <u>59"1825"</u> , <u>345"1827"</u> , <u>120"1829"</u> , <u>347"1838"</u> , <u>349"1844"</u> , <u>146"1850"</u> , <u>303"1850"</u> , <u>144"1850-1851"</u> , <u>353"1851"</u> , <u>355"1861"</u> .
(430.1-37.235)	Kreis Eckernförde	<u>6"1652"</u> , <u>8"1652"</u> , <u>32"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>58"1825"</u> , <u>59"1825"</u> , <u>345"1827"</u> , <u>119"1829"</u> , <u>121"1829"</u> , <u>347"1838"</u> , <u>89"1839"</u> , <u>349"1844"</u> , <u>90"1846"</u> , <u>287"1848"</u> , <u>295"1849"</u> , <u>146"1850"</u> , <u>267"1850"</u> , <u>300"1850"</u> , <u>351"1850"</u> , <u>274"ca.1850"</u> , <u>144"</u> <u>"1850-1851"</u> , <u>276"1851"</u> , <u>354"</u> <u>"1860"</u> , <u>278"ca.1864?"</u> .
(430.1-37.236)	Kreis Norderdithmarschen ..	<u>14"1652"</u> , <u>63"1841"</u> , <u>144"1850-51"</u> <u>255"1866"</u> , <u>258"1873"</u> , <u>260"1892"</u> .
(430.1-37.236.4)	Kreis Süderdithmarschen ...	<u>14"1652"</u> .
(430.1-37.237)	Kreis Rendsburg	<u>8"1652"</u> , <u>14"1652"</u> , <u>342"1806"</u> , <u>121"1829"</u> , <u>346"1829"</u> , <u>89"1839"</u> , <u>348"1839"</u> , <u>63"1841"</u> , <u>90"1846"</u> , <u>146"1850"</u> , <u>304"1850"</u> , <u>350"1850"</u> , <u>351"1850"</u> , <u>144"1850-1851"</u> , <u>276"1851"</u> , <u>249"1857-1858"</u> , <u>250"ca.1858"</u> , <u>252"1860"</u> , <u>285"</u> <u>"1860"</u> , <u>354"1860"</u> , <u>305"1864"</u> , <u>255"1866"</u> , <u>258"1873"</u> , <u>260"1892"</u> , <u>264"1919"</u> , <u>362"1944"</u> , <u>363"1950"</u> , <u>366"u.å."</u> , <u>370"u.å."</u> .
(430.1-37.238)	Stadtkreis Neumünster	

(430.1-37.238.7)	Kreis Plön	<u>10"1652"</u> , <u>63"1841"</u> , <u>255"1866"</u> , <u>258"1873"</u> , <u>260"1892"</u> .
(430.1-37.24)	Stadtkreis Lübeck	<u>11"1652"</u> .
(430.1-37.241)	Stomarn	<u>11"1652"</u> , <u>12"1652"</u> .
(430.1-37.241.5)	Kreis Segeberg	<u>11"1652"</u> , <u>12"1652"</u> , <u>123"ca.1830"</u> .
(430.1-37.242)	Kreis Eutin	<u>10"1652"</u> .
430.1-37.245)	Kreis Herzogtum Lauenburg ...	<u>345"1827"</u> , <u>347"1838"</u> , <u>349"1844"</u> , <u>143"1848"</u> , <u>246"1852"</u> , <u>253"1861-</u> <u>1864"</u> , <u>304"1890"</u> .
(435.9)	LUXENBURG (staten)	<u>448"1727"</u> .
(44)	FRANKRIG	
(442.1/.5)	Normandie	
(442.1)	Manche	
(442.2)	Calvados	
(442.3)	Orne	
(442.4)	Eure	
(442.5)	Seine-Maritime	<u>418"1710"</u> , <u>419"1710"</u> .
(442.6)	Somme	<u>418"1710"</u> , <u>419"1710"</u> , <u>420"1710"</u> .
(442.7)	Pas-de-Calais	<u>419"1710"</u> , <u>420"1710"</u> , <u>427"1710"</u> , <u>428"1710"</u> , <u>429"1710"</u> , <u>430"1710"</u> , <u>431"1710"</u> , <u>445"1710"</u> , <u>446"1710"</u> , <u>433"1711"</u> , <u>443"1711"</u> , <u>432"1712"</u> .
(442.8)	Nord	<u>423"1709"</u> , <u>426"1709"</u> , <u>439"1709"</u> , <u>441"1709"</u> , <u>414"1710"</u> , <u>420"1710"</u> , <u>428"1710"</u> , <u>430"1710"</u> , <u>440"1710"</u> , <u>444"1710"</u> , <u>434"1711"</u> , <u>435"1711"</u> , <u>421"1712"</u> , <u>436"ca.1712"</u> , <u>437"1712"</u> .
(443.4/.8)	Ile de France	
(443.4)	Aisne	<u>420"1810"</u> , <u>421"1712"</u> .
(443.5)	Oise	
(443.61)	Seine	
(443.62)	Seine-et-Oise	
(443.63)	Seine-et-Marne	
(443.7)	Champagne	
(443.71)	Ardennes	<u>421"1712"</u> .
(443.72)	Marne	
(443.73)	Aube	
(443.74)	Haute Marne	
(47)	DEN EUROPÆISKE DEL AF SOVJETUNIONEN	<u>385"1809"</u> .
(48)	SKANDINAVISKE STATER	<u>385"1809"</u> , <u>410"1815"</u> .

(480)	FINLAND	<u>376"1747"</u> , <u>391"1799"</u> .
(480.1)	Nylands län	<u>380"1798"</u> .
(480.2)	Åbo och Björneborgs län	<u>389"1799"</u> .
(480.3)	Ålands län	<u>389"1799"</u> .
(480.4)	Tavastehus län	<u>388"1798"</u> , <u>389"1799"</u> .
(480.5)	Viborgs län (indtil 1944) ..	<u>388"1798"</u> .
(480.6)	St. Michels län	<u>388"1798"</u> , <u>390"1799"</u> .
(480.7)	Kuopio och Norra Karels län	<u>390"1799"</u> .
(480.8)	Vasa och Mellarsta Finlands län	<u>387"1798"</u> .
(480.91)	Uleåborgs län	<u>386"1798"</u> .
(480.99)	Lapplands län	<u>386"1798"</u> .
(481)	NORGE	<u>15"1761"</u> , <u>411"1811"</u> .
(481-5)	Norske besiddelser	
(481-5-922.1)	Svalbard, Spitsbergen, Bjørne Øen	
(481-5-924.12)	Jan Mayen	
(481-5-923.4)	Ecuvetön.Peter I:sö	
(481.1)	Østlandet	<u>66"1785"</u> .
(481.11)	Østfold	
(481.12)	Akershus	
(481.13)	Oslo	
(481.14)	Hedmark	
(481.15)	Oppland	
(481.16)	Buskerud	
(481.17)	Vestfold	
(481.18)	Telemark	
(481.3)	Agder	<u>66"1785"</u> .
(481.31)	Aust-Agder	
(481.32)	Vest-Agder	
(481.5)	Vestlandet	<u>66"1785"</u> .
(481.51)	Rogaland	
(481.53)	Hordaland	
(481.54)	Bergen	
(481.55)	Sogn og Fjordane	
(481.56)	Møre og Romsdal	
(481.6)	Trøndelag	<u>66"1785"</u> .
(481.62)	Sør-Trøndelag	
(481.63)	Nord-Trøndelag	<u>371"1030"</u> .
(481.7)	Nord-Norge	<u>67"1795"</u> .
(481.71)	Nordland	
(481.73)	Troms	
(481.75)	Finnmark	

(485)	SVERIGE	376"1747", 411"1811".
(485.6)	Götaland	<u>378"1778", 403"1807".</u>
(485.61)	Östergötland	<u>407"1810".</u>
(485.62)	Västergötland	<u>400"1806", 402"1807", 404"1808".</u>
(485.63)	Dalsland	<u>404"1808".</u>
(485.64)	Småland	<u>406"1809".</u>
(485.65)	Bohuslän	<u>400"1806".</u>
(485.66)	Halland	<u>401"1807".</u>
(485.67)	Skåne	<u>409"1812".</u>
(485.68)	Blekinge	<u>406"1809".</u>
(485.691)	Öland	
(485.692)	Gotland	399"1805".
(485.7)	Svealand	<u>378"1778", 408"1811".</u>
(485.72)	Uppland	<u>372"1739", 373"1742", 394"1800",</u> <u>395"1801", 396"1811".</u>
(485.73)	Södermanland	<u>372"1739", 373"1742", 398"1804",</u> <u>396"1811".</u>
(485.74)	Västmanland	<u>372"1739", 374"1742", 394"1800",</u> <u>397"1811".</u>
(485.75)	Närke	<u>375"1745", 397"1811".</u>
(485.76)	Värmland	<u>379"1783", 405"1808".</u>
(485.77)	Dalarna	<u>392"1800", 393"1800".</u>
(485.8)	Norrland	<u>408"1811".</u>
(485.81)	Gästrikland	<u>378"1778", 382"1796".</u>
(485.82)	Hälsingland	<u>382"1796".</u>
(485.83)	Medelpad	<u>377"1771", 384"1797".</u>
(485.84)	Angermanland	<u>377"1771", 384"1797".</u>
(485.85)	Jämtland	<u>377"1771", 384"1797".</u>
(485.86)	Härjedalen	<u>383"1797".</u>
(485.87)	Västerbotten	<u>381"1796".</u>
(485.88)	Norrbotten	<u>381"1796".</u>
(485.89)	Lappland	<u>377"1771", 381"1796".</u>
(489)	DANMARK	<u>63"1841", 315"før 1843", 223</u> <u>"1848", 255"1866", 258"1873",</u> <u>316"ca.1890", 260"1892",</u> <u>317"1945".</u>
(489.1)	Sjælland	<u>28"178?", 29"178?", 64"1813",</u> <u>232"1845-1872", 138"1853-1856",</u> <u>226"1858", 257"1869", 236"1905-</u> <u>1915".</u>
(489.11)	København's amt	<u>330"1377", 318"1764", 17"1769",</u> <u>18"1771", 19"1771", 20"177?",</u> <u>21"177?", 68"1823", 69"1823",</u> <u>70"1823", 95"1824", 88"1828",</u> <u>127"1837", 319"1837", 129"1838",</u> <u>148-168"1839-1843", 320"ca.1842",</u> <u>321"1843", 322"1843", 222"1843-</u> <u>1844", 169-211"ca.1844", 323</u> <u>"1845", 232"1845-1872", 325</u> <u>"1846", 326"1846", 327"1853",</u> <u>247"1853-1857", 328"1869",</u> <u>239"1879-1886", 241"1888-1901",</u> <u>329"18??", 242"1901-1933, 235</u> <u>"1902-1905", 236"1905-1915",</u> <u>238"1907-1937", 331"u.å.".</u>

(489.12)	Frederiksborg amt	<u>318"1764"</u> , <u>18"1771"</u> , <u>19"1771"</u> , <u>71"1823"</u> , <u>72"1823"</u> , <u>73"1823"</u> , <u>91"ca.1823"</u> , <u>88"1828"</u> , <u>127"1837"</u> , <u>319"1837"</u> , <u>321"1843"</u> , <u>212-221</u> <u>"ca.1844</u> , <u>324"1845"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>239"1879-1886"</u> , <u>329"18??"</u> , <u>236"1905-1915"</u> .
(489.13)	Holbæk amt. Samsø	<u>318"1764"</u> , <u>24"1777"</u> , <u>25"1777"</u> , <u>22"1777"</u> , <u>23"1777"</u> , <u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>56"1820"</u> , <u>57"1820"</u> , <u>92"ca.1823"</u> , <u>127"1837"</u> , <u>128</u> <u>"1837"</u> , <u>130"1839"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>236"1905-1915"</u> .
(489.14)	Sorø amt	<u>24"1777"</u> , <u>25"1777"</u> , <u>20"1777"</u> , <u>21"1777"</u> , <u>74"1823"</u> , <u>75"1823"</u> , <u>93"1823"</u> , <u>127"1837"</u> , <u>128"1837"</u> , <u>129"1838"</u> , <u>130"1839"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>235"1902-1905"</u> , <u>236</u> <u>"1905-1915"</u> , <u>238"1907-1937"</u> .
(489.15)	Præstø amt.....	<u>24"1777"</u> , <u>25"1777"</u> , <u>20"1777"</u> , <u>21"1777"</u> , <u>26"1781"</u> , <u>27"1781"</u> , <u>75"1823"</u> , <u>76"1823"</u> , <u>94"ca.1823"</u> , <u>129"1838"</u> , <u>130"1839"</u> , <u>211"ca.</u> <u>1844"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>248"1854"</u> , <u>235"1902-1905"</u> , <u>236"1905-1915"</u> , <u>238"1907-1937"</u> .
(489.2)	Fyn	<u>30"1785"</u> , <u>31"1785"</u> , <u>56"1820"</u> , <u>57"1820"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>137</u> <u>"1853"</u> , <u>225"1856"</u> , <u>142"1867"</u> , <u>259"1878"</u> , <u>307"1891"</u> .
(489.21)	Odense amt	<u>77"1823"</u> , <u>98"1824"</u> , <u>132"1840"</u> , <u>133"1840"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>312</u> <u>"1864"</u> , <u>334"1864"</u> , <u>243"1891-</u> <u>1902"</u> .
(489.22)	Svendborg amt. Langeland og Ærø	<u>8"1652"</u> , <u>24"1777"</u> , <u>25"1777"</u> , <u>32"1783"</u> , <u>33"1783"</u> , <u>28"178?"</u> , <u>29"178?"</u> , <u>78"1823"</u> , <u>99"1824"</u> , <u>100"1825"</u> , <u>346"1829"</u> , <u>60"1835"</u> , <u>61"1836"</u> , <u>62"1836"</u> , <u>132"1840"</u> , <u>133"1840"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>350</u> <u>"1850"</u> , <u>253"1860"</u> , <u>285"1860"</u> , <u>312"1864"</u> , <u>240"1883-1892"</u> , <u>264</u> <u>"1919"</u> .
(489.3)	Maribo amt.....	<u>26"1781"</u> , <u>27"1781"</u> , <u>28"178?"</u> , <u>29"178?"</u> , <u>96"1824"</u> , <u>131"1839"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>139"1857"</u> , <u>257</u> <u>"1869"</u> , <u>236"1905-1915"</u> .
(489.31)	Lolland.....	<u>232"1845-1872"</u> , <u>236"1905-1915"</u> .
(489.32)	Falster.....	<u>232"1845-1872"</u> , <u>236"1905-1915"</u> .
(489.4)	Nørrejylland (her placeres kort over hele Jylland)	<u>56"1820"</u> , <u>57"1820"</u> , <u>134"1841-</u> <u>1848"</u> , <u>224"ca.1851"</u> , <u>140"1857-</u> <u>1864"</u> , <u>141"1866"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>298"1877"</u> , <u>335"ca.1883"</u> , <u>307"1891"</u> .

(489.41)	Hjørring amt	<u>34"1786"</u> , <u>40"1793"</u> , <u>41"1793"</u> , <u>42"1795"</u> , <u>43"1795"</u> , <u>101"1825"</u> , <u>102"1825"</u> , <u>332"1861"</u> , <u>233"1870-</u> <u>1907"</u> .
(489.42)	Thisted amt	<u>44"1797"</u> , <u>45"1797"</u> , <u>46"1800"</u> , <u>47"1800"</u> , <u>103"ca.1825"</u> , <u>233</u> <u>"1870-1907"</u> .
(489.43)	Ålborg amt	<u>37"1791"</u> , <u>38"1791"</u> , <u>40"1793"</u> , <u>41"1793"</u> , <u>44"1797"</u> , <u>45"1797"</u> , <u>79"1823"</u> , <u>104"1825"</u> , <u>233"1870-</u> <u>1907"</u> , <u>237"1906"</u> .
(489.44)	Randers amt	<u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>37"1791"</u> , <u>38"1791"</u> , <u>39"1792"</u> , <u>80"1823"</u> , <u>107"ca.1826"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>237"1906"</u> .
(489.45)	Viborg amt	<u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>37"1791"</u> , <u>38"1791"</u> , <u>44"1797"</u> , <u>45"1797"</u> , <u>46"1800"</u> , <u>47"1800"</u> , <u>106"1825"</u> , <u>105"ca.1825"</u> , <u>256"1868"</u> , <u>233</u> <u>"1870-1907"</u> , <u>237"1906"</u> , <u>336"u.å."</u> .
(489.46)	Ringkøbing amt	<u>46"1800"</u> , <u>47"1800"</u> , <u>48"1806"</u> , <u>49"1806"</u> , <u>110"1826"</u> , <u>111"1827"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>261"1907"</u> , <u>262</u> <u>"1907"</u> , <u>238"1907-1937"</u> , <u>263"1912"</u> .
(489.47)	Århus amt	<u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>37"1791"</u> , <u>38"1791"</u> , <u>81"1823"</u> , <u>108"1826"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>237"1906"</u> .
(489.+51)	Skanderborg amt	<u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>37"1791"</u> , <u>38"1791"</u> , <u>48"1806"</u> , <u>49"1806"</u> , <u>82"1823"</u> , <u>83"1823"</u> , <u>109"1826"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>237"1906"</u> .
(489.48)	Vejle amt	<u>30"1785"</u> , <u>31"1785"</u> , <u>35"1789"</u> , <u>36"1789"</u> , <u>48"1806"</u> , <u>49"1806"</u> , <u>50"1811"</u> , <u>51"1811"</u> , <u>84"1823"</u> , <u>85"1823"</u> , <u>86"1823"</u> , <u>112"1827"</u> , <u>115"1828"</u> , <u>232"1845-1872"</u> , <u>266"1849"</u> , <u>296"1849"</u> , <u>297"1849"</u> , <u>350"1850"</u> , <u>245"1851"</u> , <u>277"1851"</u> , <u>249"1857-1858"</u> , <u>250"ca.1858"</u> , <u>252"1860"</u> , <u>285"1860"</u> , <u>254"1864"</u> , <u>308"1864"</u> , <u>312"1864"</u> , <u>333"1864"</u> , <u>334"1864"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>309"1891"</u> , <u>243"1891-1902"</u> , <u>237</u> <u>"1906"</u> , <u>238"1907-1937"</u> , <u>264</u> <u>"1919"</u> , <u>362"1944"</u> .
(489.49)	Ribe amt	<u>1"1652"</u> , <u>48"1806"</u> , <u>49"1806"</u> , <u>50"1811"</u> , <u>51"1811"</u> , <u>113"1827"</u> , <u>114"1827"</u> , <u>115"1828"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>296"1849"</u> , <u>330"1850"</u> , <u>277"1851"</u> , <u>249"1857-1858"</u> , <u>250</u> <u>"ca.1858"</u> , <u>252"1860"</u> , <u>285"1860"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>243"1891-1902"</u> , <u>237"1906"</u> , <u>238"1907-1937"</u> , <u>264"1919"</u> , <u>362"1944"</u> .

(489.6)	Sønderjylland	<u>346"1829"</u> , <u>60"1835"</u> , <u>61"1836"</u> , <u>62"1836"</u> , <u>348"1839"</u> , <u>134"1841-</u> <u>1848"</u> , <u>350"1850"</u> , <u>224"ca.1851"</u> , <u>249"1857-1858"</u> , <u>140"1857-1864"</u> , <u>250"ca.1858"</u> , <u>252"1860"</u> , <u>285</u> <u>"1860"</u> , <u>264"1919"</u> , <u>265"ca.1920"</u> , <u>362"1944"</u> , <u>366"u.å."</u> .
(489.61)	Haderslev amt	<u>1"1652"</u> , <u>30"1785"</u> , <u>31"1785"</u> , <u>52"1809"</u> , <u>53"1809"</u> , <u>50"1811"</u> , <u>51"1811"</u> , <u>56"1820"</u> , <u>57"1820"</u> , <u>87"1823"</u> , <u>115"1828"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>141"1866"</u> , <u>233"1870-1907"</u> , <u>238"1907-1937"</u> .
(489.62)	Tønder amt	<u>1"1652"</u> , <u>2"1652"</u> , <u>52"1809"</u> , <u>53</u> <u>"1809"</u> , <u>50"1811"</u> , <u>51"1811"</u> , <u>56</u> <u>"1820"</u> , <u>57"1820"</u> , <u>114"1827"</u> , <u>115</u> <u>"1828"</u> , <u>116"1828"</u> , <u>118"1829"</u> , <u>286"1848"</u> , <u>352"ca.1850"</u> , <u>275"ca.</u> <u>1850?"</u> , <u>251"1859"</u> , <u>305"1864"</u> , <u>238"1907-1937"</u> .
(489.63)	Åbenrå amt	<u>1"1652"</u> , <u>3"1652"</u> , <u>4"1652"</u> , <u>32</u> <u>"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>52"1809"</u> , <u>53"1809"</u> , <u>116"1828"</u> , <u>118"1829"</u> , <u>286"1848"</u> , <u>275"ca.1850?"</u> , <u>352</u> <u>"ca.1850"</u> , <u>244"1851"</u> , <u>251"1859"</u> , <u>305"1864"</u> , <u>238"1907-1937"</u> , <u>368"u.å."</u> .
(489.64)	Sønderborg amt. Als	<u>4"1652"</u> , <u>32"1787"</u> , <u>33"1787"</u> , <u>100"1825"</u> , <u>133"1840"</u> , <u>232"1845-</u> <u>1872"</u> , <u>292"1848"</u> , <u>293"1848"</u> , <u>294"1849"</u> , <u>136"1851"</u> , <u>244"1851"</u> , <u>137"1853"</u> , <u>251"1859"</u> , <u>305"1864"</u> , <u>310"1864"</u> , <u>311"1864"</u> , <u>313"1864"</u> , <u>360"1864"</u> , <u>365"1864"</u> , <u>357"ca.</u> <u>1864"</u> , <u>358"ca.1864"</u> , <u>142"1867"</u> , <u>359"1870"</u> , <u>238"1907-1937"</u> , <u>361</u> <u>"1921"</u> , <u>367"u.å."</u> , <u>368"u.å."</u> .
(489.7)	Bornholms amt	<u>54"1811"</u> , <u>55"1811"</u> , <u>97"1824"</u> , <u>135"1851"</u> , <u>234"1889-1906"</u> .
(491.1)	ISLAND	<u>65"1771"</u> , <u>223"1848"</u> , <u>281"1903"</u> , <u>282"1903"</u> , <u>283"1903"</u> , <u>284"1905"</u> , <u>280"1905-1939"</u> .
(491.2)	FÆRØERNE	223"1848".

(492)	HOLLAND	
(492.61)	Zuid-Holland	
(492.62)	Noord-Holland	449"17??".
(492.71)	Friesland	
(492.72)	Groningen	
(492.73)	Drenthe	
(492.74)	Overijssel	
(492.82)	Gelderland	449"17??".
(492.83)	Utrecht	
(492.91)	Zeeland	
(492.93)	Noord-Brabant	412"1706", 413"1709", 449"17??".
(492.94)	Limburg	<u>413"1709"</u> , <u>449"17??"</u> .
(493)	BELGIEN	449"17??".
(493.1)	Antwerpen	<u>412"1706"</u> , 415"1706".
(493.2)	Brabant	<u>415"1706"</u> , 416"170?".
(493.3)	West-Vlaanderen	<u>447"1709"</u> , <u>414"1710"</u> , <u>422"1711"</u> .
(493.4)	Oost-Vlaanderen	<u>415"1706"</u> , <u>414"1710"</u> .
(493.5)	Hainaut	<u>415"1706"</u> , <u>425"1709"</u> , <u>438"1709"</u> , <u>"414"1710"</u> , <u>424"1710"</u> .
(493.6)	Liège	<u>417"1708"</u> , <u>416"170?"</u> .
(493.7)	Limburg	<u>412"1706"</u> , <u>413"1709"</u> .
(493.8)	Luxembourg	<u>417"1708"</u> , <u>448"1727"</u> .
(493.9)	Namur	<u>417"1708"</u> , <u>416"170?"</u> , <u>442"1710"</u> , <u>421"1712"</u> .

NAVNEREGISTER

(henviser til indførslerne nr.). Om navneregistret og om kilderne til registrets realoplysninger, se indledningen samt bilag 3.

- A.H. Godiche se Godiche (A.H.)
Den active armees topographier se Armeecorpsets Topographier
Akademie für Raumforschung und Landesplanung, Hannover
364
- Akrel, Fr., 1748-1804, svensk kobberstikker og atser
377-379, 381-382, 385-386, 389-395
- Akrell, Carl, 1779-1868, svensk officer; chef for Topografiska
Kåren 1831-1856 og for Telegrafverket 1854-1862
411
- Albers (F.). se Lithogr. Anstalt von F. Albers og Steindruckerei
von F. Albers
- Anderson, Sam., 1773-1857; svensk kobberstikker
396-398, 400-402, 404, 406, 408, 410
- Angelo, G.N., 1767-1816, dansk kobberstikker
35-49, 52-57, 339, 371
- d'Anhalt Dessau, le prince se Leopold I, fyrst af Anhalt Dessau
Armeecorpsets Topographier
267-278
- B. 340-341
- B.A. Mejers Forlag se Mejers (B.A.) Forlag
- Backhausen, Brödrene se Brödrene Backhausen
- Baggesen, A. von, 1795-1865, dansk officer med landmålereksamen,
chef for Generalstaben 1854-1858
345, 347, 349
- Bentzen, L.C., 1803-1881, dansk officer og deltager i H.C. Schu-
machers kartografiske arbejder
125
- Bentzen, L. von se Bentzen, L.C.
- Bergquist, C., 1711-1781, svensk kobberstikker
377-378
- Bjurman, G., 1700-1755, svensk kartograf, kobberstikker og ingeniør
ved Lantmåterikontoret
373-376
- Blanckensteiner (I.G.) (boghandel), Kbh.
66-67
- Boeck, Hector, 1874-1964, dansk officer
362-363
- Boisen (J.) (trykkeri?), Sønderborg
365
- Both, L., 1823-1887, guide ved Generalstaben, civil topograf og
forfatter
225-226
- Boyens, K., 1831- , civilingeniør og landmåler i hertugdømmerne,
kgl. bestalling 30. juni 1857
355

- Bredsdorff, J.H., 1790-1841, dansk lektor, dr. phil. og "polyhistor"
126
- Broling, G., 1766-1838, svensk kobberstikker, litograf, maler, træ-
snarer og ikkæriog industrimand
384
- Brose, H., 1783-1861, tysk kartograf
123
- Bruun, Gottlieb, 1825-1901, landmåler, landvæsenskommissær for Viborg
amt og ejer af hovedgården Asmild Kloster
140
- Brüchman, - 1709 -, "capitaine de s.a.e. de Bruns., Luneb. et
Hannovre"
423
- Brødrene Backhausen (bog- og stentrykkeri), Århus
335
- Bugge, Th., 1740-1815, professor i astronomi ved Kbh.'s Universitet
og leder af landmålingen under Videnskaberne's Selskab
39, 56-57
- Bugge, Th., 1781-1859, dansk landmålingsinspektør, officer
50-55
- Bull, Adolph, 1813-1874, dansk litograf og korttegner
150, 222-226, 320
- Bützov, Ole Nicolai, 1742-1794, professor i matematik ved Odense
Gymnasium
67
- Bærentzen (Em.) & Co. Lithogr. Inst., Kbh.
134-135, 137-138, 140, 266, 272, 333, 269
- Böstrup, C., - 1883 -, dansk korttegner
335
- Baagøe, P.H., 1791-1826, dansk kobberstikker
64
- C.A. Reitzel se Reitzel (C.A.)
- C. Henckels KA se Henckels (C.) KA
- C.W. Stincks Forlag se Stincks (C.W.) Forlag
- Cancrin, J.A., - 1829 -, tysk? kobberstikker
346
- Cetti, J.A., - borger i Kiel 1818, død før 1852 -, forelægger i Kiel
345-347, 349
- Chr. Steen & Søn se Steen (Chr.) & Søn
- Christensens (Niels) Forlag se Niels Christensens Forlag
- Christian IX, konge af Danmark, 1818-1906
359
- Christiani, F., 1819-1888, dansk officer og korttegner
336
- Clausen, - 1860 -, dansk premierløjtnant
354
- Cronstedt, F.A.U., 1744-1829, svensk greve, landshøvding i Gävleborgs
len
382-383

- D.F.B. se De Danske Forsvarsbrødre
Dalgas, E., 1828-1894, officer, medstifter af og direktør for
hedeselskabet
335
De Danske Forsvarsbrødre, Kbh.
361
Danske Videnskabernes Selskab se Kongelige Danske Videnskabernes
Selskab
de Fehr, C. se Defehrt, C.
de Hofman, Hans se Hofman, Hans de
Defehrt, C., -1774, fransk kobberstikker, indkaldt af Videnskaber-
nes Selskab
18-21
Dernen, (M.) Lith. Anst. se Lith. Anst. af M. Dernen
Devel, P., - 18.årh.'s begyndelse -, belgisk kobberstikker
430, 432, 434, 436, 443
Dien, P., - 1840 -, kort- og bogtrykker i Paris, Rue St. Jaques
nø. 156
124
Dodt, J.V.v., ca. 1808-1857, dansk officer
222
Dorn-Verlag (Walter) se Walter Dorn-Verlag

Ebbesen, C.T., - 19.årh.'s anden halvdel -, kobberstikker ved
Generalstabens Topografiske Afdeling
232, 247, 253
Ellung, I., -1820, dansk landinspektør
34, 56-57
Em. Bærentzen & Co. Lithogr. Inst. se Bærentzen (Em.) Lithogr. Inst.
Enagrius, K.E., 1764-1825, svensk landmåler
385
Erichsen, I. se Erichsen, John
Erichsen, John, 1728-1787, professor i retsvidenskab ved Sorø
Akademi, fra 1771 embedsmand i centraladministrationen,
fra 1781 bibliotekar for Det Kgl. Bibliotek
65-66
Erslevs (Jacob) Forlag se Jacob Erslevs Forlag

Fagel, Francois Nicolas, -1718, baron, general og feltmarskal
i den spanske successionskrig
429, 437
Fehr, C. de se Defehrt, C.
Fester, D.C., 1732-1811, korttegner, lærer i matematik i Thronheim
318
Fischer, (ukendt)
340-341
Fjeldsted, Thorkel Jonsson, 1741-1796, stiftsamtmand i Thronheim
371
Flint, O.N., 1739-1808, dansk kobberstikker
22-23
Forssell, C.G., 1783-1848, svensk officer, overdirektør for Lant-
måterikontoret fra 1824
400-402, 404, 406

- Fortling, E., 1809-1875, dansk litograf
326
- Fricx, Eug. Henri, -ca. 1740, boghandler og bogtrykker i
Bruxelles
412-449
- Fridrich, J.G., 1742-1809, kobberstikker i Nürnberg og fra ca. 1771
i København
67
- Fuchs (Ch.^s) Lith. Inst. se Lith. Inst. von Ch.^s) Fuchs
- G.C.d.S.H.A. se Schleswig-Holsteinische Armee. Der General-Commando
G.E.C. Gad se Gad (G.E.C.)
- G.F. Wurzbach se Wurzbach (G.F.)
- Gad (G.E.C.) (boghandel og forlag), Kbh.
139, 141-142, 362-363
- Geertz, F., 1816-1888, kartograf, slesvig-holsteensk og preussisk
officer, fra 1873 chef for den preussiske generalstabs
topografiske afdeling og fra 1875 tillige chef for
Kgl. Landesaufnahme
123, 143-147, 340
- General-Commando der Schleswig-Holsteinische Armee se Schleswig-
Holsteinische Armee. Der General-Commando
- Generalqvartermesterstaben
68-90, 276, 354
- Generalstab, tyske
363
- Generalstaben. Topografisk Afdeling, Kbh.
227-265, 277, 279-313, 362-363
- Generalstaben. Topografisk Sektion se under det senere navn Gene-
ralstaben. Topografisk Afdeling
- Geodætisk Institut, Kbh.
16-17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33-34, 36, 38-39,
41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 62-64, 231,
260, 317, 330, 363
- Geografiska Inrättningen, Stockholm
408-410
- Geringius, E., 1707-1747, svensk kobberstikker
372
- Gliemann, Th., 1793-1828, dansk jurist, embedsmand i statsforvalt-
ningen og topograf
91-122
- Godiche (A.H.) (bogtrykkeri), Kbh.
318
- Golowin, F. von, 1773-1856, dansk officer og landmåler
342
- Grönvalds (S.J.) Lith. Inst., Svendborg
359
- Güter, C.A., 1756-1787, fransk kobberstikker, indkaldt af Viden-
skabernes Selskab
22-33

- H.C. Klein se Klein (H.C.)
Haas, Jonas, ca. 1720-1775, Kbh.'s Universitets kobberstikker fra 1755
65
Hansen, C.I.A., 1864-1949, dansk officer
316
Harboe, P. = ? Johann Peter Heinrich H., 1766 (døbt)-1834, dansk officer, senere kasserer ved Øresunds Toldkammer, generalkrigskommissær
40-49
Harrewyn, J., ca. 1660-mellem 1732 og 1740, kobberstikker (og medaljør?) i Holland og Belgien se under nedenstående
Harrewyn, J.G. le jeune, - arbejdede fra 1711 i Bruxelles -, iflg. Thieme-Becker sandsynligvis en bror til ovenstående
413-414, 417-419, 422, 424-425, 428-429, 431, 433, 435, 437, 439-440, 449
Harttwieg, C., - 1820'erne -, dansk litograf
69-73, 75-76, 84, 91-92, 94, 96-105, 107-110
Hedemann, F. von, 1797-1866, slesvig-holsteensk officer, sluttede sig i 1848 til oprørshæren
345, 347, 349
Heimbürger, A., 1813-1873, dansk kobberstikker
125, 253
Hell, Maximilian, 1720-1792, østrigsk astronom og pater
67
Henckel, C., 1801-1853, dansk officer, litograf, fra 1827-1848 med eget firma se også Henckels (C.) KA og Henckels Lithogr. Institut
68-69, 77-83, 85-86, 88-89, 246
Henckels (C.) KA (litografisk anstalt), Kbh. se også Henckel, C. og Henckels Lithogr. Institut
. 350
Henckels Lithogr. Institut, Kbh. se også Henckel, C. og Henckels (C.) KA
319
Hermelin, S.G., 1744-1820, friherre, bergsråd
380-407
Hiort, C.A. af Ornäs, 1765-1809, embedsmand i bjergværksindustrien
394
Hoffensberg (J.) (forlag og litografisk anstalt), Kbh.
366
Hoffmann, Robert, 1821-1892, dansk officer af fodfolket
360
Hofman, Hans de, 1713-1793, historisk samler, amtmand, medudgiver af Pontoppidans "Danske atlas"
318
Holm, F.C., - 19.årh.'s anden halvdel -, overkrigskommissær, kobberstikker ved Generalstabens Topografiske Afdeling
232, 245, 247, 252-253, 264, 285,
Holm, Jørgen Nicolai, ca. 1727-1769, professor designatus i filosofi og matematik ved Kbh.'s Universitet, 1769 borgmester i Christiania, justitsråd
67
Hällström, C.P., 1774-1836, svensk officer, kartograf
386-399, 403, 405-410
Hærens topografer se Armeecorpsets Topografer og Nørrejydske Armeecorps. Topograferne
Høegh, Knud Vasa, - 1861 -, landinspektør, kgl. bestalling 25. juli 1861
356

- I.G. Blanckensteiner se Blanckensteiner (I.G.)
Ingeniørkorpset
361
- Ingeniørkorpset. Vejdirektionen
32, 56-57, 62
- Insulander, Oluf, 1759-1824, ingeniør og kommissionslandmåler i Gävleborgs len
382
- J. Boisen se Boisen (J.)
J.H.M. 369
- J.H. Møller se Møller (J.H.)
J.H. Schultz se Schultz (J.H.)
J. Hoffensberg se Hoffensberg (J.)
Jacob Erslevs Forlag, Kbh.
370
- Jansen, J., - 1851 -, landmåler i hertugdømmerne, kgl. bestalling
22. november 1843
- Jantzen, T.W., - 1840'erne -, dansk litograf
321-324
- Jungsted, K., 1881- , stabsofficiant, senere kartograf ved Geodætisk Institut, afskediget 1951
362-363
- Jurgensen, Hans Jochim, - 1779 -, borger i Flensborg, korttegner
337
- Jäck, - ca. 1823 -, kobberstikker i Berlin
344
- Kittendorff & Aagaard (forlagsforretning og kunsthandel), Kbh.
352
- Klein (H.C.) (boghandel og forlag), Kbh.
222
- Klessel, C.H.B., - 1793 -, tysk kartograf
343
- Klingsey, E., 1817-1887, dansk officer, kobberstikker, geodæt og chef for Generalstabens Topografiske Afdeling
286-294, 298, 303
- Klingsey, H.C., 1792-1846, tegner og kobberstikker ved Søkortarkivet og skriver ved Videnskabernes Selskabs landmålingskommission
58.62
- Knittel, J.E., - 1827 -, kobberstikker i W-brg(?)
345, 347, 349
- Koch, H.P., - 1870 -
359
- Koch, Pet. Chr., 1807-1880, sonderjysk redaktør af bl.a. "Dannevirke"
348
- Kondrup, J.C., - 1850'erne -, kobberstikker ved Generalstabens Topografiske Afdeling
247-248, 277
- Kong. Landtmåteri Contoiret
372-376, 378-379

- Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Kbh.
16-65, 146, 244, 249-250, 267-272, 276, 305
- Det Kongelige Steentrykkeri, Kbh.
91-117, 127-134, 315
- Det Kongelige Søkortarkiv, Kbh.
125
- Kongelige Videnskabernes Societet se Kongelige Danske Videnskabernes
Selskab
- Kunstanstalt von A. Mädell II, Weimar
143
- Königlichen See-karten Archive se Kongelige Søkortarkiv
-
- Lamothe, comte de, -1708-, fransk officer
422
- Lander, J.A., 1871-, tegner i Ingeniørkorpset og i Matrikuls-
direktoratet
360
- Landesplanung Schleswig-Holstein, Kiel
364
- Landmælingadeild Herforingjaráðsins se Generalstaben. Topografisk
Afdeling
- Des Landtmäteri Contoir se Kong. Landtmäteri Contoiret
- Leopold I, fyrst af Anhalt-Dessau, 1678-1747, preussisk generalløjtnant
432-433
- Liebenow, W., 1822-1897, kartograf ved Preussische Landesaufnahme,
senere leder af det kartografiske bureau i det preussiske
handelsministerium
334
- Lith. Anst. af M. Dernen, Haderslev
367
- Lithogr. Anstalt von F. Albers, Rendsborg se også Steindruckerei
von F. Albers
354
- Lith. Inst. von Ch.^s Fuchs, Hamburg
353
- Lobedanz, Egidius von, 1740-, dansk officer, kartograf
339
- Lorensen, Andres "Rothgiesser", -1600 tallet -, bronzestøber og
kobberstikker i Husum
8, 12
- Lorensen, Christian "Rothgiesser", -1659, bronzestøber og kobber-
stikker i Husum
2-3, 10
- Lumholtz, køn være: Mathias L., 1799-1886, dansk artilleriofficer,
kartograf.
eller: William Dewitz L., 1812-1899, dansk officer af fod-
folket, kartograf
352
- Lundgren, C.G., 1779-1854, svensk kobberstikker
399, 403, 405, 407
- Lyng, O., -1794-
371
- Lönborg, Sven, 1871-1959, dr. fil., geograf og religionsforsker,
lektor ved "Högre Latinläroverket" i Göteborg 1911-1936
376, 385

- M., J.H. se J.H.M.
- Mansa, J.H., 1797-1885, officer, kartograf og litograf
93, 95, 106, 111-112, 127-142
- Marelius, Nils, 1707-1791, kartograf og direktør for Lantmåterikontoret 1781-1791
67
- Martin, C.E., -1774, fransk kobberstikker indkaldt af Videnskaberne Selskab
18-23
- Matthiessens (P.) Buchhandlung, Rendsborg
354
- Mejer, Johannes, 1606-1674, kartograf og Kgl. Matematiker fra 1647
1-14
- Mejers (B.A.) Forlag, Kbh.
320
- Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein. Landesplanung, Kiel
364
- Motte, comte de la se Lamothe, comte de
- Mädel II (A.) Kunstanstalt von se Kunstanstalt von A. Mädel II
- Møller (J.H.) (stentrykkeri og forlag), Flensborg
348
- Nassau (-Dietz), Johann Wilhelm Friso von, prins af Oranien, 1687-1711, hollandsk general
430
- Neele, S.I., 1758-1824, kobberstikker i London
396-397
- Niels Christensens Forlag (boghandel), Viborg
336
- Nordencreutz, Jacob, 1671-1747, landmåler, direktør for Lantmåterikontoret 1710-1747
372
- Nyegaard, C.V., 1796-1847, dansk officer, geodæt
124
- Norrejydske Armeecorps. Topographeerne
266
- O. Tegners Lith. Inst. se Tegners (O.) Lith. Inst.
- Ober-Quartiermeister der Schleswig-Holsteinischen Armee se Schleswig-Holsteinische Armee. Der Ober-Quartiermeister
- Olafsen, Eggert, 1726-1768, vicelagmand på Island
65
- Olsen, O.N., 1794-1848, dansk officer, geodæt og chef for Generalstabens Topografiske Afdeling 1842-1848
60-63, 123, 126, 255, 258, 260
- d'Orange, le prince se Nassau (-Dietz), Johann Wilhelm Friso von, prins af Oranien

- P. Matthiessens Buchhandlung se Matthiessens (P.) Buchhandlung
Personne, E., 1790-1822, kortgravør og kobberstikker
409
- Peters, Matthisa & Nicolaus se Petersen, ...
- Petersen, A., - 1850'erne -, kobberstikker ved Generalstabens Topogra-
fiske Afdeling
247
- Petersen, Clauss (eller Nicolaus), 1622-1705, guldsmed og kobber-
stikker i Husum, samt rådmand og kirkeforstander samme-
steds
1, 4-7, 9, 11, 13-14
- Petersen, K.W., - ca. 1844 -, dansk litograf
173, 176
- Petersen, Matthias (eller Matthis), 1614-1676, guldsmed og kobber-
stikker i Husum
1, 4-7, 9, 11, 13-14
- Petersen, Nicolaus se Petersen, Clauss
- Petersen, T., - 1839 -, litograf og forlægger i Flensborg
348
- Pingeling, T.A., 1727-1803, kobberstikker i Hamborg
15, 337
- Piscator, Johannes se Visscher
- Platen, B.B.v., 1766-1829, søofficer, politiker, kanalbygger og greve
402
- Pontoppidan, C.J., 1739-1807, dansk kartograf, lærer ved landkadet-
akademiet
66-67
- Pontoppidan, Erich, 1698-1764, dansk biskop og topograf
318
- Povelsen, Bjarne, 1719-1779, landfysikus og læge på Island
65
- Preussiske regering
361
- Prior (Vilhelm) se Vilhelm Prior
- Prætorius, W.C., - 16.årh.'s anden halvdel -, dansk officer
- Quist, H., 1733-1810, dansk kobberstikker
17, 318
- Raben, J., 1880-1960, arkæolog, museumsinspektør i Sønderborg
365
- Reimers, H., 1830-1912, havneingeniør
332
- Reitzel (C.A.) (forlag og boghandel), Kbh.
118-122, 126, 325-326
- Robsahm, C.M., 1735-1819, bjergværksindustriemand
383
- Rolffsen, F.N., 1719-1802, kobberstikker i hertugdømmerne
338
- Rothe, Rudolph, 1802-1877, dansk havearkitekt og landskabsgartner
325, 326
- "Rothgiesser": se Lorenzen
- Röhss, Johann Gottlob, - 1801 -, boghandler og forlægger i Slesvig
se også Röhss und Christiani
340-342

- Röhss und Christiani (boghandel og forlag), Slesvig se også
 Röhss, Johann Gottlob
 342
- Römer, Frederik Christian, 1832- , guide og kobberstikker ved
 Generalstabens Topografiske Afdeling
 253, 355
- S.J. Grönvalds Lith. Inst. se Grönvalds (S.J.) Lith. Inst.
 Sally B. Salomon, Brünichs Efterfølger (bogtrykkeri), Kbh.
 352
- Salomon, Fr.J., - 1843 -, dansk vejinspektør og korttegner
 322
- Salomon (Sally B.), Brünichs Efterfølger se Sally B. Salomon,
 Brünichs Efterfølger
- Schleswig-Holsteinische Armee. Der General-Commando
 144-145, 147
- Schleswig-Holsteinische Armee. Der Ober-Quartiermeister
 144-147
- Schleuen, J.F.W., - omkring 1800 -, kobberstikker fra berømt kobber-
 stikkerdynasti i Berlin
 341
- Schmidt, - 19.årh.'s anden halvdel -, kobberstikker ved General-
 stabens Topografiske Afdeling
 232
- Schoulenbourg se Schulenburg, Matthias Johann
- Schreiber, A., - 1829 -, forstrepent ved "Der Forstlehranstalt in
 Kiel.
 346
- Schröder, Johannes von, 1793-1862, dansk officer, topograf og for-
 fatter, sluttede sig 1848 til den slesvig-holsteenske hær.
 344
- Schulenburg, Matthias Johann, 1661-1747, tysk friherre, greve og
 feltmarskal
 429
- Schultz (J.H.) (universitetsbogtrykkeri og forlag), Kbh.
 124
- Schumacher, H.C., 1780-1850, konferensråd, professor i astronomi
 ved Kbh.'s Universitet, direktør for Den Danske Grad-
 måling, leder af observatoriet i Altona og af den
 geografiske opmåling i Holsteen
 123-125
- Schøning, Gerhard, 1722-1780, historiker, 1751 rektor i Thronheim,
 1765 professor ved Sorø Akademi, 1775 geheimearkivar
 65
- Seditz, Franz, 1864-1945, dansk tegner og litograf
 361
- Seehusen, P.J., 1791-1863, dansk kobberstikker
 63, 126, 255, 258, 260
- Siebert, Selmar, 1808- , kobberstikker ved opmålingen af Holsteen
 under H.C. Schumacher fra 1835, fra 1841 l. kobberstikker
 ved U.S.A.'s kystopmålingsvæsen i Washington
 124
- Skanke, H., -1787, dansk landmåler
 26-29, 32-33
- Skule, - 1785 -, kobberstikker
 66
- Slesvigske Jægercorps
 267

- Sonne, J.J., 1771-1833, dansk kobberstikker
50-51, 56-57
- Steen (Chr.) & Søn. (forlag, papir- og boghandel), Kbh.
223, 225-226
- Steindruckerei von F. Albers, Rendsborg se også Lithogr. Anstalt
von F. Albers
351
- Stern, Severin, 1784-1853, dansk landvæsenskommissær og topografisk
forfatter
148-221
- Stincks (C.W.) Forlag, Kbh.
327
- Swab, Anton, 1763-1809, bjergværksindustrimand og kartograf, medlem
af Kgl. Svenska Vetenskaps Akademien
381, 383
- Söderberg, - 1853 -, litograf (ved Carl Otto's Lithografiske
Institut i Kbh.?)
327
- Sørensen, R., 1831-1876, guide og kobberstikker ved Generalstabens
Topografiske Afdeling
232, 253
- Saabye, H.E.G., 1833-1902, guide i Generalstaben indtil 1858,
fuldmægtig hos Stadskonduktøren i Kbh.
328
- T.W.J. se Jantzen, T.W.
- Tegner, C.M., 1803-1881, kunstmaler og litograf, 1846-1850 med-
indehaver af Chr. & I. Tegner, 1850-1881 indehaver af
C.M. Tegnens Institut
250
- Tegnens (O.) Lith. Inst., Kbh.
350
- Th., V.A. se V.A.Th.
- Thomsen, - ca. 1843 -, litograf (i Det Kongelige Steentrykkeri,
Kbh.?)
315
- Topografisk Afdeling, Generalstaben se Generalstaben. Topografisk
Afdeling
- Topografisk Sektion, Generalstaben se Generalstaben. Topografisk
Afdeling
- Tronier, C.C., 1809-1877, depotforvalter, branddirektør, folketings-
mand for Kbh.'s amts 5.valgkreds 1853-1854
323
- Tøjhusmuseet, Kbh.
32, 57, 62
- Törnsten, Joh., 1738-1796, ekstraordinær landmåler i Västernorrlands
len
377
- Ugglas, Samuel af, 1750-1812, svensk greve, politiker og landshøv-
ding i Stockholms len
396

- V.A.Th 361
- Wallberg, M., 1737-1808, første landmåler i Ostergötlands län
407
- Wallman, Clas, 1774-1851, svensk embedsmand i bjergværksindustrien
og arkitekt
381
- Walter Dorn-Verlag, Bremen-Horn
364
- Wangensteen, Ove Andreas, -1763, dansk/norsk officer
15
- Warberg, O., 1759-1821, etatsråd, professor ekstræord. i astronomi
ved Kbh.'s Universitet, leder af "Længdecomptoiret",
møntdirektør og direktør for Nationalbanken
35-39
- Webb, John Richmond, 1667?-1724, engelsk general
422
- Weber, Jean Henri, - 1711 -, "capitaine et ingénieur de s.a.s.
mons. le land grave de Hesse-Cassel".
432-433
- Verlag der Lithogr. Anstalt von F. Albers se Lithogr. Anstalt von
F. Albers
- Verlag vom G.E. Vollmann, Cassel
357
- Werner, Jul., - 1860 -, litograf og korttegner i Sønderjylland
og hertugdømmerne
354
- Wessel, Caspar, 1745-1818, jurist, landmålingsinspektør og matematiker
18-25, 28-31, 58-59
- Wessel, O.C., 1744-1794, jurist, generalauditor i Norge
17
- Weyen, Ferdinand Adolph August, 1831- , guide i Generalstabens
Topografiske Afdeling, 1880 forsat til fodfolket
356
- Videnskabernes Selskab se Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
Videnskabernes Societet se Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
Wilhelm Prior (boghandel), Kbh.
358
- Willisen, Wilhelm von, 1790-1879, friherre, generalløjtnant og
leder af den slesvig-holsteenske armé i 1850
147
- Wilster, F. 1779-1852, dansk officer, korttegner
50-55
- Wimpen, Tobias Peter von, ca. 1771-1818, baron, dansk officer
340
- Vischer, forlæggerfamilie fra Amsterdam, 1550 til 1726, 1726,
udgav en mængde atlasværker
- Voigts, C.D., 1847-1813, korttegner og kobberstikker i Holsteen
343
- Vollmann (G.E.) Verlag vom se Verlag vom G.E. Vollmann
von... se den del der følger efter præfikset
- Wurzbach (G.F.) (trykkeri, trækæreri og litografisk anstalt), Altona
144, 147

Ornskold, Pehr Abr., 1720-1791, svensk friherre og landshøvding
377, 384

Åkerland, E., 1754-1835, svensk grafiker, tegner og kobberstikker
385, 399

- - -

SAGREGISTRER.

(henviser til indførslernes nr.). Om sagregistrets indretning, se i indledningen.

Adelige distrikter, amter og herreder, Danmarks
og Slesvigs inddeling i 63, 255, 258, 260
Adelige distrikter, amter og landskaber i Slesvig
- - - areal 346
Administrativ inddeling 346
- - - Holsteen 125
- - - Holsteen og Lauenborg 143, 253
- - - Slesvig 346
Afstemmingszoner ved valget i Sønderjylland 1920
264-265
Amter, herreder og adelige distrikter, Danmarks
og Slesvigs inddeling i 63, 255, 258, 260
Amter, landskaber og adelige distrikter i Slesvig
- - - areal 346
- - - indbyggerantal 346
Amts-, kommune- og "Kreis"inddeling i Schleswig-
Holstein pr. 1.april 1956 364
Amtsinddeling på Sjælland og Møn 29
Areal for amter, landskaber og adelige distrikter
i Slesvig 346
Areal og hartkorn i København og Frederiksborg
amter efter matrikel af 1844 169-185, 187-217,
219-221

Bastioner i København 1843 149
Bjerge i Europa, højden på 126
Bygninger i Slesvig by, index til 339, 344
Bygninger og gadenavne i Fredericia, index til
333
Bygninger og gader i Helsingør, index til 324
Bygninger og gader i Kiel, index til 343
Bygninger og gader i København, index til 320
Bygninger og steder i Reykjavik, index til 282
Dedikation 1-14, 318, 342, 344-347, 349, 370,
435, 437
Dedikation, håndskreven 140
Dislokation ved lejren ved Hald 256
Dragonregimenter, norske 66

Ejendomme i København, kvartérnumre på 149-161
Exlibris 88

Folkemængde
- - - Danmark og hertugdømmerne 223
- - - Danmark og Slesvig 63, 255, 258, 260
Forstæder, kvartéer og grunde i København i 1840'er-
ne 148-168, 320
Forstæder og grunde i København, matrikelnumre
for 164-168
Forvaltningsgrænser i Schleswig-Holstein pr. 1.april
1956 364

Fæstningsanlæg

- - - Als og Sundeved, projekteret 1853 360
- - - Dannevirke 278, 356
- - - Dannevirke og Hysunde 251
- - - Dybbøl og omegn 357, 359
- - - Rendsborg, index til 351
- - - Sundeved 244

Gadelinier i København 1888 330

Gadenavne og bygninger i Fredericia, index til 333

Gader og bygninger i Helsingør, index til 324

Gader og bygninger i Kiel, index til 343

Gader og bygninger i København, index til 320

Garnisons- og udskrivningsforhold i Danmark efter hærordning af 1867 316

Geistlige herredsinddeling

- - - Danmark 127-134, 137-142
- - - Fyn, Langeland og Ærø 259
- - - Sjælland, Møn, Lolland og Falster 257

Generalstaben

- - - oversigtskort til de ældste atlasblade 227-228, 231-233
- - - oversigtskort til de ældste kort over Island 279
- - - oversigtskort til de ældste målebordsblade 227-228, 231
- - - oversigtskort til folkeudgaven 230
- - - oversigtskort til kortene over Slesvig ved genforeningen 265
- - - oversigtskort til kortet over Holsteen og Lauenborg 1861-1864 253
- - - oversigtskort til kortudgivelserne indtil 1905 229

Grave, mindestene og mindesmærker fra krigen 1864 361

Grunde i København år 1377 330

Grunde, kvartéer og forstæder i København 148-168, 320

Grunde og forstæder i København, matrikelnumre for 164-168

Grænsedragning i Sønderjylland 362

Hartkorn og areal i Københavns og Frederiksborg amter efter matrikel af 1844 169-185, 187-217, 219-221

Hartkorns fortegnelse for Sjælland, Møn og den fynske øgruppe 225-226

Havn, Frederikshavn, med skibe 1861 332

Hedekrat og plantager i Jylland 1883 335

Hermelinske kortværk, oversigtsblad til 380

Herreder, amter og adelige distrikter, Danmarks og Slesvigs inddeling i 63, 255, 258, 260

Herredsinddeling, geistlige,

- - - Danmark 127-134, 137-142
- - - Fyn, Langeland og Ærø 259
- - - Sjælland, Møn, Lolland og Falster 257

- Historiske kort 14, 330, 362
Hørlov, norsk, af 1. juli 1789 66
Hørordning af 1867, garnisons- og udskrivnings-
forhold efter 316
Håndskrevet dedikation 140
Indbyggerantal i
- - - amter, landskaber og adelige distrikter i
Slesvig 346
- - - Sønderjyllands sprogområder 348
- Index til
- - - bygninger i Slesvig by 339, 344
- - - gadenavne og bygninger i Fredericia 333
- - - gader og bygninger i Helsingør 324
- - - gader og bygninger i Kiel 343
- - - gader og bygninger i København 320
- - - Rendsborgs fæstningsanlæg 351
- - - steder og bygninger i Reykjavik 282
Ingeniørkorpsets Vejdirektion's anlagte veje 1834-
1867 32, 56-57, 62
- Jurisdictionsinddeling
- - - Danmark 127-135, 137-140
- - - Fyn, Langeland og Ærø 259
- - - Holsteen og Lauenborg 253
- - - Sjælland, Møn, Lolland og Falster 257
- Kanal mellem Väneren/Vättern, projekteret 402
Kommune-, amts- og "Kreis"inddeling i Schleswig-
Holstein pr. 1. april 1956 364
Kommune- og sogneinddeling i Danmark 317
Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs kort,
oversigtskort til 16
"Kreis"-, amts- og kommune inddeling i Schleswig-
Holstein pr. 1. april 1956 364
Krigen 1848-1850, krigskort 144, 147, 245, 266-
272, 274-276, 286-297, 299-305, 308, 310-313
Krigen 1864
- - - grave, mindestene og mindesmærker 361
- - - krigskort 358, 360-361, 365
Krigene 1801 og 1807-1814, krigskort 28
Krigskort
- - - krigen 1848-1850 144, 147, 245, 266-272,
274-276, 286-297, 299-305, 308, 310-313
- - - krigen 1864 358, 360-361, 365
- - - krigene 1801 og 1807-1814 28
- - - slaget ved Stiklestad 1030 371
- - - spanske arvefølgekrig 1701-1713 422-425,
427-433, 435, 437
Kvartéer, grunde og forstæder i København 1840'erne
148-168, 320
Kvartérnumre på ejendomme i København 149-161
- Landskaber, amter og adelige distrikter i Slesvig
- - - areal 346
- - - indbyggerantal 346
Lejren ved Hald, dislokation ved 256

- Mansa's kort, oversigtskort til 134
Matrikel af 1844, areal og hartkorn i Københavns-
og Frederiksborg amter efter 169-185, 187-217,
219-221
Matrikelnumre for Københavns forstæder og grunde
164-168
Miletabel for Sønderjylland 366
Mindesmærker, mindestene og grave fra krigen 1864
361
Mindestene, mindesmærker og grave fra krigen 1864
361
- Orografisk Europaskort 126
Oversigtsblad til det Hermelinske kortværk 380
Oversigtskort til
- - - Generalstabens folkeudgave 230
- - - Generalstabens kort over Holsteen og Lauen-
borg 1861-1864 253
- - - Generalstabens kort over Slesvig ved gen-
foreningen 265
- - - Generalstabens kortudgivelser indtil 1905
229
- - - Generalstabens ældste atlasblade 227-228,
231-233
- - - Generalstabens ældste kort over Island 279
- - - Generalstabens ældste målebordsblade 227-
228, 231
- - - J.H. Mansa's kort 134
- - - Videnskabernes Selskabs kort 16
Overøvrighedsinddeling for Slesvig og Als 249
- Pastorater og sogne i Københavns og Frederiksborg
amter 169-221
Plantager og hedekrat i Jylland 1883 335
Projekteret fæstningsanlæg på Als og Sundeved 1853
360
Projekteret kanal Vänern/Vättern 402
- Skibe henliggende i Frederikshavns havn 1861 332
Skovdistrikter
- - - Nordborg og Augustenborg 367
- - - Sundeved 368
Slaget ved Stiklestad 1030, krigskort 371
Sogne- og kommuneinddeling i Danmark 317
Sogne og pastorater i Københavns og Frederiksborg
amter 169-221
Spanske arvefølgekrig 1701-1713, krigskort 422-425,
427-433, 435, 437
Sprogkort for Sønderjylland 348
Sprogområder i Sønderjylland, indbyggerantal for
348
Steder og bygninger i Reykjavik, index til 282
Særdstilling, Tøjhusmuseets 23'ende 32, 57, 62

- Transversalmålestok 17, 68-69, 85-86, 89-90, 124, 169-221
169-222, 246, 344, 351, 354-355, 360
- Troppesamlingen ved Flensborg 1859 251
- Tøjhusmuseets 23'ende særudstilling 32, 57, 62
- Udskrivnings- og garnisonsforhold i Danmark efter
hærsorden af 1867 316
- Valget i Sønderjylland 1920, afstemningszoner ved
264-265
- Vandmærke 15, 58-60, 67-89, 91-94, 96, 99, 101-
122, 315, 319, 380
- Veje anlagt af ingeniørkorpsets Vejdirektion 1834-
1867 32, 56-57, 62
- Videnskaberens Selskabs kort, oversigtskort 16

Bilag 1.

Kommentarer, egne eksempler og ændringer til omstående.

Oversættelse af en del af den indledende note til kap. 11, samt af §: 212 i samme kap. ang. beskrivelsen af kort i:

Anglo-American cataloguing rules. British text. Prepared by The American Library Association, The Library of Congress, The Library Association and The Canadian Library Association. London. The Library Association, 1967. xiv + 327 s.

INLEDENDE NOTE.

De specielle karakteristika ved kort kræver, at dette materiale behandles særligt i indførslen.

De deskriptive regler i dette kapitel sigter på at give foreskrifter for en fuldkommen beskrivelse af kortene, uanset hvilket hovedordningselement, der er valgt. Flere af de elementer, der er foreskrevet, særlig som noter, kan derfor være overflødige, hvis de allerede er medtaget i hovedordningselementet, og de kan derfor udelades ^{a)}. For at undgå unødigt berøring af kortene, skal katalogindførslerne give låneren så megen hjælp som mulig til udvælgelsen af et ønsket kort.

a) Dette har ingen relevans for denne katalog, idet hovedordningselementet helt er udeladt.

BESKRIVELSE.

- b) Hvis beskrivelsen omfatter et kort på flere blade eller et kortværk, bestående af mange kort, så betragtes samtlige disse kortblade eller kort, plus et eventuelt titelblad som primærkilder til katalogiseringen.
- c) 3. En samling af kort kan beskrives i én indførsel:
- når kortene har fælles titel.
 - når det på en fyldestgørende måde kan lade sig gøre at beskrive kortene sammen, ligegyldigt om disse har en fælles titel, d.v.s. når størsteparten af elementerne i beskrivelsen er fælles for alle kortene.

Eks., nr. 265.

Hvis biblioteket imidlertid kun har et enkelt eller nogle få kort af et større kortværk, som i henhold til ovenstående kunne være beskrevet samlet, kan man beskrive hvert kort i en indførsel for sig, idet man så anfører navnet på kortværket som en serieangivelse. Denne mulighed er ikke brugt i nærværende katalog, men man kunne f.eks. tænke sig nr. 242 udformet på flg. måde:

Eks. Kjöbenhavn. - Målestok
1:20.000. - Kjöbenhavn :-
Generalstaben, 1901.
Kolor. kort 38 x 47 cm. -
(Atlasmålebordsblade / Gene-
ralstabens Topografiske Af-
deling; 3130)

- d) Hvis målestoksforholdet er en del af hovedtitlen, tages det også med i transkriptionen af denne.

Eks., nr. 249 - 250.

A. ALMENE REGLER.

- Beskrivelsen kan bestå af følgende elementer: Titel, undertitel, forfatter, målestoksforhold, udgave, impressum, kollation, serie og den supplerende information, som samlingen eller det enkelte kort kræver. Disse elementer udformes i overensstemmelse med reglerne for katalogisering af monografier; undtagelserne herfra er givet nedenfor.
- Hele kortets forside kan betragtes som kilde, hvorfra der kan hentes information til katalogiseringen. b) c).

B. TITLEN.

Titlen kan tages fra et hvilket som helst sted på kortets forside. Hvis to titler er nævnt på kortets forside, nævnes den mest træffende først. En titel taget inden for selve kortets grænser eller fra en kartouche, som på ældre kort indeholder forfatter, titel, impressum m.m., foretrækkes frem for en margentitel. Hvis et kort består af et grundkort, på hvilket der er trykt ovenpå, benyttes overtrykkets titel i beskrivelsen. For ældre korts vedkommende kan en dedikation benyttes som titel, i enten forkortet eller uforkortet form. Transkription af titler og behandling af undertitler og alternative titler sker i øvrigt i overensstemmelse med reglerne for beskrivelsen af monografier. d)

e) Til nogle af Generalstabens store kortværker har jeg konstrueret en titel til trods for, at jeg i henhold til mine bemærkninger "b" og "c" til de almene reglers pkt. 2 godt kunne have brugt titelbladets titel. Her gjorde sig imidlertid specielle forhold gældende. Generalstabens første store kortværker strakte sig over en relativ lang udgivelsesperiode, hvor geodæsin var inde i en rivende udvikling, og hvor også landets størrelse ændrede sig (tabet af Sønderjylland i 1864). Titelbladenes titler dækker for disse kortværkers vedkommende ikke, hvad der reelt udkom; i nogle tilfælde kan man komme ud for, at der findes to forskellige titelblade til et kortværk som følge af en ændret udgivelsesplan. I Geodætisk Instituts og også i Generalstabens egne fortegnelser over stabens udgivelser bruger man ikke titlerne fra titelbladene, men derimod de betegnelser, som jeg har valgt at bruge som titler. I alle tilfælde har jeg bragt titelbladets titel i en note. Generalstabens udgav kun titelblade til de første, kobberstukne kortværker, hvad der utvivlsomt også skyldes, at man snart indså vanskeligheden ved at udgive titelblade til udgivelser, der strakte sig over en længere årrække.

Eks., nr. 232 - 233.

B. TITLEN (fortsat)

Kartouche titel (foretrækkes): *Estats de la Couronne de Pologne, subdivisés suivant l'estendue des Palatinats, par le Sr. Sanson, Géographe ordinaire du Roy. Dédié au Roy par son tre-humble ... Serviteur H. Jaillot.*

Margen titel: *Tabula Regni Poloniae, Ducatus Lithuaniae &c. ad usum Serenissimi Burgundiae Ducis.*

Titel på kortets forside (foretrækkes): *Malaya 1961.*

Omslagstitel: *Road map. Federation of Malaya.*

Hvis kortet mangler en titel, forsynes det med en sådan af katalogisator. ^{e)} Følgende foretrækkes (i den nævnte rækkefølge),

- 1) titel på kortets bagside eller omalag,
- 2) titel, som er brugt til beskrivelse af kortet, i håndbøger eller andet referencemateriale,
- 3) titlen på en anden udgave af samme kort. -

Hvis kortet må forsynes med en konstrueret titel, foretrækkes navnet på det område, kortet viser, gengivet på kortets sprog og stavemåde.

C. FORFATTER.

Navnet på kartografen, kobberstikkeren o.s.v., analogt til et forfatternavn, gives i overensstemmelse med reglerne for beskrivelse af monografier.

D. MÅLESTOKSFORHOLD.

Kortets målestoksforhold anføres straks efter titel- og forfatterangivelsen. Det introduceres med ordet "målestok" og angives i form af målestoksforholdet, udtrykt som et forholdstal, hvis dette er angivet eller nemt kan fastslås. Målestoksforholdet kan udregnes ud fra en angivelse på kortet af sammenlignelige måleenheder (1 inch to the mile), eller aflæses af tabeller. I handlen findes målestoksindikatorer v.h.a. hvilke

- f) Da KGB's kort alle er af ældre dato, og der kan være sket forandringer i papiret, forbeholdes målestoksangivelsen altid med et "ca.", hvis målestoksforholdet er udregnet v.h.a. en grafisk målestok, projektionsnettet eller andre af kortets kilder.
- x) Den måde, på hvilken målestoksforholdet er angivet på kortet, sættes i " ... ". Eksemplet kommer herefter til at se således ud:

Målestok 1:250.000 eller "1 inch til 3,95 miles"

man ud fra en grafisk målestok, angivet i miles, kilometer eller yards, eller ud fra parallellerne på kortets projektionsnet omtrentlig kan anslå målestoksforholdet. Yderligere information om målestoksforholdet tilføjes, f.eks. en angivelse af forholdet mellem to sammenlignelige måleenheder, eller hvis målestoksforholdet begrænser sig til enkelte dele af kortet. Hvis målestoksforholdet er udregnet v.h.a. en grafisk målestok, projektionsnettet eller andre af kortets kilder, og det således viser sig at blive et andet end et normalt eller hyppigt brugt, f.eks. 1:63.360, så tages der forbehold over for dette målestoksforhold med forkortelsen "ca.". f). Er målestoksforholdet udregnet v.h.a. en oplysning om noget, der tilnærmelsesvis svarer til en bestemt afstand på kortet, tages der også forbehold med et "ca.".

Målestok 1:2.000.000.

Målestok 1:250.000 eller 1 inch. til 3,95 miles.^{x)}

(Målestok ca. 1:5.000.000).

Målestok 1:59.304.960. Langs meridianerne kun én inch = 930 statute miles.

Hvis målestoksforholdet ikke kan udregnes, eller hvis kortet ikke er tegnet i noget målestoksforhold, angives dette.

(Målestoksforholdet er ikke givet).

(Ikke tegnet i målestoksforhold).

Hvis målestoksforholdet er ukorrekt nævnt på kortet, angives det korrekte målestoksforhold, efterfulgt af kortets oplysning, på følgende måde:

(Målestok ca. 1:90.000, ikke "1 inch to the mile").

(Målestok ca. 1:90.000, ikke "1:63.360").

Hvis indførslen beskriver kort, tegnet i to forskellige målestoksforhold, angives de begge, f.eks. Målestok 1:100.000 og 1:200.000. Hvis der er flere end to skrives:

(Målestok varierer).

E. UDGAVE.

Se også afsnittet om udgave i reglerne for beskrivelse af monografier. Officielle kortserier kan kombinere udgavebetegnelsen med et "Standard seriemærke". En sådan kombination afskrives i sin helhed efter angivelsen af målestoksforholdet.

Series M.764. Edition 2 - I.G.N.F.

G.S.G.S. 4830. Edition 1.

De forskellige udgaver eller oplag af et kortsæt, hvor kortene revideres enkeltvis, beskrives bedst i en note (se J 12 nedenfor).

g) Hvis der på et kort ikke er opgivet noget forlag, angives trykkeriets navn i stedet, dog altid sådant, at det tydeligt fremgår, at der ikke er tale om en forlægger. Denne regel afviger fra ISBD. (Eks. nr. 124: se også i indledningen s. 8).

h) På en del kort er angivet opmålingsåret eller årstallet for rentegningen, men ikke udgivelsesåret, dette gælder bl.a. en del af Videnskabernes Selskabs kort. I Lomholts: ~~Det~~ Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942. Bd. IV. Kbhvn, 1961, findes på s. 105 et skema over, hvornår selskabets kort blev tegnet, og hvornår de blev stukket. Årstallet for kobberstikningen har jeg brugt i impressum, og årstallet for rentegningen, der som regel er det år, som er angivet på kortet, har jeg bragt i en note. Også andre steder har jeg i mangel af bedre brugt årstallet for stikningen som udgivelsesår, med den forhåbentlig ringe fejlmargen dette måtte indebære.

i) Der findes ikke noget officielt ord på dansk for kort, beregnet til navigering i luften. Forsvarskommandoen udgiver imidlertid kort til brug ved Flyvevåbnet, som bærer titlen "Flyvekort".

F. IMPRESSUM.

Se afsnittet om impressum i reglerne for beskrivelse af monografier. g) h)

G. KOLLATION.

Kollationen angiver antallet af kort eller blade og deres størrelse. Et "enkelt" kort, bestående af ét blad, betegnes "kort" eller "kolor.kort" (hvis der til et korts reproduktion kræves mere end én trykkeplade - eksklusiv farvet koordinationsnet til militært brug - betegnes det som koloreret. Dette indbefatter håndkolorede kort); eller når der refereres til kort, beregnet til navigering i luften eller på havet, henholdsvis "flyvekort" og "søkort". i)

Hvis kortmaterialet er trykt på flere blade, og det ville være ukomplet, når ikke alle dele var samlet, beskrives det som et enkelt kort, f.eks. "kort på 4 blade". Hvis materialet derimod består af et antal blade, der hver især indeholder et komplet korts karakteristika, beskrives det som et antal kort, eksempelvis "4 kort". Størrelsen (højde gange bredde) af kortets trykte overflade angives i hele cm. Er kortet firkantet, måles fra yderkant til yderkant; breder kortet sig derimod ud over firkanten, måles den længste højde og bredde. For cirkulært kort angives diameteren, målt således at den indbefatter kanten.)

j) Ved måling af højde og bredde måles den ramme med gradinddeling, som ofte findes på ældre kort, med. En alm. pynteramme medregnes derimod ikke.

Kort 25 x 35 cm.

Kolor. kort 264 x 375 på 9 blade
å 96 x 142 cm.

3 kolor. kort 78 x 113 cm.

Kolor. kort på blad 45 x 33 cm.^{k)}
Kort 45 cm. i diameter.

k) ~~Stc!~~: Kolor. kort 45 x 33 cm.

Hvis kortets størrelse er under halvdelen af størrelsen på det blad, på hvilket det er trykt, angives begge størrelser.

Kort 20 x 31 cm, på blad 37 x
50 cm.

l) Kun hvor et kort er lagt i mappe sammenfoldet, angives sammenfoldet størrelse. (Dette forbehold har jeg måttet tage, idet der f.eks. af GST atlasblade 1:40.000 over Jylland findes en mængde kort, som er opskåret og opklæbet på lærred, og som ikke alle har samme størrelse ved sammenfoldningen. En fyldestgørende kollationering ville således fylde en hel roman. Bl.a. for at praktisere ovenstående regel, ligger sådanne kort selvfølgelig udfoldet i mapperne).

Hvis kortet enten på yder- eller inder-siden, indeholder en sektion, som er beregnet på at træde frem, når kortet foldes, angives såvel sammenfoldet som ufoldet størrelse. Et opskåret (og opklæbet) kort beskrives ligedan.^{l)}

Kort 80 x 57 cm, foldet til
21 x 10 cm.

Kolor. kort 9 x 20 cm, på blad
40 x 60 cm, foldet til 21 x 10 cm.
Kort (opskåret) 83 x 70 cm,
foldet til 18 x 12 cm.

Kort, trykt på begge sider af bladet, beskrives således:

i kollationen: Kort 45 x 80 cm,
på blad 50 x 44 cm.

i note: Trykt på begge sider af
bladet, med sammenføringslinier
angivet.

Hvis et sæt kort eller et enkelt korts blade varierer i størrelse, angives den mest alm. størrelse med den fornødne modifikation.

60 kort 45 x 55 cm (1 kort 60 x
90 cm).

69 kort 45 x 55 cm (enkelte større).
69 kort 45 x 55 cm (enkelte mindre).

Hvis der i et sæt af kortlællér i blade af et enkelt kort ikke kan siges at være en størrelse, der gælder for hovedparten af kortene, angives længden på det længste kort og bredden på det bredeste, efterfulgt af udtrykket "eller mindre".

69 kort 60 x 90 cm eller mindre.

H. SERIE.

Dernæst følger serieangivelsen, medmindre den allerede er angivet i forbindelse med udgavebetegnelsen. (Se punkt E.).

J. NOTER.

1. INDHOLD OG RÆKKEFØLGE AF NOTER.

Supplerende information gives i noteform, efter katalogisators skøn. Dog bør noterne 2, 7, 9, 10, 11, 12 og 13, hvor det er relevant, betragtes som væsentlige. Noterne anføres normalt i den orden, som er vist nedenfor.^{m)}

2. ANALYTISK NOTE. (Se under punkt L nedenfor).

3. KILDER TIL TITLEN OG VARIANTER AF TITLEN.

Titlen er taget fra kortets bagside.

"(The title) is taken from the copy in the Public Record Office (London) upon which it is found in the form for an ingrossed inscription." - Bemærkning på Southack-kortet, Boston 1717.

Omslagets titel: Road map. Federation of Malaya.

I øvre margen: Tabula Regni Poloniae (ect.).

4. FORFATTERSKAB. Redaktører, kobberstikkere m.v., som er anført som delvist medansvarlige for kortet, kan - og skal, hvis der er tale om ældre kort - nævnes i en note, dersom de ikke er blevet nævnt i selve beskrivelsen.

5. KARTOGRAFISK UDFØRELSE. Dette omfatter særpræg i kortets kartografiske udførelse og tegning. Projektionen anføres, hvis den er

m) Den angivne rækkefølge af noterne er fulgt, med den undtagelse, at "lokale" noter, så som bemærkninger om KGB's eksemplarer og kortsamlingen på KGB, svarende til noterne 12, 13 og delvist 6 i reglerne, er anført forrest i noteafsnittet.

angivet, ellers kun hvor den er nødvendig for at udrede (klargøre) målestoksforholdet, eller hvor et kort i mindre målestok dækker arealer (f.eks. på høje breddegrader), hvor forvrængningen, opstået ved projektionen, kan være stor. Det noteres også, hvis O-meridianen er forskellig fra Greenwich.

Kegleprojektion med (flere) standard paralleller.

O-meridian: Ferro og Paris.

Militært koordinationsnet.

Orienteret mod vest.

6. FYSISK BESKRIVELSE. Kortets fysiske karakteristika angives, hvis der er sandsynlighed for, at de kan bruges til identifikation - eller til at fastslå kortets brugbarhed.

Fotokopi (positiv) af manuskript, oprindeligt i William L. Clements Library.

Vandmærke: C & I Honig

Fotografisk fremstillet.

Blåtryk.

- n) Kort, hvorpå der er indtegnet troppe, skyts, midlertidige befæstningsanlæg, brændte bygninger o.lign., og hvor situationen refererer til en krigsperiode, et slag eller en træfning, betegnes i en note som "Krigskort". F.eks. betegnes kort fra omkring 1848-1850 med indtegnede kolonneveje som "Krigskort". Normalt bruges betegnelsen uden nærmere forklaring, dog er der ved enkelte sådanne kort givet en nærmere redegørelse for indhold og afbildning. Krigskort medtages i emneregistret under "Krigskort" samt under emneordet for den pågældende krig.

7. INDHOLD OG AFBILDNING. Der skrives noter til præcisering af en ubestemt eller misvisende titel og til at påpege vigtige træk ved kortet. n)

Viser størsteparten af Canada, samt hele Mexico og Central Amerika.
(Kort med titlen: United States).

Titel og stednavne skrevet på arabisk.

Stednavne på italiensk.
(Titel og dedikation på latin).

Ækvidistans: 10 m.

Viser 4 kategorier af jernbaner, 5 kategorier af veje og stier, og tre typer indenlandske grænser.

8. DATO FOR SITUATIONEN. Hvis datoen for den situation, kortet udtrykker, vides at afvige fra datoen, angivet i impressum, og den ikke allerede er angivet i titlen, skrives den i en note.

Reproduceret fra kort udgivet af Survey of Egypt, 1939.

9. KILDER OG BIBLIOGRAFISK HISTORIE.
De fleste kort bygger på forskellige kilder, som man kan angive eller undlade at angive. Hvis det er kendt, at et kort bygger på et enkelt andet kort som kilde, angives kilden.

Kopieret fra

Bygger på

"A facsimile of the original map in the John Carter Brown Library, Providence, Rhode Island, 1942. Reproduced in collotype by the Meriden Gravure Company".

Rødt overtryk på forfatterens Greater Germany: administrative divisions 1 July 1944 (No. 3817-R & A, OOS).

Der skrives noter til identifikation og adskillelse af forskellige udgaver og oplag, især når der er tale om gamle håndstukne kort.

Sandsynligvis en revision af 1.ed. af Maury's Washington kort over U.S.A.

Adskiller sig fra en ældre udgave ved copyrightbemærkningen i øverste venstre margin, der erstatter kobberstikkerens navn og ved indføjelser af "United States territory" mellem "Tennessee" (sic) "Georgia".^o

o) Eks., nr. 60.

Dersom man ved, at der er udgivet en detaljeret afhandling om et kort, kan man identificere sit eget eksemplar efter denne afhandling og man udarbejder en note om denne identifikation.

p) Under note 10 henregnes note om dedikation og note, som angiver grafiske målestokke på kortet. For den sidste kategori gælder følgende regler: Hvis der kun er afbildet én grafisk målestok, og denne er i en måleenhed, som er almindelig brugt i det område, hvor kortets sprog tales, så skrives der ingen note. Men så snart kortet indeholder to eller flere grafiske målestokke, anføres det i en note, hvilke måleenheder disse er tegnet i.

Der skrives også note på transversalmålestokke samt på ex libris, hvis et sådant hidrører fra andre biblioteker og samlinger end de danske militære.

Eks., nr. 88.

10. YDERLIGERE MATERIALE: P) Oplysninger i margen, indskudte kort og tryk på kortets bagside skal nævnes i noteafsnittet og helst i nævnte rækkefølge. Talrige små eller betydningløse indskudte kort kan dækkes af en almen note. Hvis en række indskudte kort skal nævnes, begynder man i øverste venstre hjørne og nævner kortene i rækkefølgen med uret, indtil man har været kortet rundt.

Med nøgle til 140 stednavne.

Med "Glossary".

Indskudte kort: (Alaska). -
Hawaiian Islands.

Med 5 indskudte kort.

Med talrige indskudte kort
over landingsbaner på hvert
blad.

Indskudte kort, i større
(eller mindre) målestoks-
forhold.

På kortets bagside: New map
of South Hadley, Mass. -
Målestok ca. 1:15.000.

11. **TEKST-BILAG.** Et separat udgivet
tekstbind (-bilag), skal altid
nævnes

Sammen med kortet findes
Street-index og guide.

q) Citat fra Christopher Edmond Merrett's
afhandling "Map cataloguing and clas-
sification: a comparison of approa-
ches". 1976, s. 1:

"More difficult to define are the
terms set and series. A set of
maps portrays a given area, pro-
bably through a variety of sub-
jects with uniform scale, pro-
jection and symbolization. Con-
versely a series comprises a
collection of sheets dealing
with the same topics covering a
wide area, most commonly a
political unit."

12. **BESTAND AF SERIER ELLER SAMMEN-
HØRENDE SÆT. q)**

I en note nævnes, hvilke enkelte
kort ud af en serie der findes i
biblioteket, eller, hvis det er
nærmere, hvilke biblioteket mang-
ler. Hvis en kortserie er løbende,
beskrives den som sådan, under
forudsætning af, at der andet-
steds findes en bestandfortegnel-
se.

Kun bladene 2-11 og 13-20
haves.

Bladene 1 og 12 have ikke.

Udgivelse er ikke afsluttet.

Hvis forskellige udgaver og oplag
bliver katalogiseret som et enkelt
kortsæt, specificeres dette i en
note sammen med en angivelse af,
hvad et komplet sæt består af,
hvis dette er kendt.

Komplet i 174 blade. Sæt-
tet indeholder forskellige
udgaver af nogle kortblade,
herunder nogle genudgivel-
ser fra U.S. Army Map Ser-
vice. Nogle af bladene, der
er redigeret under direk-
tion af Chief of Engineers,
U.S. Army bærer seriebeteg-
nelsen: Provisional G.S.G.S.
4145.

13. SÆREGENHEDER OG DEFEKTER VED DET
KATALOGISEREDE EKSEMPLAR.

Trykt på silke.

Beskåret forneden.

r) (14.) UDSEENHED. Ældre kort er som reglen gjort meget dekorative med op til flere kartoucher, rigt udsmykkede kompasroser, skibe i søen m.m. Af tidsøkonomiske årsager har jeg valgt, hvor det er relevant, kun at skrive note på kartoucher (findes der to eller flere kartoucher på et kort, skrives kun note på den mest fremtrædende) efter følgende retningslinier.

1. Hvis kartouchen består af et konkret motiv, beskrives dette.
2. Er kartoucherammen ornamenteret eller udfliget, skrives "Kartouche".
3. Hvis kartoucherammen hverken er ornamenteret eller udfliget, skrives "Ren kartouche".

r)

K. TO ELLER FLERE KORT PÅ ÉT BLAD.

Hvis der er trykt flere kort på et enkelt blad, følges en af følgende katalogiseringsmåder.

1. Hvis der er en fælles titel, bruges denne i hovedindførslen, og titlerne på de enkelte kort gives i en indholdsnote, dersom en sådan angivelse er ønskelig.
2. Hvis der er flere kort på én side af et blad og ingen fælles titel, skal alle titler bringes i hovedindførslen, eller også skal én af titlerne bringes her og resten i en note. s)
3. Af to kort på hver sin side af et blad, og uden fælles titel, vælges til katalogiseringen det ene som det vigtigste, og det andet bringes i en note.
4. Hvis et sekundært kort er vigtigt nok, skrives der en analyse på det.

s) Eks., nr. 8.

L. ANALYSER.

En analytisk indførsel skrives på et kort, som er bragt i en bog, indskudt på et andet kort eller trykt på et enkelt blad sammen med et andet kort. Hovedindførslen beskriver kortet i overensstemmelse med reglerne A-H ovenfor. Den følges af en analytisk note, introduceret med ordet eller vendingen "I", "Indskudt på" eller "På bagsiden af", og hernæst følger en sådan beskrivelse af værket, som kortet er føjet ved, at dette kan identificeres og findes i katalogen.^{t)}

t) Eks., nr. 300-302.

Hvis et kort vides at være taget fra et atlas eller en samling, katalogiseres det som et selvstændigt værk med en note, som viser dets tilhørsforhold til det samlede værk.

PL. XLIX af: Black's General atlas. London, 1840.

Bilag 2.

MÅL ANVENDT VED DEPEGNING AF MÅLESTOKSFORHOLD.

Nedenstående tal er benyttet ved udregning af målestoksforhold. Resultatet af udregningerne er dog i indførslerne angivet som afrundede tal, idet man i de fleste tilfælde alligevel ikke kan tillægge målestoksangivelser på datidens kort en nøjagtighed som på moderne kort (enkelte, som f.eks. Schumachers og Generalstabens kort undtaget).

På en del 1700-tals kort findes det angivet, at der af en bestemt måleenhed går eksempelvis "15 på graden". I sådanne tilfælde har jeg sat jordens omkreds til 40.000.000 m og én grad som følge deraf til $\frac{40.000.000}{360}$ m, hvilket stemmer meget godt overens med angivelserne i artiklen "gradmåling" i: Salmonsens konversations leksikon. 2.udg. 1915-1930.

<u>Længdeenhed</u>	<u>Meter</u>	<u>Kilde</u>
<u>Johannes Mejer:</u>		
Ruten (rode)	3,87	N.E. Nørlund. Johannes Mejers kort over det danske rige. Kbh., 1942. <u>HST II N f 15</u>
Teutschen Meilen	7.430	- do -
Schritt	0,523089	R.W. Bauer. Haandbog i mønt-, mål- og vægtforhold. Kbh., 1882. <u>IGK T II 28a1</u>
<u>Wangensteens Norgeskort:</u>		
Norsk mil (10.000 alen)	11.295	Svensk uppslagsbok. 2.uppl. Bd.1-32. Malmö, 1947-1955. <u>Læsesal</u>
<u>Videnskabernes Selskab:</u>		
Alm. dansk mil	7.532,46	Salmonsens konversations leksikon. 2.udg. Bd. 1-26. Kbh., 1915-1930. <u>Læsesal</u>
Geografisk mil	7.420,439	- do -
Alen (alne)	0,6277	- do -
<u>Erichsen og Schönings Islands kort:</u>		
Ting mannaleid eller islandske mil = 5 x 1,23 danske mil	46.324,75	N.E. Nørlund. De gamle danske længdeenheder. Kbh., 1944.(Geodætisk Instituts skrifter, 3.rk., bd. III). <u>HST II N d 1</u>
Uger til søs, eller islandske sømil	15.441,50	= 1/3 ting mannaleid iflg. den grafiske målestok på kortet

Pontoppidans Norgeskort:

Norske grænsemil (15.000 alen)	9.415,5	Egen udregning
Nordlandske mil (30.000 alen)	18.831	- do -

Generalqvartermesterstaben:

Decimaltommer	0,03139	Geodætisk Institut 1928-1978. Kbh., 1978. <u>KGB 355.486(489)</u>
---------------	---------	--

Schumacher:

Hamborgske fod (1 toise:6 $\frac{127}{144}$)	0,2940	Horace Doursther. Dictionnaire universel des poids et mesures... Amsterdam, 1965. og H.C. Schumacher. Bericht über den plan von Altona. Kbh., 1839. <u>IGK R V 7</u>
--	--------	---

Danske fod (1 toise:6 $\frac{139,12}{144}$)	0,3220	- do -
---	--------	--------

Franske fod (1 toise:6)	0,3333	- do -
----------------------------	--------	--------

Engelske fod (1 toise:6 $\frac{135,114}{144}$)	0,3128	- do -
--	--------	--------

1 toise (fransk efter 1812)	2	- do -
-----------------------------	---	--------

1 elle (dansk alen)	0,6277	- do -
---------------------	--------	--------

Generalstaben:

Alnir (islandsk)	0,6277	Egen udregning efter kortenes grafiske målestokke.
------------------	--------	---

Diverse ...

1 ruthe å 16 Fus Pinneberger
Landmaass

På trods af, at der findes en del værker om hertugdømmernes metrologi, er det ikke lykkedes mig nogetsteds at finde en omtale af Pinneberger foden. Iflg. L. Bargum. Die Landmaasse in den Herzogthümern Schleswig, Holstein und Lauenburg. Kiel, 1863, var foden i Syddithmarsken 29,619 cm. Foden var i Hamburg 28,658 cm, så jeg har ved udregning af det pågældende korts (nr. 338) målestoksforhold sat en fod til 29 cm og en ruthe til 4,64 m.

Gemeine deutschen meilen 15 på 1 grad	7.407	Egen udregning
Grosse deutsche Meilen 12 på 1 grad	9.490	- do -
Hamburg. Elle	0,573	Horace Doursther. Dictionnaire (se ovenfor)
Hamburg. Fuss	0,2865	- do -
Rheinländ. Fuss	0,31385	- do -
Rheinländ. Elle	0,6277	R.W. Bauer. Haandbog ... (se ovenfor)
Schritt	0,523009	- do -
Dansk rode	3,1335	- do -
Hamborgsk rode	4,5851	- do -
<u>Landtmäteriet:</u>		
Svensk mil	10.608,44	- do -
Alnar	0,5938	- do -
Decimatum	0,2969	1 tum:10 = 0,2969 m:10
<u>Hermelin:</u>		
Tysk mil	7.421,59	Svensk uppslagsbok. (se ovenfor)
<u>Fricx:</u>		
Miliaria germanica communia = lieux communes d'Almagne, 15 på 1 grad	7.407	Egen udregning
Horæ itineris = heures de chemin = vren gaens, 20 på 1 grad	5.555	- do -
Toise (fransk før 1812)	1,949	Horace Doursther. Dictionnaire (se ovenfor)
Pas commun	0,8121	- do -
Lieu de Brabant	5.555	A.J.P. Paucton. Metrologie, ou traité des mesures, poids... Paris, 1780.

Kilder til det alfabetiske registers realoplysninger

-
- Allgemeines Lexikon der bildende Künstler von der Antike bis zur Gegenwart. Herausgegeben von U. Thieme und F. Becker. Bd. 1-37. Leipzig, 1907-1950.
- Th. H. Erslew. Almindeligt dansk forfatterlexicon for kongeriget Danmark med bilande fra 1814-1840. Bd. 1-6. Kbh., 1843-1868.
- Biografiske oplysninger angaaende Den Polytekniske Løreanstalts kandidater 1829-1929. 3.udg. Kbh., 1930.
- Biografiske oplysninger om faste artilleriofficerer af linien. Udarb. af P.I. Liebe og E. Borgstrøm. Bd. 1-4. Kbh., 1978.
- Biographie nationale de Belgique. Tome I-XXVII + Table générale. Bruxelles, 1866-1944.
- Biographie universelle ancienne et moderne. Nouvelle édition. Tome 1-45. Paris, Leipzig, 1843-1865.
- Biographisches Wörterbuch zur deutschen Geschichte. Begründet von Hellmuth Rössler und Günther Franz. 2.Aufl. Bd. I-III. München, 1973-1975.
- Poggendorff, Johann C. Biographisch - literarisches Handwörterbuch der eksakten Naturwissenschaften. Bd. 1- . Leipzig, Berlin, 1863- .
- Danmarks adels årbog. Bd. XV. 1898.
- Andreas Dolleris. Danmarks boghandlere. Bd. I-IV. Kbh., Odense, Vejle, 1893-1919.
- Danmarks hær. Red. af Hector Boeck et al. Bd. I-II. Kbh., 1934-1935.
- Danmarks ældste forretninger 1915. (Udg. af) KRAK. (2.udg.) Kbh., 1915.
- Dansk biografisk leksikon. Red. af Povl Engelstoft under medvirken af Svend Dahl. Bd. 1-26 + suppl. Kbh., 1933-1944.
- Dansk biografisk lexikon. Udg. af C.F. Bricka. Bd. 1-19. Kbh., 1887-1905.
- Den danske landmilitæretat 1801-94. Udarbejdet af V. Richter. Del 1-2. Kbh., 1896-1897. Fotokopi på KGB's læsesal.
- Dictionary of national biography. Vol. I-LXIII, suppl. vol. I-III, second suppl. vol. I-III + errata. London, 1885-1912.
- H. Ehrencron-Müller. Forfatterlexikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814. Bd. 1-12 + supplement (II). 1924-39.
- Fortegnelse over danske og norske officerer med flere fra 1648-1814. Samlet og udarbejdet fra 1888-1907 af J.C.W. Hirsch og Kay Hirsch. Bd. I-XII. Manuskript på Det Kgl. Biblioteks læsesal og på Hærens Arkiv.
- Generalstaben. 1808 - 20.januar - 1908. Kbh., 1908.
- Gyldendals tibinds leksikon. Kbh., 1977-1978.

- Heinrich Christian Schumacher. Et mindeskript af Einar Andersen. Kbh., 1975.
- Haandbog for hæren. Kbh., 1867- (årlig).
- Den introducerade svenska adelns ättartavlor. Udg. af Gustaf Elgenstierna. Bd. 1-9. Stockholm, 1925-1936.
- Wilhelm Bonacker. Kartenmacher aller Länder und Zeiten. Stuttgart, 1966.
- Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab 1742-1942. Bd. IV: Landmaaling og fremstilling af kort. Udarb. af Asger Lomholt. Kbh., 1961.
- Svend Balslev og Hans Ejnar Jensen. Landmåling og landmålere. 1975.
- Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller von 1829 bis mitte 1866. Gesammelt und herseg. von Eduard Alberti. Abtheilung 1-2. Kiel, 1867-1868.
- Litografien i Danmark. Udgivet af Dansk Litografisk Principalforening. 1922.
- Thomas Otto Achelis. Matrikel der schleswigschen Studenten 1517-1864. Bd. I-II + registerbind. Kopenhagen, 1966-1967.
- Mémoires militaires relatifs a la succession d'Espagne sous Louis XIV. Tome I-X. Paris, 1835-1859.
- New Cambridge modern history, Vol. I-XIV. Cambridge, 1964-1970.
- Olaf Klose und Lilli Martius. Ortsansichten und Stadtpläne der Herzogtümer Schleswig, Holstein und Lauenburg. Bd. 1-2. Neumünster, 1962.
- Victor Elberling. Rigsdagens medlemmer gennem hundrede aar 1848-1948. Bd. I-II. Kbh., 1949-1950.
- Salmonsens konversations leksikon. 2.udg. Bd. 1-26. Kbh., 1915-1930.
- Schleswig-holsteinisches biographisches Lexikon. Herausgegeben im Auftrage der Gesellschaft für schleswig-holsteinische Geschichte von Olaf Klose. Bd. 1- . Neumünster, 1970- .
- Stamblade på officerer efter 1900. Hærens Arkiv.
- Svensk uppslagsbok. 2.uppl. Bd.1-32. Malmø, 1947-1955.
- Svenska landtmätare 1628-1900. Biografisk förteckning af Viktor Ekstrand. (Trykt) Uppsala, 1903.
- Svenska män och kvinnor. Red. av Nils Bohman och Torsten Dahl. Bd. 1-8. Stockholm, 1942-1955.
- Svenskt biografisk lexikon. Bd. 1- . Stockholm, 1918- .
- Svenskt konstnärs lexikon. Bd. I-V. Malmø, 1952-1967.
- Weilbachs kunstnerleksikon. 3.udg. Red. af Merete Bodelsen og Povl Engelseft. Bd. 1-3. Kbh., 1947-1952.
- 100 års dødsfald 1791-1890. Samlede og udgivne af V. Richter. Kbh., 1901.